Mi Tsinatsangan
Bu Aposol

E Raban a nga kerie e Iesu kien i kur simi rangit

1 Ka leong Tiopilus.

Si kong vinavataor vourvour, o nga vavataor surie bu sana kepineits kokouk e Iesu ta nga tsana nge vavasengei ngan si man tsuoktsuok vakaek ken tsientsang,

2 oit simi ra e Raban ta nga kerie kien i kur simi rangit. I muan ta nga kien i kur, ngan mi ngesengesien mi Moromoruo Tamat, a nga oeng votuomara gie bu aposol ta nga viel tsana gie.

3 I murien ta nga suvuon mi vinekikin, e Iesu kesen a nga tsorubeit vasvas sibu aposol meie ngan palan bu kepineits nia vara tuktuk ngan va eie a nga to muerengei. A nga tsorubeit vasvas segie i aron bu ra ba sinangavur voveit ma a nga vakokoit surie mi mangmagoso Nguts e Raban.

4 Sien ta nga mon meie gie, a nga oeng ngeis-ngeis segie ven ne, “Kian va nga ta sorvekenan i Ierusalem, eiekesen nga ta rosie mi sana e Tamoung ta nga kubutsie nia terie senga malan o tate nga pengan senga.

5 E Ioanes a nga tsana mi sinusuruiv ngan mi da, eiekesen i murien ka ba ra, nga ta ba por sinusuruiv ngan mi Moromoruo Tamat.”

6 Io, sien bu aposol gi ta nga beit kouk meie e Iesu, gi nga vosuoreie, “Mi Nguts, ine sibu ra, e

ta tsang muerngan mi mangmagoso nguts sibu
Israel?”
7 E Iesu a nga oeng segie, “A kap va kenga
kepineits va nga ta telekiran mi keipkepide ra
ma mi ra ian e Tamoung tate nga totok telekiran
ngan ken duis.
8 Eiekesen nga ta suvu ngeisngeis sien va mi
Moromoruo Tamat ta nemei nge tsegerie nga ma
nga ta vavatei nge iou i Ierusalem, i Iudea ma
i Samaria beit si man votovoto mi mangmagoso
enaenamon.”
9 Io, i murien ta nga vakokoit ngan ine, e Raban
a nga kerie e Iesu kien i kur simi rangit i matagie,
ma mi balbal a nga kitipan kegi baidendeng.
10 Gi nga dedeng ngeisngeis e Iesu sien ta nga
kien i kur simi mariu, samo ba ka luo maguor
sar tsetstseik puneits guor si nga tuir i bingagie.
11 Ma guor nga pevien, “Mi kulu Galili, surie
misa nga ta ngas vor dendeng kien i kur simi
mariu? Ine e Iesu e Raban ta kir tsana senga kien
i kur simi rangit, ta buer muerengei malan mo
ine nga tate dengarie ta kien i kur simi rangit.”

Gi nga vile e Matias nia kulie e Iudas

12 Samo bu aposol gi nga muerengei rakot i
Ierusalem kovuni simi pout i Oliv. Ine mi pout
a mon vatavatat i Ierusalem. Kovuni simi pout i
Oliv beit i Ierusalem a oit mi kilomita kes ian va
ka mei ta oit nia veisngie vemusurie man vinuor
mi Rangi Minaes.
13 Sien gi tate nga beit, gi nga vaen kien simi
roruom i kur simi vonuo ivie gi ta nga ko mon
en. Egie ese gi ta nga beit ian en, arie e Petro,
e Ioanes, e Iakobo, e Andre, e Pilipo, e Tomas,

e Bartolomeu, e Mataio, e Iakobo e natuon e
Alpeo, e Simon simi gargar sibu Silot, ma e Iudas
e natuon e Iakobo.
14 Gi nga ko munu beit kouk nia rengeir,
kokouk meie mi langei ma e Maria e kinan e Iesu,
ma bu kasien.
15 Ian sibu ra, mi kulou vodovodon tuktuk gi
nga oir kouk, mi sinangavur kes koboit ma ba
sinangavur luo i popon (120) egie kokouk. Ma e
Petro a nga tamtuir nge pevien,
16 "Bu kasiung, mi nama i aron mi Pakpak
Leong ta ngas tsorubeit tuktuk surie e Iudas
ese ta nga muongan mi kulou nia rakopie e
Iesu. Ine mi nama, mi Moromoruo Tamat a nga
vorotsoruo i ngutsuon e Davit muomuo ngas te.
17 E Iudas eie e turagiet ka ni tsientsang."
18 (Ngan mi voirvoir e Iudas ta nga poro simi
tsaka sinavei, a nga vorie ngan ken kato pier, ivie
ta nga kor nge muongan en mi kovan, ma a nga
puor kapot, ma mi tienen a nga soer rovotsour.
19 Egie kokouk i Ierusalem gi nga rongovan ine
mi kepineits. Io, gi nga vuotongie ngan ian mi
kato pier i Akeldama, man vuevue va, 'mi pier
simi dar'.)
20 "E Davit a nga vataro simi pakapaka rorou
Bu Pak ven ne,

" 'A kalei va ken vonuo ta mon ringringidin,
kian va ka mei ta mon sien.'

Ma

'A kalei va ka mei mene ta poro ken mogomogos
simi tsientsang.'

21-22 “Io, giet ta ngas vile ka mei mene va ta me
tuir pats meie gei nia vavatei katsep ngan ken
tino mumuerengei e Iesu. Eie ngas mi mei ese ta
nga ko mon meie gei sibu ra mi Nguts e Iesu ta
nga mon i kotubugei, vakaek simi ra e Ioanes ta
nga tsana mi sinusuruiv se Iesu tuir oit simi ra
e Raban ta nga kir tsana e Iesu segiet kien i kur
simi rangit.”
23 Io, gi nga voturie ba ka luo, e Iosep gi nga
ko tutuo ngan e Barsabas (mi asan mene buer e
Iusto) ma e Matias.
24 Samo bu aposol gi nga no, “Mi Nguts, e
telekiran bu arogei kokouk. Vasangan segei ese
mei seguor e vile
25 va ta poro mi tsientsang aposol, ivie e Iudas
tate nga sorvekenan nge rakot si ken kato pier.”
26 Samo gi nga tsang vemusurie mi sinavigie
nia vivviel. Ma mi vivviel a nga beit va e Matias
va arie eie. Io, gi nga kir vurukude va ta nga mon
meie bu aposol mi sinangavur kes ma kes.

2

Ken bineit mi Moromoruo Tamat simi rangi Pentekost

1 Sien mi rangi Pentekost tate nga beit, bu
aposol gi nga mon kokouk simi korot kes.
2 Samo mi tienengen mi kepineits malan va mi
mour leong, a si nga beit kovuni simi rangit nge
vovosuo mi vonuo ivie gi ta nga mon en.
3 Gi nga pare misa ta nga beit malan va bu
karame leing ta nga kor mogos i popon mi kulou
keskes.

4 Egie kokouk gi nga vous ngan mi Moromoruo
Tamat ma gi nga vakaek nge vakokoit ngan bu
vuna nama mene ian mi Moromoruo Tamat ta
nga tsana va gi ta nga oit nia vokokotie.

5 Ian simi ra, bu Iuda ese gi ta nga ko rengeir
rakot se Raban kovuni sibu vuna enamon mene
gi nga mon i Ierusalem.
6 Sien gi ta nga rongomie ine mi tienengi
kepineits malan mi mour leong, mi bineit leong
gi nga me oir kouk. Gi nga kudier simi vunan
egie keskes gi nga rongomie bu ka vodovodon
tuktuk gi ta nga vakokoit ngan kegi sar vuna
nama.
7 Gi nga kudier tsak ma gi nga vevirei nge gie,
“Ine mi kulou gi ta vakokoit malan ine, egie mi
kulu Galili, nge?
8 Eiekesen giet si rongomie gie gi vakokoit ngan
bu namanien bu enamon gi ta nga kava giet en.
9 Egiet giet kovuni i Partia, i Media ma i
Elam, ma kovuni i Mesopotamia, i Iudea ma i
Kapadokia, i Pontus ma i Asia,
10 ma kovuni i Prikia, i Pampilia, i Isip ma bu
korot i Libia vatavatat i Kurene. Bu mei segiet
giet kovuni i Roma,
11 (bu Iuda ma bu Kibang gi ta vemusurie mi
rengeir sibu Iuda.) Ma bu mei segiet giet kovuni
i Krete ma i Arap. Ma giet si rongomie gie va
gi vakokoit ngan kegiet sar vuna nama surie bu
kepineits leong e Raban tate nga tsana!”
12 Gi nga kudier tsak nge basbaslieng ma gi nga
vevirei nge gie kesegie, “Mi sana man vuevue
ine?”
13 Eiekesen bu mei mene segie gi nga vavangi-

ets nge gie ma gi nga pevien, “Ine mi kulou gi te
un dangi vain beitsak te.”

Ken vinavatei e Petro

14 Samo e Petro a nga tsik tamtuir meie mi
sinangavur kes ma kes bu madar tovtov ma ngan
mi ien leong a nga vakaek nge vakokoit simi
bineit, “Enga bu turoung Iuda, ma enga nga ta
mon i Ierusalem! Nga rorong seou ma o ta palsie
senga misa man vuevue ine.
15 Ine mi kulou gi kap un dangi vain malan nga
ta pevien. Ine a ngas mi 9 kilok mo sivovo!
16 Eiekesen ine arie misa e Ioel mi propet ta
nga vokokotie.

17 “E Raban a nga pevien, ‘Sibu ra vekvekitip,
o ta poek soan mi Morumoruong simi kulou
kokouk.
Bu natunga tamat ma bu natunga vevien gi ta
vavatei ngan mi sana nama o ta terie segie,
kenga sar ka vour gi ta dengarie kavo
baidendeng,
kenga sar komois gi ta borea ngan kavo
binorea.
18 Ma buer si kong sar petspets, kokouk bu ka ma
bu vevien,
o ta puek soan mi Morumoruong ian sibu ra,
io, gi ta vavatei ngan mi sana nama o ta terie
segie.
19 O ta vasangan palan bu kepineits ni vo-
vokudier die i kur simi rangit
ma palan bu totourlekier ine i keim simi
kaber.
Mi dar ma mi leing ma mi kienkou leong ta beit,

20 mi matanias ta ngingi,
ma mi vura ta vuris nge mereik mala dar,
i muan mi ra leong simi Nguts ian ta va ta beit ngan man matvinavaso.
21 Ma mi kulou kokouk gi ta no simi asan mi Nguts, gi ta so suvuon mi vavato.'

22 "Mi kulu Israel, nga rorong. E Iesu kovuni i Nasaret, eie mi ka e Raban ta nga vara tuktuk ngan va a nga ture terie senga. E Raban a nga sunuir va e Iesu ta nga tsana bu kepineits ni vovokudier ma bu totourlekier i kotubunga malan nga ta telekiran.
23 Ine mi ka e Raban a nga ture terie senga vemusurie ken lalaron ian tate nga vodon vuturungie. Ma enga, meie ngan mi kuilkuil sibu ka tsokor, nga nga vetekiuo simi koitskoits nge terie simi miensei.
24 Eiekesen e Raban a nga vatoa simi miensei ma a nga vara ketseketseng ngan sibu vinekikin simi miensei, simi vunan mi miensei a kap nga oit nia por vangvangasie.
25 E Davit a nga vakokoit surie e Iesu malan ine,

" 'O dengarie mi Nguts i muoung sibu ra kokouk.
Simi vunan a mon si kong riem suv, o ta kap oit nia dendeir.
26 Io, mi aroung a vous ngan mi nires,
ma kong sar nama a vasangan mi nires leong.
Ma mi piripiriung ta tino ngan mi vodovodon rorrois,

27 simi vunan o telekiran va evoi mi Nguts e ta
kap tsupuk rivie mi morumoruong i Ades,
eou ke Ka Tamat, o telekiran buer va e ta kap
sunuir va mi piripiriung ta kopop.
28 E te vasangan seou mi rosar rakot simi tino,
ma e ta mon meie iou nge vovosuo iou ngan
mi nires.' "

29 "Bu kasiung, o ta vakokoit vakatsepa va magiet kovakova ka leong e Davit a nga mesei ma gi te nga puonongie. Ma man monmon a mon ine meie giet ine simi ra.
30 E Davit eie mi propet, ma a nga telekiran misa e Raban ta nga kukubuits meie eie, va e Raban ta tsana ka tubuon va ta tsorubeit Kovakova ka leong malan eie.
31 A nga deng mua mi sana va e Raban ta ba nga tsana, io, a nga vakokoit ngan ken tino mumuerengei simi miensei mi Messia ven ne,

'E Raban a kap nga tsupuk rivie eie i Ades ma
mi piripirien a kap nga kopop.'

32 E Raban a nga vatoa ine e Iesu simi miensei, ma egei kokouk ine, gei vara tuktuk ngan surie ine.
33 E Raban a nga tsuok terie i kur e Iesu nge vogosongie si ken riem suv. Ma e Taman a nga terie seie mi Moromoruo Tamat ian ta nga kubutsie nia terie, ma a te poek soan ine mi

---

2:27 Ades - mi namani Grik ma man vuevue va mi korot sibu miensei.

Moromoruo Tamat segei malan ine nga tate
dengarie nge rongomie.
34 E Davit a kap ngas nga kien i kur simi rangit,
eiekesen a nga pevien,

"Mi Nguts a nga pevien si mong Nguts,
'Mogos si kong riem suv,
35 tuir oit va o ta tsana ma sar matakorot man
poppop ba kame.'

36 "Io, enga bu Israel kokouk, nga ta ngas
telekiran va e Raban a te nga tsana ine e Iesu
va eie mi Nguts ma mi Messia. Eie ian mi ka nga
ta nga vetekiuo simi koitskoits."
37 Sien mi kulou gi ta nga rongomie ine, a nga
tsoka bu arogie. Ma gi nga oeng se Petro ma sibu
aposol, "Bu kasigei, mi sana gei ta ngas tsana?"
38 E Petro a nga kuil nama, "Enga kokouk nga
ta ngas vodon vuris nge por sinusuruiv simi
asan e Iesu Karisito, terengien va e Raban ta
mang vodon rivie kenga sar sinavei tsokor, ma
ta tabarie nga ngan mi Moromoruo Tamat.
39 Ine mi kinubuits arie senga, sibu tubunga
ma segie gi ta mon sibu enamon i pek. Mi Nguts
magiet Raban ta terie mi Moromoruo Tamat simi
kulou kokouk ese ta kukuo gie nemei seie."
40 Meie ngan bu nama palan mene, e Petro a
nga vokokotie segie, ma a nga vanuo vangvan-
gasie gie nge pevien, "Nga ta ngas pits peken mi
kulou tsokor ine sibu ra. Nga ta masi suvuon mi
vinatoreis meie gie!"
41 Egie ese gi ta nga rong poro ken sar nama
e Petro, gi nga por sinusuruiv. Io, ian simi ra,

ba sinangavur tour soloba (3,000) mi kulou gi nga rubukien si kegi gargar mi kulou vodovodon tuktuk.

Kegi tino mi kulou vodovodon tuktuk

42 Gi nga terie kegi tino kokouk si kegi vinasen-
gei bu aposol, simi sinavei nia oir kouk, simi
sinavei nia vepot ngan mi tsoik, ma simi sinavei
nia no rakot se Raban.
43 Bu mei kokouk gi nga kudier tsak simi vunan
bu aposol gi nga ko tsana palan bu kepineits ni
vovokudier ma bu totourlekier.
44 Mi kulou vodovodon tuktuk kokouk gi nga
ko oir kouk ma kegi sar kepineits kokouk a nga
kes mo.
45 Gi nga verikuil nge lakep ngan kegi sar
kepineits ma gi nga terie segie ese gi ta nga mon
pinat.
46 Sibu ra kokouk gi nga ko munu beit kokouk i
mararan mi Vona rengeir leong. Gi nga ko ngou
kokouk i aron kegi sar vonuo ngan mi nires ma
mi banga aor.
47 Ma gi nga ko puongan e Raban ma gi nga
mon nge res surie bu banga aor simi kulou
kokouk. Ma sibu ra keskes mi Nguts a nga vor ve
veleveleongtie mi aesaes si kegi gargar mi kulou
ese e Raban ta nga vatoa gie.

3

E Petro a nga vatoa mi muru

1 Simi ra mene, e Petro ma e Ioanes guor
nga rakot simi Vona rengeir leong simi 3 kilok
sireivreiv, mi keipkepide ra nia rengeir.

2 Mi ka a nga muru vakaek te si ken kienakav,
gi nga sor rakot ngan simi rumrubukien simi
Vona rengeir leong. Mi asan ine mi rumrubukien
va 'Matkalei'. Sibu ra kokouk gi nga ko vo-
gosongie ine mi muru en va ta nga ve no lakep
segie gi ta nga ko rubukien i mararan mi vona
rengeir.
3 Sien ta nga pare e Petro ma e Ioanes guor tate
nga visi rubukien, a nga nongie guor nge lakep.
4 E Petro ma e Ioanes guor nga deng vangvan-
gasie. Samo e Petro a nga pevien, "Pare gor!"
5 Io, ine mi muru a nga deng vangvangasie
guor, ma a nga vodon va ta nga tserie ka
kepineits kovuni seguor.

6 Eiekesen e Petro a nga pevien, "Mi lakep silva
ma gold o kap suvuon, eiekesen mi sana o ta
suvuon o ta terie sevoi. Simi asan e Iesu Karisito
kovuni i Nasaret, tamtuir nge veis."
7 Samo e Petro a nga popor ka si ken riem suv,
ma a nga kulie nia tamtuir, ma ian ngas te ba
kamen guor te nga tsorubeit ngeisngeis.
8 Io, a nga rov tamtuir ma a nga vakaek nge
veis. Samo a nga vemusurie guor rubukien
i mararan mi vona rengeir. A nga veis nge
kolkolueits ma a nga puongan e Raban.
9 Mi kulou kokouk gi nga pare ta nga veis nge
puongan e Raban.
10 Sien gi ta nga deng kielala va arie eie mo
mi ka ta nga ko mogos nge vor nono kepineits
simi rumrubukien 'Matkalei' simi vona rengeir,
gi nga kudier tsak simi sana tate nga tsorubeit
seie.

E Petro a nga vakokoit simi Vona rengeir leong

11 Sien ian mi ka ta nga popor vengeis se Petro
ma e Ioanes, mi kulou kokouk gi nga kudier
tsak ma gi nga soer nemei segituo, simi korot
gi vuotongie ngan va 'Ken Korot porpor mour
e Solomon'.
12 Sien e Petro tate nga pare ine, a nga oeng
segie, "Kulou Israel, surie misa nga te kudier tsak
surie ine mi kepineits? Kian va nga ta aan nge
gor nge vodon va gor vatoa ine mi muru ngan
mi ngisingisigor o, ngan kegor tentoiv.
13 Man Raban e Abaraam, e Isak ma e Iakop,
ma man Raban bu tubugiet, a me terie mi as
leong se Iesu, ken petspets. Eiekesen nga nga
terie simi kiden, ma nga nga matokeran i matan
e Pilato, misasien e Pilato tate nga vodon nia
ruom rivie.
14 Nga te nga matokeran ken ka e Raban ese ta
tamat ma duis, ma nga te nga nongie va ta nga
ruom rivie mi ka kenken nge terie senga.
15 Nga te nga kenvamate man Nguts mi tino,
eiekesen e Raban a nga vatoa simi miensei. Egor
gor me vara tuktuk ngan ine.
16 Ine mi ka nga ta pare ma nga ta telekiran, a
te tsorubeit ngeisngeis ngan mi asan e Iesu. Arie
mi asan e Iesu ma mi vodovodon tuktuk seie mo
a vara ketseketseng rovoriu ngan te ine mi ka si
man mienarouk i matanga kokouk.

17 "Io, bu kasi, o telekiran va nga te nga tsana
mi sinavei nia vodon sasavoir malan manga sar
muomuo.
18 Eiekesen e Raban a me tsang vaotie misa ta
nga peterie i ngutsugie bu propet va ken Messia

ta ngas suvu vinekikin.
19 Io, nga ta ngas vodon vuris, ma nga ta
ngas vuvuris rakot se Raban, terengien va ta
mang beir rivie kenga sar sinavei tsokor, ma
mi keipkepide ra nia vovoruo mi tino ta mang
kovuni simi Nguts,
20 ma ta mang turan e Iesu. E Iesu eie mi
Messia ese e Raban tate nga vile va kenga.
21 E Iesu ta ngas mon simi rangit oit simi
ra va e Raban ta tsang vovoruo bu kepineits
kokouk, malan ta nga vokokotie muomuo ngas
te i ngutsugie ken sar propet e Raban.
22 E Moses a nga pevien, ‘Mi Nguts manga
Raban ta voturie manga ka propet mala iou,
kovuni i kotubunga ngas te. Nga ta ngas rorong
sibu kepineits kokouk va ta pengan senga.
23 Eie ese va ta kap rorong sien, e Raban ta
matokeran nge tsang rivie eie sorvekenan mi
kuoluon.’
24 “A tuktuk, bu propet kokouk vakaek se
Samuel ma egie i murien, palan segie gi ta nga
vakokoit, gi te nga peterie misa va tate nga
tsorubeit ine sibu ra.
25 Ma enga nga me suv sibu kinubuits e
Raban ta nga tsana meie ngan bu propet ma bu
tubunga. E Raban a nga pevien se Abaraam, ‘Se
tubu, o ta vatamase mi kulou kokouk simi kaber.’
26 Sien e Raban tate nga voturie ken ka ni
tinuturei, a nga muna turan rakot senga nia
vatamase nga ma a nga tsana va nga ta vurisan
kenga sar tino sorvekenan bu sinavei tsokor.”

3:23 DEU 18:15,18,19 **3:25** GEN 22:18

4

E Petro ma e Ioanes i matan mi Sanedrin

1 Bu prist ma mi muomuo simi kulou nennei
simi Vona rengeir leong ma bu Sadukaio gi nga
nemei se Petro ma e Ioanes sien guor ta nga vor
ve vakvakokoit simi kulou.
2 Gi nga aor putu beitsak simi vunan guor nga
vavasengei simi kulou nge vavatei ngan mi asan
e Iesu va mi tino mumuerengei simi miensei a
tuktuk.
3 Io, gi nga rakopie guor nge terie guor simi
vona vinatoreis oit simi ra ka ie, simi vunan a te
nga reivreiv seserigo.
4 Eiekesen palan egie ese gi ta nga rongomie
keguor nama, gi nga vodovodon tuktuk ma mi
aesaes kokouk simi kulou a nga beit oit malan
bu sinangavur mi napaririem soloba (5,000).
5 Simi ra vemusurie, bu muomuo ni vuor, bu
muomuo simi kulou ma bu vavvasengei sibu
vinuor se Moses, gi nga beit kouk i Ierusalem.
6 E Annas mi kovan bu prist a nga mon, meie
e Kaiapas, e Ioanes, e Aleksandro ma bu ka simi
tietie simi kovan bu prist.
7 Gi nga voturie e Petro ma e Ioanes i matagie
ma gi nga vakaek nge vosuovosuoreie guor,
“Ngan mi sana ngeisngeis ma ngan mi asan ese
ngado te tsana ine?”
8 E Petro a nga vous ngan mi Moromoruo
Tamat nge oeng segie, “Enga bu muomuo ni vuor
ma enga bu muomuo simi kulou!

4:1 Sadukaio - mi gargar sibu Iuda gi ta kap vodovodon tuktuk simi tino mumuerengei.

9 Sien va gor tuir simi vinuor nevere surie mi
kienelei ta nga tsorubeit simi muru ma sien va
nga lalaro telekiran vasa a te nga ketseketseng
ven,
10 a kalei va enga kokouk meie mi kulu Israel
nga ta ngas telekiran va ine mi ka ta tuir i
matanga, a te ketseketseng simi asan e Iesu
kovuni i Nasaret ese nga ta nga vetekiuo i popon
mi koitskoits ma ese e Raban ta nga vatoa simi
miensei.
11 Eie e Iesu ian mi Pakpak Leong ta nga
vakokoit surie malan ine,

"mi vunavout, enga bu ka poitspoits vonuo, nga
ta nga purusie,
a me tsorubeit mi vunavout mogos.

12 Eie kesen mo a oit nia vatoa giet, simi vunan
a kap ka mei mene te buer e Raban a terie va ta
oit nia vatoa giet simi sinavei tsokor i pakien mi
rangit."

13 Sien gi tate nga pare keguor aor ngeisngeis e
Petro ma e Ioanes nge telekiran nangba va guor
kap nga mon si ka vavvasengei ma eguor ba ka
tuvuon mo, gi nga kudier ma gi nga vodonomie
va eguor guor nga ko nomeie e Iesu.
14 Eiekesen gi kap nga oit nia tsana ka kepineits
veie guor simi vunan gi nga pare ine mi ka guor
ta nga vatoa, a nga tuir meie guor.
15 Io, gi nga oeng ngeisngeis va gituo ta nga
rovotsour sorvekenan mi Sanedrin. Ma egie
kesegie gi nga vakvakokoit ven ne,

16 “Misa giet ta tsana ine siba ka? Bu mei
kokouk i Ierusalem gi telekiran va guor tsana
mi kepineits ni vovokudier a kekineits rio bu
kepineits ni vovokudier mene, ma egiet giet kap
oit nia vamoie.
17 Eiekesen, nia vaton ine mi kepineits va ta
kap puorkan i kotubuon mi kulou, giet ta ngas
vangenge guor va guor ta kap ba buer vakokoit
si ka mei ngan mi asan e Iesu.”
18 Samo gi te buer nga kuk vurukude guor ma
gi nga vengeng vangvangasie guor va kian ba
buer va guor ta nga vokokotie o, vavasengei ngan
mi asan e Iesu.
19 Eiekesen e Petro ma e Ioanes guor nga kuil
nama, “Enga ngas te, nga viertan mi sana a duis
i matan e Raban. Nia rorong senga o, nia rorong
se Raban?
20 Gor kap oit nia voto simi vokokotie misa egor
kesegor gor te nga pare nge rongomie.”
21 I murien gi tate buer nga vengeng vang-
vangasie guor, gi nga ture rivie guor. Gi nga
ture rivie guor simi vunan gi kap nga oit nia
vorotan ka vunan nia votorosie guor, surie mi
kulou kokouk gi nga puongan e Raban simi sa
tate nga tsorubeit.
22 Ine mi ka e Petro ma e Ioanes guor ta nga
vatoa simi sinavei ni vovokudier, ken sar avareit
a nga rio ba sinangavur voveit.

Kegi no mi kulou vodovodon tuktuk

23 I murien gi tate nga ture rivie guor, guor nga
muerengei rakot sibu meinmeniguor ma guor
nga potsukie bu kepineits kokouk bu prist leong

ma bu muomuo simi kulou gi tate nga vokokotie seguor.
24 Sien gi ta nga rongomie ine, egie kokouk gi nga rengeir rakot se Raban, ma gi nga pevien, “Mi Nguts, e nga tsana mi rangit, mi kaber, ma mi barateis ma bu kepineits kokouk gi ta tino segie.
25 Simi ngesengesien mi Moromoruo Tamat e nga vorotsoruo mi nama i ngutsuon ke ka petspets e Davit, e tubugei,

“Surie misa bu vuna enamon gi nga petseir beitsak?
Surie misa mi kulou gi nga rove bu bas ian ta gov?

26 Bu kovakova ka leong simi kaber gi nga rorois nia veveken
ma bu muomuo ni vuor gi nga tuir kouk
nia matakorot meie mi Nguts ma nia matakorot meie ken Messia.

27 A tuktuk e Erot ma e Pontio Pilato, guor nga beit kouk ine simi taon leong meie bu Kibang ma mi kulu Israel va gi ta nga rove man bas e Iesu Ke petspets tamat ese e ta nga vokunie.
28 Gi nga tsana ine bu kepineits vemusurie mi sana e te nga pete vuturungie va ta nga tsorubeit surie ke lalaron.
29 Ma ine, mi Nguts, vodonomie vasa gi vamatuo gei ven, ma vangasie gei ke sar petspets nia vavatei ngan ke nama ngan mi aor ngeisngeis.

4:26 Messia - mi namani Iburu ma man vuevue va ‘mi ka ese e Raban ta vokunie ngan mi oel nian ken tsientsang.’

30 Parasan mi rima nge vatoa mi kulou si magi
sar mienarouk nge tsana bu totourlekier ni
vovokudier ma bu kepineits ni vovokudier simi
asan e Iesu Ke petspets ese ta tamat.”
31 I murien gi tate nga rengeir voto, mi korot
ivie gi ta nga mon kouk en a nga oen. Ma egie
kokouk gi nga vous ngan mi Moromoruo Tamat,
ma gi nga vavatei ngan ken nama e Raban ngan
mi aor ngeisngeis.

Gi nga vevepot ngan kegi sar sinsuv i kotubugie

32 Mi kulou vodovodon tuktuk, egie kokouk gi
nga aor kes ma kegi sar vienviendon a nga kes.
Kap ka mei a nga pevien va ken sar sinsuv va
seie kesen, eiekesen gi nga vevepot ngan kegi sar
sinsuv kokouk i kotubugie.
33 Ngan mi ngeisngeis leong, bu aposol gi
nga ko munu vavatei katsep ngan ken tino
mumuerengei simi miensei mi Nguts e Iesu. Ma
ken tentoiv leong e Raban a nga kuvagie kokouk.
34 Kap ka mei i kotubugie a nga pinat surie ka
kepineits. Egie ese gi ta nga suvu kaber o, vonuo
gi nga verikuil nge lakep ngan kegi sar kaber ma
vonuo.
35 Ma gi nga poro bu lakep nge ra terie i
napariman bu aposol ma gi nga potakie ine
bu lakep rakot segie nia vaotie kegi sar pinat
vovokes.
36 E Iosep mi Levi kovuni i Kupro ese bu
aposol gi ta nga tutuo ngan mi as Barnabas, (man
vuevue va, ‘mi ka vokovokoits’)
37 a nga verikuil nge lakep ngan ken poko
kaber, ma a nga poro bu lakep nge ra terie i
napariman bu aposol.

5

E Ananias ma E Sapira

1 Simi ra mene mi ka mi asan e Ananias meie
ken vevien mi asan e Sapira, guor nga verikuil
nge lakep ngan mi poko kaber.
2 Eiekesen e Ananias a nga por vangasie mi
kapien sibu lakep va seie kesen, ma ken vevien
a nga telekiran ine. Samo e Ananias a nga poro
ian bu lakep ka ie nge ra vuturungie i kamen bu
aposol.
3 Eiekesen e Petro a nga pevien, “Ananias,
surie misa e Satan ta tsegerie no va e ta bitie
mi Moromoruo Tamat ma e te suvuon mi kapien
sibu lakep e ta nga tserie nian mi poko kaber?
4 Vasa, a kap va sevoi sien e ta kap ngas nga
verikuil ngan? Ma vasa, i murien e tate verikuil
ngan, ine mi lakep a kap mon si ke nennei? E
kap bitie mi kulou, eiekesen e te bitie e Raban.”
5 Sien e Ananias ta nga rongomie ine bu nama,
a nga tsibour mutur ma a nga maet. Ma mi
mientou leong a nga beit segie kokouk ese gi ta
nga rongovan mi sana ta nga tsorubeit.
6 Samo ba ka vour gituo nga nemei ma gituo
nga gulie mi piripirien nge sor rovotsour ngan
ma gituo nga ra puonongie.
7 Ma i murien ba aua tour tate nga voto, ken
vevien a si nga rubukien eiekesen a kap nga
telekiran misa a te nga tsorubeit.
8 E Petro a nga vosuoreie, “Pengan seou. Ine
arie mi voirvoir kokouk evoi ma e Ananias ngado
poro simi poko pier?”

A nga kuil nama, “Io, ian arie mi voirvoir kokouk.”

9 E Petro a nga oeng seie, “Surie misa evoi ma ke labeit ngado sunurie va ngado ta konon mi Morumoruan mi Nguts? Pare! Ba ka ese gituo ta ra puonongie ke labeit egituo te die i matavanuo ma gituo ta sorokie no rovotsour buer.”

10 Ian ngas te, e Sapira a nga tsibour mutur i matan ma a nga maet. Samo ian ba ka vour gituo nga rubukien ma gituo nga vorotan va a te nga maet. Ma gituo nga sor vorotsoruo nge puonongie i babaren ken labeit.

11 Mi mientou leong a nga betingie mi kulou vodovodon tuktuk kokouk ma egie ese gi ta nga rongovan bu sana ta nga tsorubeit.

Bu aposol gi nga vatoa bu tamat mienarouk

12 Bu aposol gi nga tsana palan bu kepineits ni vovokudier ma bu totourlekier i kotubugie mi kulou. Ma mi kulou vodovodon tuktuk gi nga ko beit kouk simi korot gi vuotongie ngan ‘Ken Korot porpor mour e Solomon’.

13 Kap ka mei mene a ba nga aor ngeisngeis nia tsok pekouk meie gie, misasien gi ta nga suvu minangarei kuvu simi kulou.

14 Eiekesen palan mi kulou ma mi langei gi nga vodovodon tuktuk simi Nguts ma mi aesaes segie a nga vor vaenvaen kien i kur.

15 Surie mi tsientsang aposol gi ta nga tsana, mi kulou gi nga sorokie bu tamat mienarouk rakot sibu gege rosar ma gi nga vuturungie gie i popon bu tsur mutumutur terengien sien va e Petro ta

nga veis rov rio gie, mi mommoruvien ta mang
nga momoruvie gie.
16 Bu bineit buer kovuni sibu taon viririsie i
Ierusalem, gi nga sor nemei ngan kegi sar tamat
mienarouk ma egie bu tsaka moromoruo gi ta
nga tsegerie gie, ma egie kokouk gi nga suvuon
mi vavato.

Gi nga vikikinie gie bu aposol

17 Samo mi kovan bu prist ma bu turan prist
kokouk ese gi ta mon simi gargar sibu Sadukaio
gi nga ngungutsuo gie bu aposol.
18 Gi nga rakopie bu aposol ma gi nga vu-
rukude gie simi vona vinatoreis.
19 Eiekesen i aron mi rokati ken angelo mi
Nguts a nga tsitsingie mi matavanuo simi vona
vinatoreis ma a nga kir vorotsoruo gie i marar.
20 Mi angelo a nga pevien, “Nga rakot nge tuir
i mararan mi Vona rengeir leong ma nga vateie
mi kulou ngan man sar vinakokoit ine mi Tino.”
21 Sien ta nga vo ra, gi nga rubukien i mararan
mi vona rengeir malan mi angelo ta nga oeng
segie ma gi nga vakaek nge vavasengei simi
kulou.
Sien mi kovan bu prist ma bu turan prist gi ta
nga beit, gi nga kuk kakuon mi Sanedrin meie bu
muomuo kokouk sibu Israel. Ma gi nga tuturei
nia ra kerie bu aposol nemei kuvu simi vona
vinatoreis.
22 Eiekesen sien bu muomuo simi kulou nennei
simi Vona rengeir leong gi ta nga so beit simi
vona vinatoreis, gi kap nga so pare gie te. Io, gi
nga muerengei ma gi nga ra pengan,

23 “Gei vorotan mi vona vinatoreis gi tsekitie,
ma bu ka nennei gi tuir sibu matavanuo. Eieke-
sen sien gei tate tsitsingie, gei kap vorotan ka mei
i ruom.”
24 Sien gi ta nga rongomie ine mi nama, mi
muomuo simi kulou nennei simi Vona rengeir
leong ma bu prist leong, a nga bakiet bu arogie
ma gi nga vodovodon palan va misa ta tsorubeit
surie ine.
25 Samo mi ka mene a nga nemei ma a
nga pevien, “Bu ka nga ta terie gie simi vona
vinatoreis, gi si tuir i mararan mi Vona rengeir
leong nge vavasengei simi kulou!”
26 Io, mi muomuo simi kulou nennei simi Vona
rengeir leong a nga veis meie ken sar gargar ma
gi nga ra kerie bu aposol. Eiekesen gi kap nga
votsuoke gie, simi vunan gi nga motou va mi
kulou gi ta masi nga tome gie nge vout.

27 I muir gi tate nga ra kerie gie, gi nga me
voturie gie i matan mi Sanedrin ma mi kovan bu
prist a nga vosuovosuoreie gie.
28 “Gei vengeng vangvangasie nga va nga
ta kap vavasengei simi asan e Iesu, eiekesen
nga vavasengei simi kulou sibu korot kokouk i
Ierusalem ngan kenga sar nama ma nga lalaro
vepitsie gei va gei nga voguersan ken tino ine mi
ka.”
29 E Petro ma bu aposol gi nga pevien, “Gei
ta ngas rorong surie e Raban mo ma kap va mi
kulou!
30 Magi Raban bu tamagiet a nga vatoa e Iesu
simi miensei i murien nga ta nga vetekiuo i
popon mi koitskoits nge kenvamate.

31 E Raban a nga tsuok terie i kur i bingan
si ken riem suv nia vasangan va eie mi natu
vavaku ma mi ka ni vavato. E Raban a nga tsana
ine terengien va ta mang kulie giet bu Israel
nia vodon vuris ma va ta mang vodon rivie bu
sinavei tsokor.
32 Gei tuir nia vara tuktuk ngan ine bu
kepineits, ma buer mi Moromoruo Tamat ese e
Raban ta nga terie segie ese gi ta rorong sien."

33 Sien bu muomuo simi vinuor gi ta nga
rongomie ine, gi nga aor rarap beitsak ma gi nga
lalaro kenvamate gie.
34 Eiekesen mi meinmenien ian bu muomuo,
mi Parisaio mi asan e Gamaliel, eie mi vavasen-
gei simi Vinuor, ma mi ka aiminangarei. A
nga tuir i kotubuon mi Sanedrin ma a nga
oeng ngeisngeis va mi kulou gi ta be nga ture
vorotsoruo bu aposol nia ra rorois lili.
35 Samo a nga oeng segie, "Enga mi kulou
Israel, nga ta ngas meikmekikir simi sana nga
ta lalaro tsana ine simi kulou.
36 A kap ngas potaram mo sorvekenan, e
Teudas a nga beit nge pevien va eie mi ka asna,
ma mi kulou a oit ba sinangavur voveit koboit
(400) gi nga vemusurie. Eiekesen mi kulou ni
minakiur sibu Roma gi nga kenvamate, ma mi
kulou gi ta nga vemusurie gi nga vi vepitsitsei
ma ian mi kepineits a nga ra sasavoir mo.
37 I murien e Teudas, e Iudas mi kangi Galili a
nga beit. Ian sibu ra, mi kulou kokouk gi nga teir
as simi gavaman. Ma a nga muongan mi kulou ni
rong tsak sibu Roma. Eie buer a nga maet ma mi
kulou gi ta nga vemusurie gi nga vi vepitsitsei.

38 Io, surie ine bu ka, o vanuo nga va nga ta
tsupuk rivie gie ine bu ka. Nga ta sanga gie!
Sien va ine mi vienviendon a kuvu simi kulou
mo, misa ine mi kulou gi ta lalaro tsana, ta voto
sasavoir mo.
39 Eiekesen sien va ine mi vienviendon a vunan
se Raban, nga kap oit nia tuir biritie ine mi kulou.
Nga ta masi vorotan va nga te veveken meie e
Raban."
40 Io, bu muomuo simi vinuor gi nga rorong
vemusurie mi namanien e Gamaliel. Gi nga kuk
vurukude bu aposol ma gi nga dadakie gie. Samo
gi nga vengeng vangvangasie gie va gi ta kap nga
vavatei ngan mi asan e Iesu, ma gi nga ture rivie
gie.
41 Bu aposol gi nga sorvekenan mi Sanedrin. Gi
nga res simi vunan e Raban a nga pare gie va gi
nga oit tuktuk nia suvu vinekikin surie mi asan
e Iesu.
42 Ma sibu ra kokouk, i mararan mi Vona
rengeir leong ma si kegi sar vonuo keskes, gi kap
nga maes nia vavasengei ma vavatei katsep ngan
va e Iesu eie mi Messia.

6

Mi napaririem potsu luo mi kulou kuilkuil

1 Ian sibu ra, mi aesaes sibu madar tovtov a nga
vor vaenvaen. Bu Iuda gi ta nga ko ogeoge Grik i
kotubugie, gi nga nama palan veie bu Iuda gi ta
nga ko ogeoge Iburu, simi vunan mi langei naor
segie gi tate nga mamaet labeit gi kap nga poro
kegi potpot sibu nginonginou nian bu ra keskes.

2 Io, mi sinangavur kes ma luo bu aposol gi nga
kuk kakuon bu madar tovtov kokouk ma gi nga
pevien, “A kap duis va gei ta vodon sasavoir ngan
mi tsientsang nia vavatei ngan mi namanien
e Raban simi vunan gei voruruit nia pot teir
nginonginou ma lakep vunie gie bu mei.
3 Bu kasiung, nga ta viel tsana mi napaririem
potsu luo bu mei aiminangarei, ma egie ese gi ta
vous ngan mi Moromoruo Tamat ma mi banga
vienviendon. Gei ta terie ine mi tsientsang i
naparima gie.
4 Ma gei ta terie kegei tino simi tsientsang nia
rengeir ma simi tsientsang nia vavatei ngan mi
namanien e Raban.”
5 Ine mi vienviendon, egie kokouk gi nga
resmatan ma gi nga viel tsana e Stepano, mi
ka a vous ngan mi vodovodon tuktuk ma mi
Moromoruo Tamat, ma buer e Pilipo, e Prokorus,
e Nikanor, e Timon, e Parmenas, ma e Nikolaus
mi Kibang kovuni i Antiok ese ta be nga muna
vuvuris nge tsorubeit va eie mi Iuda.
6 Gi nga vasanga gie ine mi kulou sibu aposol.
Ma i murien gi ta nga no, gi nga teir riem i
popogie nia tourtelekira gie simi tsientsang.
7 Io, ken nama e Raban a nga puorkan. Mi
aesaes sibu madar tovtov i Ierusalem a nga vaen
lalapus ma buer palan bu prist gi nga me suvuon
mi vodovodon tuktuk.

Gi nga rakopie e Stepano

8 E Stepano, mi ka a nga vous ngan mi tentoiv
ma mi ngeisngeis se Raban, eie a nga tsana
bu kepineits ni vovokudier ma bu totourlekier
i kotubugie mi kulou.

9 Eiekesen bu mei gi nga me nama vevengeis
meie e Stepano. Egie mi gargar gi vuotongie
ngan ‘mi Vona rengeir sibu Iuda simi Kulou
Ketseketseng’. Ine mi kulou, egie bu Iuda kovuni
i Kurene ma i Aleksandria ma siba korot leong i
Kilikia ma i Asia.
10 Eiekesen gi kap nga oit nia kulie ken ka
nama e Stepano simi vunan mi Moromoruo
Tamat a nga kulie va ta nga vakokoit ngan mi
banga vienviendon.
11 Samo gi nga oeng ka i arogie mi kulou mene
va gi ta nga pevien malan ine, “Gei rongomie
e Stepano a oeng balapoik ngan e Moses ma e
Raban.”
12 Io, gi nga oeng ka i aron mi kulou ma bu
muomuo ma bu vavasengei simi vinuor. Gi nga
rakopie e Stepano ma gi nga ra voturie i matan
mi Sanedrin.
13 Samo gi nga kir vurukude mi kulou nia me
vokokotie bu nama binit veie. “Ine mi ka a kap
maer nia veke man nama mi vona rengeir tamat
ma mi Vinuor se Moses.
14 Gei te nga rongomie a nga pevien va ine e
Iesu kovuni i Nasaret ta vatsarerie ine mi Vona
rengeir ma ta vurisan mi vinuor e Moses ta nga
teir vunie nge giet.”
15 Egie kokouk mi Sanedrin gi nga dedeng
ngeisngeis rakot se Stepano, ma gi nga pare mi
matan a nga mat malan mi matan mi angelo.

7

Ken vinakokoit e Stepano i matan mi Sanedrin

1 Ma mi kovan bu prist a nga vosuoreie
e Stepano, “Bu kepineits ine mi kulou gi ta
vokokotie surie no a tuktuk?”
2 E Stepano a nga kuil nama, “Bu kasiung ma
Tamoung! Nga rorong seou! E Raban, si man
matvinavaso, a nga tsorubeit vasvas se tubugiet e
Abaraam sien ta nga mon i Mesopotamia, i muan
sien ta nga veis nge ra mon i Aaran.
3 Ma a nga oeng sien, ‘Sorvekenan bu patsa
ma ke enamon nge rakot simi enamon o ta ba
vasangan sevoi.’
4 “Io, e Abaraam a nga sorvekenan mi enamon
i Kaldea ma a nga ra mon i Aaran. I murien e
taman tate nga maet, e Raban a nga ture vavasie
rakot ine simi enamon ivie nga tate mon en
nevere!
5 E Raban a kap nga terie ka kato kaber se
Abaraam simi enamon ine, misasien ka kato
kaber a oit simi kamen. Eiekesen e Raban a nga
kukubuits va ta nga terie mi kaber se Abaraam
ma bu tubuon i murien eie, misasien e Abaraam
a kap ngas nga suvu madar.
6 Ine arie mi sana e Raban ta nga vokokotie
se Abaraam, ‘Bu tubu, gi ta mon kibang si ka
enamon mene, ma gi ta tsatsang petspets en ma
mi kulou en ne gi ta vikikinie gie sibu avareit ba
sinangavur voveit koboit (400).’
7 E Raban a buer nga pevien, ‘O ta teir
vinatoreis simi vuna enamon ivie gi ta tsatsang
petspets en. Ma i murien ine, bu tubu, gi ta
tamtuir nge veis sorvekenan ian mi enamon. Ma
gi ta me tsatsang seou ine simi enamon.’
8 Samo, e Raban a nga terie se Abaraam mi

sinavei nia vavaroup va eie man totourkilal ken kinubuits meie eie. Io, e Abaraam a nga varapuo e Isak e natuon simi ra mi napaririem potsu tour ngan i murien ken kienakav. E Isak a nga varapuo e Iakop e natuon, ma e Iakop a nga varapuo mi sinangavur kes ma luo bu natuon ese bu tubugiet sibu matabu i Israel.

9 “Ine bu natuon e Iakop gi nga ngungutsuo e Iosep e kasigie, ma gi nga verikuil ngan eie nge voirvoir simi kulou ese gi ta nga por terie i Isip nia tsatsang petspets. Eiekesen e Raban a nga mon meie

10 nge kulie sibu putu ta nga tsorubeit sien. Simi ra e Iosep tate nga beit i matan e Parao, mi kovakova ka leong i Isip, e Raban a nga terie se Iosep mi banga vienviendon ma e Raban a nga tsana va e Parao ta nga resmatan. Io, e Parao a nga voturie e Iosep va ta nga gavana simi enamon i Isip kokouk ma si ken sar sinsuv.

11 “Samo mi se leong a nga beit sibu korot kokouk i Isip ma i Kanaan ian ta nga terie mi putu leong beitsak. Bu tubugiet gi kap nga oit nia vorote nginonginou.

12 Io, simi ra e Iakop ta nga rongomie va mi nginonginou nia vovoir a nga mon i Isip, a nga turan bu natuon, bu tubugiet. Ine arie kegi vineis vourvour nia rakot i Isip.

13 Simi vineis a nga luo ngan e Iosep a nangba nga oeng katsep sibu kasien va eie e Iosep, ma e Parao a te nga nangba vakierngie ken tietie e taman e Iosep.

14 I murien ine, e Iosep a nga vavariu surie e taman, e Iakop, va eie ma ken tietie kokouk va

gi ta nga nemei i Isip. Egie kokouk gi nga oit bu sinangavur mi napaririem potsu luo ma mi napaririem (75).

15 Io, e Iakop meie egie kokouk gi nga tamtuir nge veis rakot i Isip, ma eie ma bu tubugiet gi nga maet en.

16 Gi nga sor muer ngan bu tsirigie rakot i Sekem nge puonongie gie i aron mi monmon ivie e Abaraam ta nga voir tsana simi matabu se Aamor ngan bu lakep.

17 “Sien tate nga beit vatavatat mi ra va e Raban tate nga vara tuktuk ngan ken kinubuits se Abaraam, mi aesaes si kegiet kulou i Isip a te nga leong beitsak.

18 Samo mi kovakova ka leong mene ta kap nga telekiran ka puk surie e Iosep, a nga vakaek nge vuortie i Isip.

19 A nga bitie kegiet kulou nge terie mi putu leong sibu tubugiet ngan mi nama ngeisngeis nia teir rivie bu natunatu madar i pek, terengien va gi ta mang nga maet.

20 “Ian sibu ra, gi nga kava sien e Moses. Eie mi banga natu madar rovoriu i matan e Raban. Si ba vura tour gi nga naneie i aron ken vonuo e taman.

21 Sien gi tate nga teir rivie, e natuon vevien e Parao a nga vorotan ma a nga suongore veleongtie malan va e natuon tuktuk.

22 E Moses a nga tovtov ngan bu suada sinavei leong i Isip, ma a nga sievei beitsak simi sinavei nia vakokoit ma simi sinavei nia tsana bu sua-suada tsientsang.

23 “Sien tate nga sinangavur voveit ken sar
avareit e Moses, a nga vodon nia ra iro ken sar
nama kes bu Israel.
24 A nga pare mi kangi Isip ta nga keda mi mei
kes sibu Israel, io, e Moses a nga rakot nge tuir
kulie mi kangi Israel ma a nga kenvamate mi
kangi Isip.
25 E Moses a nga vodon va ken kulou kesen
gi ta nga oit nia deng kielala va e Raban a nga
tsatsang i aron ken tino nia vatoa gie, eiekesen
gi kap nga deng kielala.
26 Simi ra vemusurie, e Moses a nga pare
ba kangi Israel luo guor ta nga veveken, ma a
nga konon nia vamada guor. Ma a nga pevien,
‘Ngado rorong. Engado ba baser kasien. Surie
misa ngado ta veken nge ngado?’

27 “Eiekesen mi ka ese ta nga tsak ngan e
palapalan, a nga duo subikan e Moses rakot i
gege ma a nga pevien, ‘Ese a nga voturie no va e
ta muomuo nge vuorvuor segei?
28 Vasa, e lalaro kenvamate iou malan e ta
kenvamate mi kangi Isip nanor?’
29 Sien e Moses ta nga rongomie ine mi nama,
a nga vi rakot i Midia ivie a nga ra mon vasier
en ma a nga suvuon ba natuon luo en.

30 “I murien bu avareit ba sinangavur voveit
tate nga rovoriu, mi angelo a nga tsorubeit
vasvas se Moses i aron mi berber simi leing ta
nga ngang i aron mi ei tsotso simi beir vatavatat
simi pout i Sinai.
31 Sien e Moses ta nga pare ine, a nga kudier
tsak simi sana ta nga pare. Sien ta nga veis rakot

vatavatat nia ra deng vititirie, a nga rongomie mi
inan mi Nguts,
32 ‘Eou mi Raban sibu tubunga, mi Raban se
Abaraam, Isak ma e Iakop.’ E Moses a nga motou
nge dendeir ma a kap nga oit ba buer nia dedeng.

33 “Samo mi Nguts a nga oeng sien, ‘Kaor rivie
ma ba poppop. Mi korot e ta tuir en, eie mi pier
tamat.
34 A tuktuk o te dengarie mi vinekikin ta
monongie kong kulou i Isip. O te rongomie kegi
tina ma o te tsorupeuk nia vatoa gie. Lapus, o ta
ture muer nge no rakot i Isip.’

35 “Mi kulou Israel gi nga purusie e Moses
ngan mi nama ven ne, ‘Ese a nga voturie no
nia muomuo ma nia vuorvuor segei?’ Ine arie
e Moses mo ese e Raban ta nga turan va eie magi
muomuo ni vuor ma mi ka nia vatoa gie, meie
mi kuilkuil simi angelo ese ta nga tsorubeit sien
i aron mi ei tsotso.
36 E Moses a nga kir vorotsoruo gie kovuni i
Isip, ma a nga tsana bu kepineits ni vovokudier
ma bu totourlekier i Isip ma simi Barateis Mereik
ma i aron mi beir sibu avareit ba sinangavur
voveit.

37 “Ine arie e Moses mo ese ta nga oeng sibu
Israel ven ne, ‘E Raban ta voturie ka propet mala
iou kovuni senga ngas te.’
38 Arie eie mo mi ka ese ta nga mon meie bu
tubugiet gi ta nga oir kouk simi beir, meie mi
angelo ese ta nga vakokoit sien i popon mi pout
i Sinai, ma a nga poro ken namani tino e Raban
nia vavasie nemei ngan segiet.

39 “Eiekesen bu tubugiet gi kap nga lalaro
rorong se Moses. Gi nga mereis, ma sibu arogie
gi nga vodon va a kalei gi ta nga muerengei rakot
i Isip.
40 Io, gi nga oeng se Aron, ‘Tsana kegei kavo
patspats va gi ta tsorubeit kegei sar raban va gi ta
mang muonge gei. Ine mi ka e Moses ese ta nga
muonge giet sorvekenan i Isip, gei kap telekiran
mi sana a te tsorubeit sien!’
41 Io, ian simi ra ngas te, gi nga tsana mi
patsapatsan mi natu bulumakau. Ma gi nga
vavadengeir ngan mi vinavinar rakot sien nge
tsana mi nginou leong nia vasangan kegi nires
surie mi sana gi ta nga tsang vabatie ngan bu
rimagie.
42 Eiekesen e Raban a nga murien veie gie, ma
a nga tsupuk rivie gie va gi ta nga tsatsang sibu
kepineits gi ta mon die i kur simi rangit. Ine a
kokouk meie mi sana bu propet gi ta nga vataro
simi Pakpak Leong,

“ ‘Enga bu Israel, nge kia va nga nga terie seou
bu tienebeir ni varam
i aron ba sinangavur voveit bu avareit simi
beir?
43 A kap. Enga nga sorokie man vona sel e Molek
mi raban bitbit,
ma ken kaemkaem e Repan manga raban
bitbit.
Ine arie bu patspats nga ta nga tsana nge
rengeir rakot sien.
Surie ine, o ta ture vavasie nga rakot i pek
vekenan i Babilon nia tsatsang vinatoreis.’

44 “Bu tubugiet gi nga suvuon mi vona sel simi
beir ian ta nga vara tuktuk ngan va e Raban a
nga mon meie gie. Gi nga tsana malan e Raban
ta nga vokokotie se Moses, vemusurie mi puppuo
ta nga vasangan sien.
45 Ma i murien bu avareit, bu tubugiet ese gi
tate nga suvuon mi vona sel, gi nga sorokie meie
nge gie sien e Iosua ta nga muonge gie nge por
tsana mi kaber sibu vuna enamon e Raban ta nga
kareir vorotsoruo gie sien i muo sibu tubugiet.
Ma ine mi vona sel a nga mon ian en oit sibu ra
se Davit.
46 E Raban a nga resmatan e Davit ma e Davit a
nga vereie nia tsana ka vonuo va mi kulu Israel
gi ta nga rangarie e Raban en.
47 Eiekesen e Solomon arie eie ese a nga tsana
mi vona rengeir ken mi kulou nia rengeir en
rakot se Raban.
48 “Eiekesen e Raban ese ta tsiroup a kap ko
mon i aron bu vona rengeir ian mi kulou gi ta
tsana ngan bu rimagie malan mi namanien mi
propet ian ta nga pevien,

49 “ ‘Mi rangit eie kong mangmagoso Nguts nia
vuor,
ma mi kaber eie man poppop ba kameung.
Mi sana suada vonuo nga ta tsana va seou? mi
Nguts a pevien,
Iva ngan kong enamon va o ta maes en?
50 Vasa, a kap va eou keseung o nga tsana gie ine
bu kepineits kokouk?’

7:50 ISA 66:1-2

51 “Io, e Stepano a nga vasoma ken vinav-
inakokoit rakot sibu muomuo simi vinuor malan
ine, “Enga mi kulou kov ngeisngeis! Bu aronga
a mon i pek sorvekenan e Raban, ma bu
tateringanga a te pi nia rongomie mi namanien!
Nga malan mo bu tubunga. Nga ko munu rong
tsak simi Moromoruo Tamat!
52 Ese propet bu tubunga gi kap nga vikikinie?
Gi nga kenvamate buer bu propet gi ta nga
vavatei katsep ngan ken bineit mi Ka Duis. Ma
ine mi Ka, nga te nga roev terie i riman mi kulou
kenken ma gi te nga kenvamate.
53 Arie enga mo, nga ta nga suvuon ken vinuor
e Raban, ian ta nga terie senga i riman bu angelo,
eiekesen nga kap vemusurie.”

Gi nga toem vamate e Stepano nge vunavout

54 Sien bu muomuo simi vinuor gi tate nga
rongomie ine, gi nga aor rarap veie ma gi nga
kengeir nge nganapas veie.
55 Eiekesen, e Stepano a nga vous ngan mi
Moromoruo Tamat, ma a nga dedeng kien simi
rangit nge pare man matvinavaso e Raban ma e
Iesu ta nga tuir si ken riem suv e Raban.
56 “Nga rorong!” e Stepano a nga oeng segie.
“O pare mi rangit a katsep ma e Natuon mi Ka a
tuir si ken riem suv e Raban!”
57 Sien bu muomuo simi vinuor gi ta nga
rongomie ine mi nama, gi nga koup leong beitsak
nge tsotsongie bu tateringagie ngan bu rimagie.
Ma egie kokouk gi nga soererie nge rakopie.
58 Ma gi nga teie terie die i muirmuir simi
taon nge tome nge vunavout. Mi kulou gi
ta nga vepitsie nge nama e Stepano, gi nga

kaor vuturungie magi sar kuirkuir i babaren ba
kamen mi ka vour mi asan e Saulo.
59 Sien gi ta ngas nga vor ve tometome nge
vunavout, e Stepano a nga no kien simi Nguts
malan ine, “Mi Nguts e Iesu, e ta suvuon mi
morumoruong.”
60 Ma a nga sege pukupukukaek ma a nga koup
leong, “Mi Nguts! Kian va e ta votorosie gie surie
ine kegi sinavei tsokor gi ta tsana.” E Stepano a
nga oeng malan ine ma a nga tsupuk rivie ken
tino.

8

1 Ma e Saulo a nga aor kes ngan mi kiden se
Stepano.

E Saulo a nga vikikinie mi kulou vodovodon tuktuk

Ian simi ra, mi vinevinekikin leong a nga tsuok
vakaek nge beit simi kulou vodovodon tuktuk i
Ierusalem. Ma egie kokouk gi nga vi vepitsitsei
rakot sibu korot mene simi provins i Iudea ma
i Samaria, eiekesen bu aposol gi nga mon i
Ierusalem.
2 Mi kulou gi ta nga ko mangaran e Raban gi
nga puonongie e Stepano nge ta beitsak.
3 Eiekesen e Saulo a nga vakaek nge voguersa
gie mi kulou vodovodon tuktuk. A nga veisngie
bu matavanuo nge teie tsana mi kulou ma mi
langei vodovodon tuktuk nge vurukude gie simi
vona vinatoreis.

E Pilipo a nga vavatei ngan mi Banga Vinavatei i Samaria

4 Io, egie ese gi ta nga vi vepitsitsei gi nga veis
nge vavatei ngan mi Banga Vinavatei.
5 E Pilipo a nga rakot simi taon leong i Samaria
ma a nga vavatei ngan man Banga Vinavatei mi
Messia.
6 Sien mi bineit gi ta nga rongomie nge pare bu
kepineits ni vovokudier e Pilipo ta nga tsana, gi
nga rong poro mi sana ta nga pengan.
7 Bu tsaka moromoruo gi nga koup ram nge
rovotsour vekenan bu mei palan, ma palan bu
peong ma bu muru gi nga ketseketseng.
8 Io, mi kulou simi taon gi nga res beitsak.

E Simon mi tamatinuom

9 Mi tamatinuom a nga mon ine simi taon mi
asan e Simon. A nga ko umuo bu kepineits sibu
avareit palan ma bu Samaria gi nga kudier tsak
sien. A nga ko vakam va eie mi ka asna.
10 Misasien bu mei asna o, bu mei sasavoir,
egie kokouk gi nga rong poro seie mi sana ta nga
vokokotie. Gi nga ko pevien, “Ine mi ka arie eie
ese gi ta vuotongie va ‘Mi ngesengesien leong e
Raban’.”
11 Gi nga vemusurie simi vunan a nga ko umuo
bu kepineits ma a nga vokudira gie sibu avareit
palan.
12 Eiekesen sien e Pilipo ta nga vavatei ngan mi
Banga Vinavatei surie ken mangmagoso Nguts e
Raban ma surie mi asan e Iesu Karisito, bu ka
ma bu vevien gi nga vodovodon tuktuk sien nge
por sinusuruiv.
13 E Simon buer a nga vodovodon tuktuk nge
por sinusuruiv. Samo a nga vemusurie e Pilipo
ma a nga kudier tsak sien ta nga pare bu

kepineits leong ni vovokudier ma bu totourlekier
ian ta nga tsorubeit.

14 Bu aposol gi ta nga mon i Ierusalem gi nga
rongovan va mi kulu Samaria gi nga suvuon mi
namanien e Raban. Io, gi nga turan e Petro ma e
Ioanes rakot segie.

15 Sien guor tate nga so beit, guor nga no surie
mi kulou gi ta nga vodon vuris va gi ta mang nga
suvuon mi Moromoruo Tamat,

16 simi vunan mi Moromoruo Tamat a kap ngas
nga mon segie. Gi nga por sinusuruiv mo simi
asan mi Nguts e Iesu.

17 Samo e Petro ma e Ioanes guor nga teir
riem i popogie, ma gi nga suvuon mi Moromoruo
Tamat.

18 Sien e Simon ta nga pare va mi kulou gi tate
nga suvuon mi Moromoruo Tamat sien bu aposol
gi ta nga teir riem i popogie, a nga lalaro voir
tsana mi ngeisngeis se Petro meie e Ioanes.

19 Ma a nga pevien, “Ngado terie ine mi
ngeisngeis seou buer, terengien va eie ese o
ta teir riem i popon ta suvuon mi Moromoruo
Tamat.”

20 Eiekesen e Petro a nga oeng sien, “E Raban
ta votsorovie ke lakep meie no, simi vunan e
te vodon va e oit nia voirtsana ken tienebeir e
Raban ngan mi lakep!

21 E kap suvu potpot o, sinsuv ine si kegei
tsientsang, simi vunan mi aro a kap mon duis
meie e Raban.

22 Vodon vuris nge sorvekenan ke sar tsaka
vienviendon nge no rakot simi Nguts va eie ta
mang vodon rivie ke sar tsaka vienviendon.

23 O pare va e vous ngan mi tsaka vienviendon
ma mi sinavei tsokor a visie no."
24 E Simon a nga oeng se Petro ma e Ioanes,
"Engado kokouk ngado no rakot simi Nguts surie
iou terengien va mi sana ngado ta pengan seou,
ta kap mang tsorubeit seou."
25 I murien guor tate nga vakokoit vasangan
nge vavatei katsep ngan man Banga Vinavatei mi
Nguts, e Petro ma e Ioanes guor nga muerengei
rakot i Ierusalem. Si keguor vineis muerengei,
guor nga vavatei ngan mi Banga Vinavatei sibu
enamon palan i Samaria.

E Pilipo ma mi muomuo kovuni i Etiopia

26 Io, ken angelo mi Nguts a nga vakokoit se
Pilipo, "Tsuok tamtuir nge veis rakot simi rosar
ian ta kovuni i Ierusalem rakot i Gasa." (Ine mi
rosar a mon simi beir.)
27 Io, a nga tamtuir nge veis, ma si ken vineis
a nga samsuoeie mi muomuo leong kovuni i
Etiopia ese ta nga ko naneie bu lakep simi
mangmagoso nguts simi kovakova vevien leong
ta nga vuor i Etiopia. Eie a te nga ra rengeir i
Ierusalem,
28 ma si ken vineis muerengei a nga mogos simi
karis. Ma a nga ase mi Pakpak Leong e Isaia mi
propet ta nga vataro.
29 Mi Moromoruo Tamat a nga oeng se Pilipo,
"Veis rakot simi karis nge veis i babaren."
30 Io, e Pilipo a nga soer rakot simi karis nge
rongomie ian mi ka ta nga aes simi Pakpak Leong
se Isaia mi propet ma a nga vosuoreie, "E katsep
simi sa e ta ase?"

31 A nga kuil nama, “Vasa o ta katsep ven, sien
va ka mei va ta kap palsie seou?” Io, a nga kuk
vavane e Pilipo va ta nga mogos meie.
32 Mi korot ine mi muomuo leong ta nga ase
simi Pakpak Leong a nga malan ine:

“A nga malan mi sipsip gi ta kerie nia ra keda.
Ma malan mi natu sipsip ta kap kieng sien
va gi ta lutuo mi vuruvuruon,
a kap nga vokokotie ka nama.
33 Gi nga mugumitsan ma a kap ka mei a nga tuir
ken simi vinuor.
Kap ka mei a oit nia teresan mi tubuon,
simi vunan ken tino simi kaber a te me voto.”

34 Ine mi muomuo leong a nga vosuoreie
e Pilipo, “Pengan seou, ese ine mi propet a
vakokoit surie? Eie kesen o, ka mei mene?”
35 Samo e Pilipo a nga vakaek nge vakokoit, ma
a nga vakake ken nama ngan ian mi korot mi
muomuo leong ta nga ase simi Pakpak Leong se
Isaia mi propet ma a nga vateie ngan man Banga
Vinavatei e Iesu.
36 Sien guor ta nga vor ve sosoer simi rosar,
guor nga beit simi da ma mi muomuo leong a
nga pevien, “Pare, mi da ine. Misa a tuir biritie
iou va o ta kap por sinusuruiv?”
37 [Ma e Pilipo a nga kuil nama, “Sien va evoi e
vodovodon tuktuk ngan mi aro kokouk, e oit nia
por sinusuruiv.” Ma mi muomuo leong a nga
pevien, “O vodovodon tuktuk va e Iesu Karisito
eie e Natuon e Raban.”]

38 Ma a nga oeng simi ka ta nga vasore mi karis
va ta nga tuir. Samo e Pilipo ma mi muomuo
guor nga tsour ma e Pilipo a nga tsana sien mi
sinusuruiv ian simi da.
39 Sien guor ta nga vaen kien kovuni i da, puk
lalapus mo, mi Morumoruan mi Nguts a nga kir
rivie e Pilipo. Ma mi muomuo a kap ba nga pare.
Ma a nga tsuok vakake ken vineis te buer ngan
mi nires leong.
40 Eiekesen e Pilipo a nga vorotan va eie a te
nga mon i Atsoto ma a nga veis veriris sibu taon
kokouk nge vavatei ngan mi Banga Vinavatei,
tuir oit a nga beit i Kaesarea.

9

E Saulo a nga vurisan ken tino

1 Io, e Saulo a ngas nga vous ngan mi aor rarap
nia kenvamate ken sar madar tovtov mi Nguts.
Ma a nga rakot simi kovan bu prist.
2 Ma a nga ra vosuoreie ngan kavo pakapaka
rorou nia rubukien sibu vona rengeir sibu Iuda
i Damasko, terengien sien va ta vorotan ese ka
o, vevien ta nga vemusurie mi saran mi Nguts,
ta mang nga kerie gie nia ra tsatsang vinatoreis
i Ierusalem.
3 Sien tate nga veis vatavatat i Damasko, mi
berber leong kovuni simi rangit a si nga ber
viririsie.
4 A nga kor mutur i keim ma a nga rongomie
mi ien ta nga pevien, “Saulo, Saulo, surie misa e
ta vikikinie iou?”
5 E Saulo a nga virei, “Ka leong, evoi ese?”

Mi ien a nga pevien, “Eou e Iesu ese e ta
vikikinie.
6 Ine, tsuok tamtuir nge veis rakot simi taon.
Ian en, gi ta pengan sevoi misa e ta tsana.”

7 Mi kulou gi ta nga nomeie e Saulo gi nga tuir
menemenen. Gi kap nga vuotongie ka nama.
Gi nga rongomie mi ien eiekesen gi kap nga
dengarie ka mei.
8 E Saulo a nga tsuok tamtuir i keim nge
vakakan, eiekesen a kap nga oit nia pare ka
kepineits. Io, gi nga por ka i riman ma gi nga
muongan rubukien i Damasko.
9 Si ba ra tour a nga kael sien, ma a kap nga
ngou nge un.

10 I Damasko mi madar tovtov a nga mon, mi
asan e Ananias. I aron mi baidendeng, mi Nguts
a nga oeng sien, “Ananias!”

A nga kuil nama, “Io, mi Nguts.”

11 Mi Nguts a nga pevien, “Tamtuir nge veis
rakot si ken vonuo e Iudas simi rosar gi vuo-
tongie va mi Rosar Duis ma e ta so virei ngan
mi ka kovuni i Tarsus, mi asan e Saulo. Ine a vor
ve nono.
12 Simi baidendeng, a te nga pare mi ka mi asan
e Ananias a nga nemei nge teir riem i popon,
terengien va ta mang dedeng te buer.”

13 E Ananias a nga kuil nama, “Mi Nguts, o
nga rongomie bu nama surie ine mi ka sibu mei
palan ma surie bu tsienakor ta nga tsana si ke
kulou i Ierusalem.
14 Ma ine a nemei ngan mi duis kovuni sibu
prist leong nia rakopie gie ese gi ta vodovodon
tuktuk simi asa.”

15 Eiekesen mi Nguts a nga oeng sien, “Rakot!
Ine mi ka o te vile nia vavatei ngan mi asoung i
kotubugie bu Kibang ma bu kovakova ka leong
ma i matan mi kulu Israel.
16 O ta vasangan sien vasa ta ngeisngeis ven mi
vinekikin va ta suvuon surie mi asoung.”
17 Io, e Ananias a nga veis rakot nge rubukien
simi vonuo e Saulo ta nga mon en. Ma a nga
teir riem i popon nge oeng sien, “Kasi, Saulo, mi
Nguts e Iesu ese ta nga beit sevoi simi rosar sien
e ta nga nemei ine, a tura iou terengien va e ta
mang dedeng te buer ma e ta mang vous ngan
mi Moromoruo Tamat.”
18 Ian ngas te, mi kepineits malan mi pipipiru
ie a nga koro siba katsomatan e Saulo ma a nga
oit nia dedeng te buer. Ma a nga tamtuir nge ra
por sinusuruiv,
19 ma i murien tate nga ngou voto, a nga
muerengei beit ken ngeisngeis.

E Saulo a nga vavatei i Damasko

E Saulo a nga mon ba ra mene meie mi kulou
vodovodon tuktuk i Damasko.
20 Ma a nga vakaek nge vavatei surie e Iesu
sibu vona rengeir sibu Iuda va e Iesu eie e
Natuon e Raban.
21 Egie ese gi ta nga rongomie mi namanien e
Saulo, gi nga kudier tsak ma gi nga vereie, “Ine
arie eie ese ta nga ko voguersa gie mi kulou i
Ierusalem ese gi ta nga ko rangarie e Iesu, nge?
Ma eie a te nemei nia rakopie nge kerie gie rakot
sibu prist leong, nge?”
22 Eiekesen ken vinakokoit e Saulo a nga vor ve
beitbeit ngeisngeis, ma a nga vasangan tuktuk va

e Iesu eie mi Messia. Io, bu Iuda gi ta nga mon
i Damasko gi nga rongomie mi namanien ma gi
kap ba nga oit nia vokokotie ka nama.
23 I murien bu ra palan tate nga rovoriu, bu
Iuda gi nga roev nia kenvamate e Saulo.
24 Eiekesen e Saulo a te nga vakierngie kegi
roevroev. Sibu rosisiat ma bu rokati, bu Iuda
gi nga ko kok sibu mata rumrubukien simi taon
nia kenvamate.
25 Io, sikati ngas te ken sar madar tovtov gi nga
vunurie e Saulo ngan mi leke teteir i muirmuir
simi mat ian simi oiroir.

E Saulo a nga mon i Ierusalem

26 Sien e Saulo ta nga nemei i Ierusalem, a
nga konon nia mon kouk meie bu madar tovtov,
eiekesen gi nga motou, simi vunan gi kap nga
vodon va eie mi madar tovtov tuktuk.
27 Eiekesen e Barnabas a nga kerie ma a nga
beit ngan sibu aposol. Io, a nga pengan segie
vasa e Saulo a nga samsuoeie ven mi Nguts si ken
vineis, ma vasa mi Nguts a nga vakokoit ven sien,
ma i Damasko, vasa a nga vakokoit venengan mi
asan e Iesu ngan mi aor ngeisngeis.
28 Io, e Saulo a nga mon meie gie. Ma a nga veis
veriris i Ierusalem nge vavatei ngan mi asan mi
Nguts meie ngan mi aor ngeisngeis.
29 A nga vakokoit nge nama vevengeis meie
bu Iuda kovuni i Grik, eiekesen gi nga lalaro
kenvamate e Saulo.
30 Sien mi kulou vodovodon tuktuk gi ta nga
vakierngie ine, gi nga kerie e Saulo rakot i
Kaesarea ma gi nga ture vavasie rakot i Tarsus.

31 Io, i aron i Iudea, i Galili ma i Samaria,
mi kulou vodovodon tuktuk gi nga tino ngan mi
molu meie mi aor koits. Gi nga ko munu mon
ngan mi minangarei rakot simi Nguts. Ma mi
Moromoruo Tamat a nga vakotsie bu arogie ma
mi aesaes segie a nga vor ve leongleong.

E Petro a nga mon i Lidda ma i Ioppa

32 Io, e Petro a nga vesingie bu korot kokouk,
ma i aron ken vineis mene, a nga rakot i Lidda
nia ra irogie mi kulou vodovodon tuktuk gi ta
nga mon ian en.
33 Ian en, a nga vorotan mi ka, mi asan e Ae-
neas ese ta nga muru sibu avareit mi napaririem
potsu tour ma a nga ko vor ve mutumutur mo
simi tsur.
34 E Petro a nga oeng sien, “Aeneas, e Iesu
Karisito a vatoa no. Tsuok tamtuir nge vil
vakalaie ke mutumutur.” Ma ian ngas te e
Aeneas a nga tsuok tamtuir.
35 Egie kokouk gi ta nga mon i Lidda ma i
Saron, gi nga pare ine ma gi nga vodon vuris
rakot simi Nguts.
36 Io, i Ioppa mi vevien a nga mon en, ma a nga
vodovodon tuktuk simi Nguts. Mi asan e Tabita.
Simi namani Grik gi vuotongie ngan e Dokas, ma
a nga ko tsana mi kienelei ma a nga ko kulie bu
sinaortsak.
37 Ian simi ra, a nga morouk nge maet, ma
mi piripirien gi nga suruvie nge sor terie simi
roruom i kur.
38 I Lidda a mon vatavatat i Ioppa. Io, sien mi
kulou vodovodon tuktuk gi ta nga rongomie va e
Petro a nga mon i Lidda, gi nga turan ba ka luo

rakot sien ngan mi nama ven ne, “Lalapus nemei segei!”

39 Io, e Petro a nga tamtuir nge vemusurie guor. Sien tate nga so beit gi nga so kerie kien simi roruom i kur. Bu vevien naor kokouk gi tate nga mamaet labeit gi nga tuir i babaren e Petro ma gi nga ta nge vasangan bu kuirkuir ma bu lavlav meie bu tsetstseik mene buer e Dokas ta nga ko tsana gie sien ta ngas nga to.

40 E Petro a nga ture vorotsoruo gie kokouk, ma a nga sege pukupukukaek nge no. Samo a nga matan veie mi vevien maet, ma a nga pevien, “Tabita, tamtuir.” Ma mi vevien a nga vakakan, ma sien ta nga pare e Petro a nga tsuok tamtuir nge mogos.

41 E Petro a nga por ka i riman nge kulie nia tsuok tamtuir. Samo a nga kukuo mi kulou vodovodon tuktuk meie bu vevien naor ma a nga vasangan segie va ine mi vevien a te to.

42 Man vinavatei misa e Petro ta nga tsana, a nga puorkan mi enamon kokouk i Ioppa, ma mi kulou palan gi nga vodovodon tuktuk simi Nguts.

43 E Petro a nga mon i Ioppa bu ra palan meie mi ka mi asan e Simon eie mi ka tsangtsang piripiri bulumakau.

10

E Petro ma e Konelius

1 Io, mi ka a nga mon i Kaesarea, mi asan e Konelius. Eie mi muomuo simi kulou ni minakiur sibu Roma, mi gargar gi ta vuotongie va bu Italia.

2 Eie ma ken tietie kokouk gi nga ko mangaran
e Raban. Ma a nga ko kulie buer bu Iuda gi ta
nga mogos sinaortsak, ma a nga ko no rakot se
Raban.
3 Simi ra mene, a nga malan va simi 3 kilok
sireivreiv, e Konelius a nga pare mi baidendeng
a nga katsep beitsak. A nga pare mi angelo se
Raban ta nga rubukien nge pevien, “Konelius!”
4 E Konelius a nga motou beitsak ma a nga
deng vangvangasie nge pevien, “Mi Nguts, misa
e lalaron?”
Mi angelo a nga kuil nama, “E Raban a resmata
no surie ke sar nono ma ke sar kuilkuil sibu
sinaortsak. Ine bu kepineits e ta ko munu tsana
a malan mi tienebeir rakot se Raban.
5 Nevere, turan kaba ka rakot i Ioppa nia kerie
mi ka mi asan e Simon, mi asan mene e Petro.
6 Eie a mon si ken vonuo e Simon, mi ka
tsangtsang piripiri bulumakau. Ken vonuo a
mon i koen.”
7 Mi angelo a nga pevien malan ine se Konelius
ma a nga sorvekenan. Ma e Konelius a nga kukuo
ken ba petspets luo ma mi ka simi minakiur. Ine
mi ka simi minakiur a nga ko rengeir rakot se
Raban, ma guor nga ko mon e Konelius.
8 I murien ta nga pengan segituo misa ta nga
tsorubeit sien, a nga tura gituo rakot i Ioppa nia
ra kerie e Petro.

Ken baidendeng e Petro ta nga pare

9 Simi ra vemusurie sien ian ba ka tour gituo
ta nga vor ve veisveis rakot vatavatat simi taon
i Ioppa, e Petro a te nga vaen i popon mi vonuo
nia ra no. A nga malan va sisiat potaram.

10 E Petro a te nga vitor ma a nga lalaro
ngou. Sien gi ta nga vor ve rorrois ngan mi
nginonginou, a nga pare mi baidendeng.
11 A nga pare mi rangit ta nga katsep ma a nga
pare mi kepineits malan mi lavlav leong gi nga
popor ka siba tangatson voveit nge vunurie peuk
i keim.
12 A nga vous ngan bu suasuada vinavinar
kaek voveit, bu vinavinar gi ta dodoil simi kaber,
ma bu ma simi mariu.
13 Samo mi ien a nga oeng sien, “Petro!
Tamtuir! Keda kavo mene nge nganie.”
14 E Petro a nga kuil nama, “O kap oit tuktuk,
mi Nguts! O kap ngas nganie ka kepineits ivie mi
vinuor sibu Iuda ta nga gol kitipan nia nganie ma
gi vuotongie va a kap melemelen.”
15 Mi ien a nga oeng sien te buer, “Kian va e ta
vuotongie ka kepineits va a kap melemelen ian
e Raban tate nga vara melemelen ngan.”
16 Ine mi kepineits a nga beit votour. Ma ian
ngas te gi nga por muerngan ine mi lavlav leong
kien i kur simi rangit.
17 Sien e Petro ta ngas nga vor ve vodovodon
surie man vuevue ine ken baidendeng, ba ka
e Konelius ta nga tura gituo, gituo te nga beit
si ken vonuo e Simon ma gituo nga tuir simi
rumrubukien.
18 Ma gituo nga virei va e Simon mi asan mene
e Petro a mon ian o, kap.
19 Sien e Petro ta ngas nga vor ve vodovodon
surie ine ken baidendeng, mi Morumoruan mi
Nguts a nga oeng sien, “Petro, ba ka tour gituo
nesie no.

20 Tsuok tamtuir nge rovotsour. Kian va e ta
meikmekikir nia nomeie gituo simi vunan eou
ngas te o tura gituo."
21 E Petro a nga rovotsour nge pevien segituo,
"Mi ka ngatuo ta nesie, arie eou mo. Ngatuo
nesie iou surie misa?"
22 Gituo nga kuil nama, "E Konelius, mi muo-
muo simi kulou ni minakiur sibu Roma, a tura
gatuo. Eie mi ka duis ma a ko mangaran e
Raban, ma bu Iuda gi ko mangaran. Ken angelo
e Raban a nga oeng sien va ta tuturei surie no va
e ta nemei si ken vonuo, terengien va ta mang
rongomie misa va e ta vokokotie."
23 Samo, e Petro a nga oeng segituo va gituo ta
be nga mon meie mi kati kes.

E Petro a nga mon si ken vonuo e Konelius

Simi ra vemusurie, e Petro ma ba ka gituo
nga tsuok nge vineis meie mi kulou vodovodon
tuktuk kovuni i Ioppa.
24 Simi ra vemusurie, gi nga so beit i Kaesarea.
E Konelius a nga rosie gie. A nga kuk kakuon
bu patsan ma bu palapalan tuktuk nemei si ken
vonuo.
25 Sien e Petro ta nga visi rubukien, e
Konelius a nga suoeie e Petro, ma a nga sege
pukupukukaek nge rengeir rakot seie.
26 Eiekesen e Petro a nga tsuok voturie nge
oeng sien, "Tsuok tamtuir. Eou buer mi ka mo."
27 E Petro a nga vor ve patapatar se Konelius
sien guor ta nga veis rubukien, ma a nga vorotan
palan bu mei gi ta nga mon en.
28 Ma a nga pevien, "Nga telekiran a kap duis si
kegei vinuor va ka mei sibu Iuda va ta mon meie

o, iro ka kibang. Eiekesen e Raban a te vasangan
va eou o ta kap pevien ngan ka mei va a kap
tamat, o, a kap melemelen.
29 Io, sien nga ta tuturei surie iou, o nemei
senga, ma o kap oeng ngan ka nama va o ta kap
nemei. O ta vereie nga, surie misa nga ta tuturei
surie iou?”
30 E Konelius a nga kuil nama, “Ba ra voveit a
te rovoriu, o nga no rakot se Raban i aron kong
vonuo simi 3 kilok sireivreiv. Samo o nga pare mi
ka ta nga tuir i matoung, ma man sar tsetstseik
gi nga kutsukutsuleip.
31 Ian mi ka a nga pevien seou, ‘Konelius!
E Raban a te rongomie ke sar nono, ma a
vodonomie ke tienebeir nia kulie bu sinaortsak.
32 Turan kaba ka rakot i Ioppa nia ra kerie
mi ka, mi asan e Simon, mi asan mene e Petro.
Ine mi ka a mon simi vonuo se Simon, eie mi
ka tsangtsang piripiri bulumakau. Ken vonuo a
mon i koen.’
33 Ma ian ngas te, o nga tuturei surie no, ma a
kalei sien e beit vorota gei. I matan e Raban, gei
rorois nia rongomie misa magiet Nguts a oeng
ngeisngeis sevoi va e ta pengan segei.”

Ken vinakokoit e Petro

34 Io, e Petro a nga tsuok vakaek nge
vinakokoit, “Ine o nangba katsep va a tuktuk
rovoriu va e Raban a kap ko puluo mo ka ba mei
eiekesen a ko lalaron bu suasuada mei kokouk.
35 Sibu vuna enamon kokouk, eie ese ta man-
garan e Raban ngan mi mientou nge tsana mi
sinavei duis, e Raban ta sunurie va seie.

36 Nga telekiran mi nama e Raban ta nga terie
sibu Israel. Ine mi nama a vavatei ngan man
banga vinavatei mi molu ian ta nga beit ngan e
Iesu Karisito. Eie mi Nguts sibu mei kokouk.
37 Nga telekiran mi sana kepineits tate nga
tsorubeit simi enamon kokouk i Iudea vakaek i
Galili, i murien e Ioanes ta nga vavatei ngan mi
sinusuruiv.
38 Ma nga telekiran surie e Iesu kovuni i
Nasaret va e Raban a nga vokunie ngan mi
Moromoruo Tamat ma mi ngeisngeis. E Raban
a nga mon meie. Io, e Iesu a nga rakot sibu
enamon kokouk nge tsana mi kienlei ma a nga
vatoa bu mei kokouk gi ta nga mon i pakien mi
ngesengesien mi tsaka moromoruo.

39 "Egei gei vara tuktuk ngan bu kepineits
kokouk ta nga tsana gie simi enamon sibu Iuda
ma i Ierusalem. Gi nga vetekiuo simi koitskoits.
40 Eiekesen, simi ra a tourngan, e Raban a nga
vatoa, ma a nga tsana va ta nga tsorubeit vasvas
simi kulou.
41 A kap va simi kulou kokouk, eiekesen segei
mo ese e Raban tate nga viel tsana va gei ta vara
tuktuk ngan bu kepineits tate nga tsorubeit. Egei
gei nga un nge ngou meie i murien e Iesu ta nga
to muerengei simi miensei.
42 Ma e Iesu a nga tura gei va gei ta vavatei
ngan mi nama rakot simi kulou kokouk ma a nga
tura gei va gei ta vakokoit vasangan va eie mi Ka
e Raban tate nga vile nia vuortie egie gi ta ngas
to ma egie gi tate maet.
43 Bu propet kokouk gi nga vakokoit katsep
ngan va mi kulou kokouk gi ta vodovodon tuktuk

sien, kegi sar sinavei tsokor e Raban ta vodon
rivie ngan mi ngesengesien mi asan.”

Bu Kibang gi te suvuon mi Moromoruo Tamat

44 Sien e Petro ta ngas nga vor ve vakvakokoit,
mi Moromoruo Tamat a nga peuk i popogie gi ta
nga rongomie ine mi vinavatei.
45 Bu Iuda simi vodovodon tuktuk gi ta nga
nomeie e Petro, gi nga kudier va e Raban a nga
terie mi Moromoruo Tamat sibu Kibang buer.
46 Simi vunan, gi nga rongomie gie va gi nga
vakokoit ngan bu suada nama sibu enamon
mene nge puongan e Raban.
E Petro a nga pevien,
47 “Ine mi kulou gi te suvuon mi Moromoruo
Tamat malan mo egiet. Vasa, ka mei a oit nia tuir
biritie gie va gi ta por sinusuruiv ngan mi da?”
48 Ma a nga oeng ngeisngeis segie va gi ta por
sinusuruiv simi asan e Iesu Karisito. Ma gi nga
vereie e Petro va ta nga mon meie gie si kaba ra.

11

E Petro a nga vakokoit vakatsepa eie kesen

1 Bu aposol ma mi kulou vodovodon tuktuk se
Iesu simi enamon leong i Iudea gi nga rongomie
va bu Kibang buer gi te nga vodovodon tuktuk si
ken nama e Raban.
2 Io, sien e Petro tate nga beit i Ierusalem,
egie bu Iuda simi vodovodon tuktuk, gi nga oeng
matan
3 nge pevien ne, “Surie misa e ta nga rakot simi
korot sibu Kibang gi ta kap ko vavaroup ma e nga
ra ngou meie gie?”

4 Eiekesen e Petro a nga vakokoit vakatsepa
segie mi sana kepineits ta nga tsorubeit seie.
5 “Sien o ta nga mon simi taon i Ioppa nge no, o
nga pare mi baidendeng. O nga pare mi kepineits
a nga malan mi lavlav leong gi ta nga popor ka
siba tangatson voveit nge vunurie peuk i keim
kuvu i kur simi rangit, ma a nga peuk duis seou.
6 O nga dedeng rakot i aron ma o nga pare
bu suasuada vinavinar kaek voveit, bu vinavinar
tso, bu vinavinar gi ta dodoil simi kaber, ma bu
ma simi mariu.
7 Ma o nga rongomie mi ien a nga pevien seou,
‘Tamtuir, Petro, keda kavo mene nge nganie!’

8 “Eiekesen o nga pevien, ‘O kap oit, mi Nguts!
O kap ngas nga nganie ka nginonginou ta kap
melemelen ivie mi vinuor sibu Iuda ta nga gol
kitipan nia nganie.’

9 “Ma mi ien a buer nga vakokoit kovuni
simi rangit, ‘Mi kepineits e Raban tate nga vara
melemelen ngan, e ta kap pevien va a kap
melemelen.’
10 Ine mi kepineits a nga tsorubeit votour seou,
ma ine bu kepineits kokouk gi nga teie muerngan
kien simi rangit.

11 “Ian simi poko keipkepide ra ngas te, ba ka
tour gituo te nga beit simi vonuo ivie o ta nga
mon en. Mi ka a nga mon i Kaesarea a nga tura
gituo nemei seou.
12 Ma mi Moromoruo Tamat a nga oeng seou
va o ta nga nomeie gituo, ma o ta kap nga
vodovodon palan. Ma ine mi napaririem potsu
kes mi kulou vodovodon tuktuk kovuni i Ioppa gi

nga nomeie iou, ma gei nga ra beit si ken vonuo
ian mi ka.
13 Ma a nga pengan segei va a nga pare mi
angelo a nga tsorubeit vasvas i aron ken vonuo.
Ma mi angelo a nga pevien sien ven ne, ‘Tuturei
surie e Simon gi vuotongie buer va eie e Petro
ese ta mon i Ioppa.
14 Ma eie ta vokokotie bu nama sevoi, vasa e
Raban ta vatoa no ven ma ke tietie simi sinavei
tsokor.’
15 “Ma sien o ta nga vakaek nge vakokoit, mi
Moromoruo Tamat a nga tsour peuk segie malan
ta nga tsorubeit vourvour te segiet.
16 Ma o nga vodonomie misa mi Nguts ta nga
pengan, ‘E Ioanes a nga tsana mi sinusuruiv
ngan mi da, eiekesen enga nga ta suvuon mi
sinusuruiv ngan mi Moromoruo Tamat.’
17 E Raban a nga terie buer sibu Kibang ine
mi tienebeir ta kokouk mo meie mi tienebeir ian
ta nga terie segiet sien giet ta nga vodovodon
tuktuk simi Nguts e Iesu Karisito. Ma o kap oit
nia vangenge mi tsinatsangan e Raban segie.”
18 Sien gi ta nga rongomie ine bu nama se
Petro, gi kap ba buer nga nama palan veie ma
gi nga puongan e Raban ma gi nga pevien, “Ine
giet te telekiran va e Raban a te sunuir va bu
Kibang buer gi ta vodon vuris terengien va gi ta
mang suvuon mi tino rovoriu.”

Mi kulou vodovodon tuktuk i Antiok

19 Sien gi tate nga kenvamate e Stepano gi
nga vikikinie buer egie ese gi ta nga vodovodon
tuktuk se Iesu. Io, mi kulou vodovodon tuktuk
gi nga vi vepitsitsei rakot i Poinike, i Kupro, ma

i Antiok. Ma gi nga ra vokokotie man Banga
Vinavatei e Iesu sibu Iuda mo.
20 Eiekesen mi kulou vodovodon tuktuk mene
kuvu i Kupro ma i Kurene, gi nga rakot i Antiok
nge vokokotie man Banga Vinavatei mi Nguts e
Iesu sibu Grik buer.
21 Ma mi ngesengesien mi Nguts a nga mon
segie, ma palan beitsak bu mei gi nga vodovodon
tuktuk nge vuvuris rakot simi Nguts.

22 Ine mi vinavatei a te nga beit simi kulou
vodovodon tuktuk i Ierusalem, ma gi nga turan
e Barnabas rakot i Antiok.
23 Sien ta nga so beit nge pare mi sana e Raban
tate nga tsana simi kulou surie ken tentoiv, a nga
res ma a nga vakotsie gie va gi ta nga tsok tuktuk
simi Nguts ngan bu arogie kokouk.
24 E Barnabas eie mi banga ka, ma a nga vous
ngan mi Moromoruo Tamat ma a nga vodovodon
tuktuk rovoriu, io, palan beitsak mi kulou gi nga
vurise tino rakot simi Nguts.

25 Samo e Barnabas a nga rakot i Tarsus va ta
nga ra pare e Saulo.
26 Sien tate nga ra vorotan, a te nga kir rakot
ngan i Antiok. Io, ian simi avareit kokouk, guor
nga mon meie gie mi kulou vodovodon tuktuk,
ma guor nga vavasengei simi kulou palan beitsak
ngan mi namanien e Raban. Ma gi nangba
nga vuotongie gie ngan va Ken kulou e Karisito
vourvour i Antiok.
27 Ian simi ra, bu propet mene gi ta nga kuvu i
Ierusalem gi nga peuk i Antiok.
28 Mi mei kes segie mi asan e Agabus, a nga
tamtuir ma simi ngesengesien mi Moromoruo

Tamat a nga peterie va mi se leong va ta nga
beit simi kaber kokouk. Ma sien e Klaudio ta nga
vuor i Roma, ine mi se a te nga tsorubeit.
29 Io, ine mi kulou vodovodon tuktuk i Antiok
gi nga vodon vuturungie nia vavasie kegi sar
lakep nia kulie bu kasigie i Iudea. Io, gi nga teteir
oit si kegi sar sinsuv.
30 Ma gi nga turan e Barnabas meie e Saulo nia
ra terie ian mi lakep sibu muomuo simi kulou
vodovodon tuktuk.

12

Bu vinekikin palan

1 Ian sibu ra mi kovakova ka leong e Erot a
nga rakopie mi kulou vodovodon tuktuk nia ra
vikikinie gie.
2 A nga oeng va gi tate nga kenvamate e Iakobo,
e kasien e Ioanes, ngan mi sele.
3 Sien e Erot ta nga telekiran ine mi kiden a
nga varese gie bu Iuda, a nga tuturei nia rakopie
buer e Petro. Ine bu kepineits a nga tsorubeit
simi Nginou nian mi Tsoik kap ka iis sien.
4 I muir sien gi tate nga rakopie, a nga terie
simi vona vinatoreis. A nga terie i riman ba
gargar voveit simi kulou ni minakiur va gi ta nga
naneie vititirie. E Erot a nga vodon nia vuortie e
Petro i matan mi kulou i murien mi Nginu Pasova
va tate nga voto.
5 Io, e Petro a nga mon simi vona vinatoreis,
eiekesen mi kulou vodovodon tuktuk gi nga no

12:4 Ba ka voveit gituo mon simi gargar keskes simi kulou ni minakiur sibu Roma.

ngan bu arogie kokouk rakot se Raban surie e Petro.

Mi angelo a nga kir rivie e Petro simi vona vinatoreis

6 Simi rokati, va sivovo sien va e Erot ta nga vo vuortie, e Petro a nga muang i kotubuon ba ka luo ni minakiur. Gi nga vis kakuon bu rimagituo ngan ba tsen luo. Ma mi kulou nennei gi nga tuir nge nenei simi matavanuo.

7 Puk lalapus, ken angelo mi Nguts a nga tsorubeit ma mi berber a nga rar i aron mi vona vinatoreis. Samo a nga pan vapada e Petro, ma a nga oeng sien, “Lalapus! Tamtuir!” Ian ngas te mi tsen a nga koro siba riman e Petro.

8 Io, mi angelo a nga oeng sien, “Verengie no ngan ke verevere nge tsekie ma ba poppop.” Ma e Petro a nga tsang malan ngan. Ma mi angelo a nga oeng sien te buer, “Tsekie ma kuirkuir ka i marar nge vemusurie iou.”

9 E Petro a nga vemusurie rovotsour simi vona vinatoreis. Eiekesen a kap nga telekiran mi kepineits mi angelo ta nga tsana va a nga tuktuk. A si nga vodon va a nga pare mo mi baidendeng.

10 Guor nga veis evisie mi ka ni minakiur vourvour ma mi mei vorosurie nge ra beit simi mata rumrubukien gi ta nga tsana ngan mi aen, ivie guor nga oit nia dedeng rakot simi taon leong. Ine mi mata rumrubukien, eie kesen a nga katsep ma guor nga rovotsour sien. Sien guor tate nga veis rakot simi rosar, puk lalapus, mi angelo a te nga sorvekenan e Petro.

11 Io, ken vienviendon e Petro a nangba nga
katsep ma a nga pevien, “Ine, o te telekiran va
ine mi kepineits a tuktuk. Mi Nguts a turan
ken angelo nemei nia me kir rivie iou si ken
ngeisngeis e Erot ma simi sana kepineits bu Iuda
gi ta nga vodon nia tsana seou.”
12 Ma ian ngas te, a nga rakot si ken vonuo e
Maria, e kinan e Ioanes gi nga ko vuotongie buer
ngan e Marko, ivie bu mei palan gi ta nga oir
kouk nge no en.
13 E Petro a nga me pinpin i matavanuo ma mi
vevien petspets mi asan e Roda a nga nemei nia
me vavatora sien.
14 Sien ta nga rong kielala mi inan e Petro,
a nga res beitsak, io, a si kap nga tsitsingie mi
matavanuo eiekesen a nga soer muerengei. Ma
a nga ra pengan va e Petro die a tuir i marar simi
matavanuo.
15 Ma gi nga pevien ne, “E be goit!” Eiekesen
a ngas nga vengeis va a nga tuktuk te. Io, gi nga
pevien, “Ken angelo be mo ian.”
16 Eiekesen e Petro a ngas nga vor ve pinpin,
ma sien gi ta nga tsitsi nge pare va eie, gi nga
kudier ngan.
17 Ma e Petro a nga tam vosoponge gie. Ma a
nga potsukie segie vasa mi Nguts a nga kir tsana
venengan simi vona vinatoreis ma a nga oeng
ven ne, “Nga vateie e Iakobo ma bu kasiung ngan
ine mi kepineits.” Samo a te buer nga rovotsour
sorvekena gie nge rakot simi korot mene.
18 Sien tate nga vo ra, bu ka ni minakiur gi nga
kudier tsak nge motou simi sana ta nga tsorubeit
se Petro.

19 Ma e Erot a nga terie mi nama nia nesie e
Petro, eiekesen gi kap nga oit nia vorotan. Ma
a nga virei telekira gie, ma a nga terie mi nama
ngeisngeis nia kenvamate ine bu ka ni minakiur.

Ken miensei e Erot

Ma i muir sien, e Erot a te nga sorvekenan i
Iudea nge ra mon i Kaesarea.
20 E Erot a nga petseir veie beitsak mi kulou
kovuni i Turos ma i Sidon, io, mi kulou gi nga
veis kokouk nia ra pare e Erot. Muna, gi nga
ra vuduis nama meie e Blasto, mi ka ese ta nga
vuortie ken vonuo mutumutur mi kovakova ka
leong, va ta nga kulie gie. I muir, gi nga ra vereie
e Erot surie ken aor molous, simi vunan gi nga
ko por nginonginou simi enamon simi kovakova
ka leong.
21 Io, e Erot a nga terie mi ra, ma ian simi
ra a nga vavaso ngan man sar matvinavaso mi
kovakova ka leong, ma a nga mogos i popon mi
mogomogos ni vuor ma a nga vakokoit rakot simi
kulou.
22 Ma mi kulou gi nga koup, “A malan va mi
inan mi raban, kap va mi inan mi ka!”
23 Ma ian ngas te ken angelo mi Nguts a nga
pantsie e Erot, simi vunan a kap nga puongan
e Raban, ma bu kunkun gi te nga nganie mi
kurikurien ma a te nga maet.
24 Eiekesen, mi namanien e Raban a nga
puorkan bu enamon palan nge to.
25 Sien e Barnabas meie e Saulo guor tate nga
vaton keguor tsientsang, guor nga muerengei
kovuni i Ierusalem, ma guor nga kerie e Ioanes
mi asan mene e Marko.

13

Gi nga vile nge turan e Barnabas ma e Saulo

1 I kotubuon mi kulou vodovodon tuktuk i Antiok, bu propet ma bu vavvasengei simi Pakpak
Leong gi nga mon. Bu asagie e Barnabas, e
Simeon mi asan mene e Niger, e Lusius kovuni
i Kurene, ma e Manaen (ese ta nga leong kouk
meie e Erot mi kovakova ka leong) ma e Saulo.
2 Sien gi ta nga rengeir rakot simi Nguts nge
vorvor, mi Moromoruo Tamat a nga pevien, "Nga
ta ngas totoka e Barnabas ma e Saulo nian mi
tsientsang o ta nga vile guor nia tsana."
3 Io, i murien gi ta nga vorvor nge no, gi nga
teir riem i popoguor nge vatamase guor ma gi
nga ture vavasie guor.

I aron i Kupro

4 Io, guor nga veis vemusurie ken tinuturei
mi Moromoruo Tamat. Guor nga veis peuk i
Seleukia ma guor nga ka mon rakot i Kupro.
5 Sien guor ta nga beit i Salamis, guor nga
vavatei ngan mi namanien e Raban sibu vona
rengeir sibu Iuda. E Ioanes Marko a nga nomeie
guor nia kulie guor si keguor tsientsang.
6 Gituo nga veis viririsie bu enamon kokouk
simi nuos oit gituo nga beit i Papo. Ian en gituo
nga samsuoeie e Ba-Iesu, mi tamat inum. Eie mi
Iuda ma buer mi propet bitbit.
7 Eie a nga ko mon meie mi gavana e Segio
Paulo, mi ka sievei. Mi gavana a nga tuturei surie
e Barnabas ma e Saulo simi vunan a nga lalaron
nia rongomie ken nama e Raban.

8 Eiekesen e Eluma mi tamat inum (arie man
vuevue ine mi asan) a nga suerere gituo ma a nga
konon nia vurisan ken vienviendon mi gavana
va ta kap nga vodovodon tuktuk.
9 Samo e Saulo, ese gi vuotongie ngan e Paulo,
a nga vous ngan mi Moromoruo Tamat, ma a nga
deng vangvangasie e Eluma nge pevien,
10 "Evoi e natuon e Satan ma man matakorot
bu kepineits kokouk ian ta dokei! E vous ngan
bu suada sinavei nguts bitbit ma bu sinavei nia
tsik pipius. Sisa e ta maes nia vurivurisan mi
rosaran mi Nguts ian ta duis?
11 Pare, mi riman mi Nguts a mon i popo nia
votorosie no. E ta so mat kael ma si kavo ra, e ta
kap oit nia pare mi rararan mi matanias."
Ian ngas te, mi ou ma mi ngingi a nga kuva ba
katsomatan ma a nga veis mat kael veririu nge
nesie ka mei va ta nga por ka i riman nge muo
ngan.
12 Samo, mi gavana a nga kudier beitsak si man
vinasengei mi Nguts ma a nga vodovodon tuktuk
sien ta nga pare misa tate nga tsorubeit.

E Paulo a nga vavatei i Antiok i aron i Pisidia

13 Kovuni i Papo, e Paulo ma ba palapalan,
gituo nga ka mon rakot i Pega simi enamon
leong i Pampilia. Ian en e Ioanes Marko a nga
sorvekena guor nge rakot i Ierusalem.
14 Kovuni i Pega guor nga veis rakot i Antiok
i aron i Pisidia. Ma simi Rangi Minaes guor nga
rakot simi vona rengeir sibu Iuda nge mogos.
15 I murien gi ta nga ase bu nama simi Vinuor
se Moses ma sibu vinavataor sibu propet, bu
muomuo simi vona rengeir gi nga turan mi nama

rakot seguor nge pevien, “Ba kasi, sien va ngado
suvu nama nia vangasie mi kulou, ngado ta
vakokoit.”
16 E Paulo a nga tuir ma a nga tsuok terie i kur
ba riman nge pevien, “Enga kong kulou Israel ma
enga bu Kibang nga vodovodon tuktuk se Raban,
nga rorong seou!
17 Magiet Raban ine mi kulou Israel a nga vile
bu tubugiet ma a nga vara veleongtie gie si kegi
minon i Isip. Ma ngan mi ngeisngeis leong, a nga
muonge gie rovotsour ian simi enamon.
18 A kap nga mekitsan mi sinavigie i aron
mi beir sibu avareit ta nga oit malan va ba
sinangavur voveit.
19 E Raban a nga tsang rivie bu vuna enamon
a nga napaririem potsu luo simi enamon leong i
Kanaan ma a nga potakie mi kaber nge terie simi
kuoluon.
20 Bu kepineits kokouk ine ta nga tsorubeit a
nga poro malan va bu avareit ba sinangavur
voveit koboit ma bu sinangavur mi napaririem
i popon (450).

“I muir, a nga terie segie bu ka ma ba vevien
nia vuortie gie, tuir oit sibu ra se Samuel mi
propet.
21 Samo mi kulou gi nga virei ngan ka ko-
vakova ka leong ma a nga terie segie e Saulo e
natuon e Kis simi matabu Beniamin, ese ta nga
vuor sibu avareit ba sinangavur voveit.
22 I murien e Raban ta nga tsang rivie e Saulo
a nga tsana e Davit va eie magi kovakova ka
leong. A nga vavatei katsep ngan surie e Davit
malan ine, ‘O te vorotan e Davit e natuon e Iesse

va eie mi ka ta lalaron beitsak nia vemusurie
bu sinaviung. Eie ta tsana bu kepineits kokouk
vemusurie kong lalaron.'

23 "Kovuni sibu tubuon e Davit, e Raban a nga
terie sibu Israel mi ka ni vavato e Iesu, malan
ken kinubuits.
24 I muan ken bineit e Iesu, e Ioanes a nga
vavatei ngan mi sinavei nia vodon vuris ma mi
sinusuruiv simi da rakot sibu Israel kokouk.
25 Sien e Ioanes tate nga vor ve vavaton ken
tsientsang, a nga pevien, 'Nga vodon va eou
ese? Kap va eou ian mi ka. Eiekesen eie ian ta
vemusurie iou, o kap kalei oit nia ruobatie man
ba poppop.'

26 "Bu kasi, bu natuon e Abaraam, ma enga mi
kulou vodovodon tuktuk, ine mi vinavatei surie
mi vavato, e Raban a nga terie segiet.
27 Mi kulu Ierusalem ma magi sar muomuo ni
vuor gi kap nga deng kielala e Iesu o, bu nama
sibu propet gi ta nga ko ase sibu Rangi Minaes.
Ma gi nga tsang vaotie ine bu nama sien gi ta nga
tsang vatsakatie e Iesu.
28 Misasien gi ta kap nga vorotan ka banga
vunan nia masen, gi nga nongie e Pilato va ta
nga tor nia kenvamate.
29 Sien gi tate nga tsang vaotie bu kepineits
kokouk malan gi ta nga vataro simi Pakpak
Leong surie, gi nga por terie i keim kovuni
simi koitskoits ma gi nga vuturungie i aron mi
monmon.
30 Eiekesen e Raban a nga vatoa simi miensei.
31 Ma sibu ra palan, a nga tsorubeit vasvas
segie ese gi ta nga nomeie kovuni i Galili beit

i Ierusalem. Arie egie ine, gi me vakokoit
vasangan si kegiet kulou.
32 “Gor vateie nga ngan mi Banga Vinavatei ian
e Raban ta nga kubutsie rakot sibu tubugiet.
33 A te me tsang vaotie niagiet, sien tate me
vatoa e Iesu simi miensei, malan mi vinavataor
ta mon sibu Pak, mi korot leong sien, a luo,

“ ‘Evoi e natung,
nevere o me tsorubeit e Tama.’

34 Ine mi nama surie va e Raban ta nga vatoa
simi miensei ma va ta kap oit nia kopop, a mon
simi Pakpak Leong ven ne,

“ ‘O ta terie sevoi bu vavatamaes tuktuk ian o ta
nga kukubuits meie ngan e Davit.’

35 Io, mi nama mene i aron mi Pakpak Leong a
pevien,

“ ‘E ta kap so tsupuk rivie va ke Ka Tamat va ta
oiv nge kopop i aron mi monmon.’

36 “Sien e Davit tate nga vaotie ken lalaron e
Raban sibu avareit ta nga tino sien, a nga maet
ma gi nga puon meie ngan bu tubuon ma mi
piripirien a nga oiv nge kopop.
37 Eiekesen mi ka ese e Raban ta nga vatoa simi
miensei a kap nga oiv.
38 “Io, bu kasi, o lalaron va nga ta telekiran
va surie mi tsinatsangan e Iesu, man vinavatei

13:34 ISA 55:3 **13:35** PSA 16:10

mi vodon ririv sibu sinavei tsokor gei vateie nge nga.
39 Mi Vinuor se Moses a kap nga oit nia tsana
va nga ta nga tsorubeit duis i matan e Raban,
eiekesen e Iesu a tsana ese mune gi ta vodovodon
tuktuk sien va gi ta tsorubeit duis.
40 Io, nga nenei kalei va misana nama bu
propet gi ta nga vokokotie ta kap mang tsorubeit
senga.

41 " 'Pare! Enga mi kulou oengoeng balapoik, nga
ta kudier tsak nge maet,
simi vunan o ta tsana ka kepineits si kenga
sar ra
ian va nga ta kap oit rovrovoriu nia vodovodon
tuktuk sien,
misasien va ka mei ta palsie senga.' "

42 Sien e Paulo ma e Barnabas guor tate nga
visi rovotsour simi vona rengeir, mi kulou gi nga
nongie guor va guor ta nga buer me vakokoit
surie ian bu kepineits simi Rangi Minaes ka ian
i kur.
43 Sien mi rengeir tate nga voto, palan bu Iuda
ma bu Kibang gi ta nga tuir pats meie bu Iuda
nge rangarie e Raban, gi nga vemusurie e Paulo
ma e Barnabas. Ma guor nga vakokoit meie gie
nge vakotsie va gi ta tino si ken tentoiv e Raban.
44 Io, ian simi Rangi Minaes te, mi kulou
kokouk ine simi taon gi nga nemei nia rongomie
ken nama mi Nguts.

13:41 HAB 1:5

45 Sien bu Iuda gi ta nga pare mi bineit, gi nga
ngungutsuo nge oeng balapoik ngan misa e Paulo
ta nga vokokotie.
46 Samo e Paulo ma e Barnabas guor nga
vakokoit ngeisngeis rakot segie, “Gor ta ngas
muna vokokotie ken nama e Raban rakot senga.
Eiekesen surie nga kap lalaron ine ma nga si
vodon va nga kap kalei oit nia suvuon mi tino
rovoriu, io, ine gor te vuris rakot sibu Kibang.
47 Simi vunan mi Nguts a te nga terie mi nama
ngeisngeis segor ven ne,

“O te tsana ngado va engado man berber bu
Kibang,
terengien va ngado ta mang vavatei ngan mi
rosaran mi vavato oit si man votovoto mi
kaber.”

48 Sien bu Kibang gi ta nga rongomie ine, gi
nga res nge puongan mi Nguts surie ken nama,
ma egie kokouk ese e Raban ta nga vile gie
nia suvuon mi tino rovoriu, gi nga vodovodon
tuktuk.
49 Ken nama mi Nguts a nga puorkan ian simi
enamon kokouk.
50 Eiekesen bu Iuda gi nga oeng ka i aron mi
langei asna gi ta nga ko rangarie e Raban ma
bu muomuo simi taon. Io, gi nga vakaek nge
vikikinie e Paulo ma e Barnabas. Ma gi nga
kareir vavasie guor si kegi enamon.
51 Io, guor nga titike riv puit siba kameguor
veie gie ma guor nga veis rakot i Ikonium.

13:47 ISA 42:6; 49:6

52 Ma mi kulou vodovodon tuktuk gi nga vous
ngan mi nires ma mi Moromoruo Tamat.

14

I aron mi enamon i Ikonium

1 I Ikonium e Paulo ma e Barnabas guor nga
rakot simi vona rengeir sibu Iuda malan guor ta
nga ko tsana. Ian en guor nga vavatei ngeisngeis,
io, palan beitsak bu Iuda ma bu Kibang gi te nga
vodovodon tuktuk.
2 Eiekesen bu mei mene sibu Iuda gi ta nga
ngengeir pupuris simi vodovodon tuktuk, gi nga
oengoeng ka i arogie bu Kibang va gi ta mang nga
matakorot meie mi kulou vodovodon tuktuk.
3 Io, e Paulo ma e Barnabas guor nga mon
potaram ian en nge vor ve vavavatei ngeisngeis
meie ngan mi ngeisngeis kuvu simi Nguts. Mi
Nguts a nga vaotie guor nia tsana bu kepineits ni
vovokudier, terengien ta mang nga vara tuktuk
ngan man nama ken tentoiv.
4 Mi kulou ian simi taon leong gi te nga vekapot
rakot siba gargar, mi gargar mene gi te nga
vemusurie bu Iuda ma mi gargar mene gi te nga
vemusurie bu aposol.
5 Bu mei mene sibu Kibang ma bu Iuda, gi nga
oir kouk meie magi sar muomuo, ma gi nga roev
nia tsang vatsakatie guor ba aposol nge visi tome
guor nge vout.
6 Eiekesen sien guor ta nga vakierngie ne,
guor nga vi rakot simi taon i Lustra ma i Derbe
simi provins i Laikonia ma sibu enamon ta mon
viririsie.

7 Ian en, guor nga vor ve vavavatei ngan mi
Banga Vinavatei.

I Listra ma i Derbe

8 Io, i Lustra, e Paulo ma e Barnabas guor nga
pare mi peong ta nga mogos. A nga muru ba
kamen vakaek ngas te si ken kienakav ma a kap
nga ko oit nia veis.
9 A nga mogos nge rongomie ken sar vinakokoit
e Paulo. E Paulo a nga pare va a nga suvuon mi
vodovodon tuktuk va ta nga oit nia suvuon mi
vavato. Io, a nga tomeke mat duis rakot sien.
10 Ma e Paulo a nga oeng leong, “Tsuok tamtuir
ngan ba kame!” Ian ngas te, mi ka a nga rov
tamtuir ma a nga tsuok vakaek nge veis.

11 Sien mi lobaram gi ta nga pare misa e
Paulo ta nga tsana, gi nga koup ngan mi namani
Laikonia, “Bu raban gi te peuk ine i keim segiet
nge tsorubeit mala ka!”
12 E Barnabas gi nga vuotongie ngan e Tseus.
Ma e Paulo gi nga vuotongie ngan e Erme simi
vunan bu nama kokouk, eie a nga ko vokokotie.
13 Ken vona rengeir e Tseus a nga mon i marar
simi taon leong. Ken prist e Tseus a nga poro
bu bulumakau tamat ma bu purpur gi ta nga tio
ma a nga rakot simi matavanuo rumrubukien,
simi vunan eie meie mi bineit gi nga lalaro
vavadengeir ngan rakot seguor.

14 Eiekesen sien ba aposol, e Barnabas ma e
Paulo guor ta nga rongomie misa gi ta nga lalaro
tsana, guor nga derikie maguor sar kuirkuir nge
soer rubukien i kotubuon mi bineit.

15 Ma guor nga kopuo gie, “Mi kulou, surie
misa nga ta tsana ine? Egor buer mo ba ka mala
nga. Gor nemei nia vateie nga ngan mi Banga
Vinavatei, va nga ta ngas vuris sorvekenan ine
bu kepineits sasavoir nge vuris rakot se Raban
ta tino. Ine mi Raban eie ese ta nga tsana mi
rangit, mi kaber, mi barateis ma bu kepineits gi
ta tino i arogie.
16 Muomuo, a nga sunurie bu vuna enamon
kokouk va gi ta nga vemusurie kegi sar rosar.
17 Eiekesen a kap nga muningan eie kesen simi
kulou va gi ta kap mang telekiran. A nga kalei
nge nga ngan bu banga kepineits nia vara tuktuk
ngan va eie a tino. A teir vunie nge nga mi bat
kovuni simi rangit ma bu suasuada tsientsuor
nia ngou, duis si man sar ra. A vosuvu vunie
nga nge nginonginou ma bu aronga a vovosuo
ngan mi nires.”
18 Misasien guor ta nga vokokotie ine bu nama,
guor kap nga oit nia vangenge mi bineit va gi ta
kap vavadengeir ngan ka tienebeir rakot seguor.

19 Samo bu Iuda ese gi ta nga beit kovuni i
Antiok ma i Ikonium, gi nga oeng ka i aron mi
bineit ma gi nga tuir meie gie. Gi nga tome e
Paulo nge vunavout ma gi nga teie rovotsour
ngan i marar simi taon. Gi si nga vodon va e
Paulo a te nga maet.
20 Eiekesen i muir sien bu mei gi ta
nga vodovodon tuktuk gi tate nga me tuir
viriviririsie, e Paulo a nga tamtuir nge rubukien
muerengei simi taon. Simi ra vemusurie, eguor
e Barnabas guor nga rakot i Derbe.

Keguor minuer rakot i Antiok i Suria

21 Guor nga vavatei ngan mi Banga Vinavatei
ine simi taon ma guor nga teie kegi vienviendon
mi kulou palan va gi ta vodovodon tuktuk se
Iesu. Samo guor nga muerengei rakot i Listra,
i Ikonium ma i muir i Antiok.
22 Guor nga vakokoit vangasie nge vakotsie
mi kulou vodovodon tuktuk va gi ta ngas nga
tuir ngeisngeis si kegi vodovodon tuktuk. Guor
nga pevien, “Giet ta ngas suvuon bu vinekikin
palan nia rubukien si ken mangmagoso Nguts e
Raban.”
23 Sibu vona rengeir keskes, guor nga vile kegi
sar komosi ka ni tsientsang. Ma ngan mi vorvor
meie bu nono, guor nga terie gie si ken nennei mi
Nguts ese gi ta nga terie kegi vodovodon tuktuk
sien.
24 I murien guor tate nga veis ka i aron i Pisidia,
guor nga beit i Pampilia.
25 Ma sien guor tate nga vavatei ngan mi Banga
Vinavatei i Pega, guor nga peuk i Attalia.

26 Kovuni i Attalia, guor nga ka mon nge
tsourarak muerengei rakot i Antiok, mi enamon
ivie gi ta be nga terie guor en si ken tentoiv e
Raban surie mi tsientsang ine guor tate nga me
vaton.
27 Sien guor tate nga beit i Antiok, guor nga
kir kakuon mi kulou vodovodon tuktuk, ma guor
nga pengan bu kepineits kokouk e Raban ta
nga tsana i aron keguor vineis ma vasa ta nga
tsitsingie venengan mi rosar va bu Kibang gi ta
nga vodovodon tuktuk simi Nguts.

28 Ma guor nga mon potaram meie gie mi kulou
vodovodon tuktuk.

15

Kegi bineit kouk bu muomuo i Ierusalem

1 Bu ka mene gi nga kuvu i Iudea rakot i Antiok
gi nga vavasengei sibu mei mene va gi ta nga
vodovodon tuktuk se Raban malan ine, “Sien va
nga ta kap suvuon mi vinavaroup vemusurie mi
vinuor se Moses, nga ta kap oit nia so suvuon mi
vavato.”
2 Ine mi nama a nga teie terie e Paulo ma e
Barnabas va guor ta nga vevengeis nge vevetei
nge nama meie gie. Io, e Paulo ma e Barnabas
gi nga vile guor meie bu ka mene gi ta nga
vodovodon tuktuk se Raban va gi ta nga rakot i
Ierusalem nia ra pare bu aposol ma bu muomuo
surie ine bu nama.
3 Io, bu muomuo simi vona rengeir gi nga ture
vavasie gie. Ma sien gi ta nga veis ka i aron
i Poinike ma i Samaria, gi nga potsukie vasa
e Raban a nga vurise venengan kegi tino bu
Kibang. Ine mi nama a nga terie mi nires leong
simi kulou vodovodon tuktuk.
4 Io, sien gi tate nga beit i Ierusalem, bu mei
kokouk i aron mi vona rengeir meie bu aposol
ma bu muomuo gi nga marangata guor. Guor
nga pengan segie mi sana e Raban tate nga tsang
vaotie seguor.
5 Eiekesen, mi kulou vodovodon tuktuk gi ta
nga kovuni simi gargar sibu Parisaio, gi nga
tamtuir nge pevien, “Bu Kibang gi ta ngas suvu
vinavaroup nge vemusurie mi Vinuor se Moses.”

6 Bu aposol ma bu muomuo gi nga beit kokouk
nia vakvakokoit surie ine mi nama.
7 I murien bu vinavinakokoit palan surie ine,
e Petro a nga tsuok tamtuir ma a nga pevien,
“Bu kasiung! Nga telekiran va muomuo ngas
te, e Raban a nga viel tsana iou i kinorutunga,
terengien va bu Kibang gi ta mang rongomie mi
Banga Vinavatei simi ngutsuung nge vodovodon
tuktuk sien.
8 E Raban a telekiran bu arogie mi kulou
kokouk, ma a nga vasangan va a suguo gie sien
ta nga terie mi Moromoruo Tamat segie malan
ta nga tsana segiet.
9 A kap potakie giet mei gie, simi vunan e
Raban a nga vara melemelen ngan bu arogie
ngan kegi vodovodon tuktuk sien.
10 Io, surie misa nga ta lalaro konon e Raban?
Nga terie mi putu simi vinavaroup i popon
mi kulou vodovodon tuktuk. Ine mi putu bu
tamagiet ma egiet buer, egiet kokouk giet kap oit
nia sorokie.”
11 A kap! Giet vodovodon tuktuk va, ngan ken
tentoiv magiet Nguts e Iesu, giet te suvuon mi
vavato, malan egie buer gi ta suvuon.

12 Bu mei kokouk gi ta nga mon ian en, gi
nga mon menemenen nge rorong se Barnabas
ma e Paulo guor ta nga pengan bu kepineits ni
vovokudier e Raban ta nga vaotie guor ngan nia
tsana i kotubuon bu Kibang.
13 Sien guor tate nga vakokoit voto, e Iakobo a
nga pevien, “Bu kasi, nga ta rorong seou,
14 e Simon a te palsie segiet vasa e Raban a
nga muna vasangan ven ken lalaron sien ta nga

viel tsana mi kulou i kotubuon bu Kibang va egie
seie.”
15 Kegi sar nama bu propet a kokouk meie ine,
malan gi tate nga vataro.

16 “ ‘I murien ine, o ta muerengei
ma o ta tsang muerngan ken vonuo e Davit
ian tate nga kor.
Ma ian simi tsiri vonuo, o ta tsang muerngan
malan si man matvinavaso vourvour.
17 Terengien va mi kulou kokouk gi ta mang nesie
mi Nguts,
ma buer bu Kibang kokouk gi ta mang
suvuon mi asoung.’
18 Mi Nguts ese ta nga vasangan ine bu kepineits
simi kulou muomuo te a vokokotie ine mi
nama.

19 “Kong vienviendon a malan ine. Giet ta kap
terie mi tsuotsuobakei sibu Kibang gi ta vor ve
vuvuvuris nemei se Raban.
20 Eiekesen giet ta ngas vavataor rakot segie va
gi ta kap nganie mi tintu gi tate nga vavadengeir
ngan rakot sibu raban bitbit, ma gi ta kap tsana
mi sinavei tetteririv, ma gi ta kap nganie mi dar
ma mi pientsien mi vinavinar gi ta duorkie.
21 Simi vunan ine bu vinuor se Moses gi te nga
vokokotie potaram te i aron bu taon kokouk ma
gi ko munu ase i aron bu vona rengeir sibu Iuda
sibu Rangi Minaes kokouk.”

Mi pakapaka rorou rakot sibu Kibang gi ta vodovodon tuktuk

15:17 AMO 9:11-12

22 Samo bu aposol ma bu muomuo meie mi
kulou kokouk simi vona rengeir, gi te nga viel
tsana ba mei segie nia vemusurie e Paulo ma
e Barnabas rakot i Antiok. Gi nga viel tsana e
Silas ma e Iudas ese gi ta ko vuotongie ngan va
e Barsabas, eguor ba muomuo i kotubuon mi
kulou vodovodon tuktuk.
23 Bu muomuo gi nga ture vavasie guor ngan
ine mi pakapaka rorou ta nga pevien,

"Egei bu aposol ma bu muomuo simi vona
rengeir, ma egei bu kasinga.

Gei turan kegei ni vuot kalei rakot sibu Kibang
ese gi ta vodovodon tuktuk i Antiok, i Suria ma i
Kilikia.

24 Gei nga rongomie va bu mei segei gi
siger nga rakot senga nge ra tsola kenga sar
vienviendon.
25 Io, gei aor kes nia turan kaba ka rakot
senga meie e Barnabas ma e Paulo,
26 ese guor ta kap ruit ngan keguor tino surie
mi asan magiet Nguts e Iesu Karisito.
27 Gei turan e Iudas ma e Silas nia so vara
tuktuk ngan mi ngutsuguor misa gei ta vataro i
aron ine mi pakapaka rorou.
28 Vemusurie ken lalaron mi Moromoruo
Tamat, gei sunuir va gei ta kap terie ka putu
mene i poponga, eiekesen arie mo ine ba nama
venengeng.
29 Kian va nga ta nganie bu kepineits gi tate
vavadengeir ngan rakot sibu raban bitbit, a, mi
dar, ma mi pientsien mi vinavinar gi ta duorkie.

Ma kian va nga ta tsana mi sinavei tetteririv. Sien va nga ta kap tsana ine bu tsaka sinavei, kenga mienagos ta kalei. A kalei rovoriu."

30 Io, gi nga turan ba ka peuk i Antiok ivie gituo
ta nga ra kuk kakuon en mi kulou sibu vona
rengeir kokouk nge terie segie ine mi pakapaka
rorou.
31 Mi kulou gi nga ase ma gi nga res, simi vunan
ine mi nama vavakatsep a nga vakotsie gie.
32 E Iudas ma e Silas, eguor ngas te ba
propet, guor nga vakotsie nge vangasie mi kulou
vodovodon tuktuk.
33 I murien ba ra gituo ta nga mon ian en,
mi kulou vodovodon tuktuk gi nga tukok tarave
gituo va gituo tate nga muerengei rakot segie gi
ta nga tura gituo.
34 [Eiekesen e Silas a nga vodon va ta be buer
nga mon meie gie i Antiok.]
35 Eiekesen e Paulo ma e Barnabas guor ngas
nga mon i Antiok, ivie eguor meie bu ka mene gi
nga vavasengei en nge vavatei ngan ken nama
mi Nguts.

Mi vinekapot se Paulo ma e Barnabas

36 I murien ba ra e Paulo a nga oeng se
Barnabas, "Giet ta muerengei nge ra iro bu
kasigiet sibu enamon ivie giet tate nga vavatei
ngan en mi namanien mi Nguts ma giet ta ra pare
vasa gi te to ven."
37 E Barnabas a nga lalaro kerie e Ioanes Marko
meie guor,
38 eiekesen e Paulo a nga tsue va guor ta kap
nga kerie, simi vunan a te nga sorvekena guor

i Pampilia ma a kap nga tsatsang meie guor te
simi tsientsang.
39 Guor nga vetei nge nama oit guor nga
vekapot. E Barnabas a nga kerie e Marko ma
guor nga ka mon rakot i Kupro.
40 Eiekesen e Paulo a nga vile e Silas ma i
murien mi kulou vodovodon tuktuk gi tate nga
terie guor si ken tentoiv mi Nguts, guor nga veis.
41 Guor nga veis ka i aron i Suria ma i Kilikia
nge vangasie gie mi kulou sibu vona rengeir.

16

E Timote a nga nomeie e Paulo ma e Silas

1 E Paulo ma e Silas guor te nga veis beit i Derbe
ma i Lustra, ivie mi ka vodovodon tuktuk mi asan
e Timote ta nga ko mon en. E kina, eie mi vevine
Iuda ese ta nga vodovodon tuktuk. Eiekesen e
taman, eie mi kangi Grik.
2 Mi kulou vodovodon tuktuk kovuni i Lustra
ma i Ikonium gi nga pengan va e Timote eie mi
banga ka.
3 E Paulo a nga lalaron va e Timote va ta nga
nomeie, io, a nga varapuo simi vunan e taman e
Timote eie mi kangi Grik ma bu Iuda gi ta nga
mon ian en gi nga telekiran.
4 Sien gituo ta nga vesingie bu taon, gituo
nga vokokotie ian bu nama bu aposol ma bu
muomuo i Ierusalem gi ta nga aor kes ngan va
bu mei gi ta vemusurie.
5 Io, mi kulou sibu vona rengeir gi nga
tsorubeit ngeisngeis simi vodovodon tuktuk ma

mi aesaes a nga vor ve leongleong sibu ra kokouk.

Ken baidendeng e Paulo i Troas

6 E Paulo meie ba ka gituo te nga veis rakot simi
enamon leong i Prugia ma i Galatia simi vunan
mi Moromoruo Tamat a kap nga sunuir va gituo
ta nga vavatei ngan mi namanien mi Nguts simi
enamon leong i Asia.
7 Sien gituo tate nga beit simi tieng i Musia,
gituo nga konon nia rubukien simi enamon leong
i Bitunia, eiekesen mi Morumoruan e Iesu a kap
nga sunurie gituo.
8 Io, gituo nga veis evisie i Musia nge rakot i
Troas.
9 Ian sikati e Paulo a nga pare mi baidendeng
va mi ka kovuni i Makedonia a nga tuir nge no
masitinoiv ven ne, “Nemei ine i Makedonia nge
me kulie gei.”
10 I muir sien e Paulo tate nga deng vaton
mi baidendeng, gei te nga seseing nia rakot i
Makedonia, simi vunan gei te nga telekiran va
e Raban a nga kukuo gei nia ra vavatei ngan mi
Banga Vinavatei simi kulou ian en.

E Ludia a nga vurisan ken tino i Pilippoi

11 Samo gei te nga ka mon kovuni i Troas ma
gei te nga soer duis rakot i Samotrake, ma simi
ra vemusurie gei nga soer rakot i Neapolis.
12 Kovuni ian en, gei nga soer rakot i Pilippoi,
mi taon leong i Makedonia, ivie bu Roma gi ta
nga vuor en. Ma gei nga ra mon ian en ba ra.
13 Simi Rangi Minaes gei te nga veis rovotsour
simi taon nge rakot i gegen mi da ivie va gei ta

nga ra vorotan ka korot nia no en. Sien gei tate nga mogos, gei nga vakokoit simi langei ian gi ta nga beit kouk en.

14 I kotubugie ine mi langei mi vevien kovuni i Tuateira a nga mon. Mi asan e Ludia. Ma a nga ko tsatsang verikuil ngan ken sar lavlav dav nge lakep. Ma a nga ko rangarie e Raban. Mi Nguts a nga tsitsingie mi aron nia rong poro mi namanien e Paulo.

15 I muir sien eie ma egie kokouk ian si ken vonuo gi tate nga por sinusuruiv, a nga nongie gei nia rakot si ken vonuo ma a nga pevien, "Sien va nga ta vodovodon tuktuk va o vodovodon tuktuk simi Nguts, nga ta ra nemei si kong vonuo." Ma a nga tsue te va gei ta nga rakot.

E Paulo ma e Silas i aron mi vona vinatoreis i Pilippoi

16 Simi ra mene sien gei ta nga visi rakot simi korot nia no, gei nga so samsuoeie mi tetsikevien petspets mi tsaka moromoruo ta nga tsegerie ma ta nga ko peteteir. A nga ko por lakep palan ken man sar ka leong ngan ta nga ko vokokotie bu kepineits va ta ba nga beit i muir.

17 Ine mi tetsikevien a nga vemusurie e Paulo ma a nga vor ve koupkoup surie gei. "Ine ba ka egituo ken ba ka ni tsientsang e Raban ese ta tsiroup. Gituo ko vokokotie senga mi saran mi vavato."

18 Ine mi tetsikevien a nga ko tsana ine sibu ra palan, tuir oit e Paulo a te nga maer sien ma a nga vuvuris nge oeng simi tsaka moromoruo, "Simi asan e Iesu Karisito, o oeng ngeisngeis

sevoi. Rovotsour sorvekenan!” Ian ngas te mi
tsaka moromoruo a nga rovotsour sorvekenan.
19 Sien man sar ka leong ian mi tetsikevien
petspets gi tate nga telekiran va kegi rosar nia
por lakep a te nga tsokor, gi nga rakopie e Paulo
ma e Silas nge teie guor rakot sibu muomuo simi
taon simi korot nia beit kouk.
20 Ma gi nga voturie guor i matan bu muomuo
sibu ka ni vuor nama nge pevien, “Ine ba ka
eguor ba kangi Iuda, ma guor me vakake bu
tsienakor i aron kegiet taon.
21 Guor vasangan simi kulou bu suada sinavei
ivie ta kap duis va egei mi kulu Roma gei ta
vemusurie o, pupua.”
22 Mi bineit buer gi nga tuir kouk meie gie nge
suereren e Paulo ma e Silas, ma bu muomuo sibu
ka ni vuor nama gi nga tuturei va gi ta nga deir
rivie maguor sar tsetstseik nge tsatsakie guor.
23 I murien gi tate nga tsatsakie vatsakatie guor
te, gi nga tomeka guor i aron mi vona vinatoreis
ma gi nga terie mi nama ngeisngeis simi ka
nennei simi vona vinatoreis va ta nga naneie
vititirie guor.
24 Sien ta nga rongomie ine mi nama ngeis-
ngeis, a nga terie guor simi roruom i kutum te
simi vona vinatoreis ma a nga pipits pataman bu
kameguor siba mat i kotubuon ba poko ei luo.
25 Malan va sikati potaram, e Paulo ma e Silas
guor nga vor ve nono nge kavakavarie bu pak
rakot se Raban, ma bu ka tsatsang vinatoreis ka
ie gi nga rongomie guor.
26 Puk lalapus, mi oen leong a nga beit nge ved-
ederie mi mendien mi vona vinatoreis. Ian ngas

te bu matavanuo kokouk simi vona vinatoreis gi
nga katsep ma bu tsen gi ta nga rorotsie ngan mi
kulou tsatsang vinatoreis gi nga koro kor.
27 Mi ka nennei simi vona vinatoreis a nga pan,
ma sien ta nga pare bu matavanuo kokouk gi
tate nga katsep, a nga tiki tsana ken kuor ma a
nga visi kenvamate eie kesen, simi vunan a nga
vodon va mi kulou tsatsang vinatoreis kokouk gi
te nga vi.
28 Eiekesen e Paulo a nga kopuo, “Kian va e ta
kenvamate no kese! Egei kokouk ine gei mon!”

29 Mi ka nennei simi vona vinatoreis a nga
tuturei surie ka berber ma a nga bubu rubukien.
Samo a nga dedeir kor i matan e Paulo ma e Silas.
30 Ma a nga kir vorotsoruo guor nge virei, “Ba
ka leong, misa o ta ngas tsana nia suvuon mi
vavato?”

31 Guor nga kuil nama, “Vodovodon tuktuk
simi Nguts e Iesu, ma e Raban ta vatoa no, evoi
ma ke tietie kokouk.”
32 Samo guor nga vateie ngan ken nama mi
Nguts ma egie kokouk gi ta nga mon si ken
vonuo.
33 Ian ngas te sikati, ine mi ka nennei simi vona
vinatoreis a nga kerie guor ma a nga vuie keguor
sar kiem. Ma ian ngas buer te, eie ma ken tietie
gi nga por sinusuruiv.
34 Mi ka nennei simi vona vinatoreis a nga kir
rubukien nge guor si ken vonuo ma a nga tabarie
guor. Eie ma ken tietie kokouk gi nga vous ngan
mi nires, simi vunan gi te nga vodovodon tuktuk
se Raban.

35 Sien tate nga vo ra, bu muomuo sibu ka ni
vuor nama sibu Roma gi nga turan bu girigirir
rakot simi ka nennei simi vona vinatoreis ngan
ine mi nama, “Ruom rivie ian ba ka.”
36 Mi ka nennei simi vona vinatoreis a nga
pengan se Paulo, “Bu muomuo sibu ka ni vuor
nama sibu Roma gi te tuturei va o tate ruom rivie
ngado. Io, ine ngado tate veis. Ngado veis ngan
mi molu.”
37 Eiekesen e Paulo a nga oeng ine sibu giri-
girir, “Gi kap nga vuor nama eiekesen gi siger
nga tsatsakie gor i matan bu mei kokouk. Mis-
asien egor ba kangi Roma, gi siger nga tomeke
vurukude gor mo i aron mi vona vinatoreis. Ma
ine gi lalaro ture menentagor? A kap! Egie
ngas te gi ta ngas nemei nge me nomeie gor
rovotsour.”
38 Bu girigirir gi nga muerengei rakot nge ra
pengan ine bu nama sibu muomuo sibu ka ni
vuor nama, ma sien gi ta nga rongomie va e
Paulo ma e Silas ba kangi Roma, gi nga kudier
nge motou.
39 Io, gi nga rakot nge ra oeng vakalaie guor,
ma gi nga kir vorotsoruo guor simi vona vina-
toreis nge no masitinoiv seguor va guor tate nga
sorvekenan mi taon.
40 I murien guor tate nga rovotsour simi vona
vinatoreis, guor nga rakot si ken vonuo e Ludia.
Ian en guor nga vorotan mi kulou vodovodon
tuktuk ma guor nga vakotsie gie. Samo guor nga
sorvekena gie.

17

E Paulo a nga vavatei i Tesalonika

1 Io, sien gituo tate nga veis ka i aron i Ampipo-
lis ma i Apolonia, gituo nga beit i Tesalonika ivie
mi vona rengeir sibu Iuda a nga mon en.
2 Malan mi sinavien e Paulo ta nga ko tsana, eie
a nga rakot simi vona rengeir ma i aron ba Rangi
Minaes tour a nga vevengeis surie bu nama simi
Pakpak Leong meie gie,
3 nge palsie nge vara tuktuk ngan va mi Messia
ta ngas nga suvu vinekikin nge to muerengei simi
miensei.

E Paulo a nga pevien, “Ine e Iesu o ta vateie
nge nga ngan, eie mi Messia.”
4 Ma bu mei mene segie gi nga vurisan kegi
sar vodovodon surie mi sana e Paulo meie e
Silas guor ta nga vokokotie, ma gi nga tuir
kokouk meie guor, ma buer palan bu Grik gi ta
nga ko rangarie e Raban ma palan bu vevien
aiminangarei buer.

5 Eiekesen bu Iuda gi nga ngungutsuo guor. Io,
gi nga kir kakuon mi kulou veisveis sasavoir simi
korot nia verikuil, nge tsuok voturie mi gargar
nia tsana mi sinavei tsokor ma gi nga tsuok
vakake mi tseng simi taon. Gi nga lalapus rakot
si ken vonuo e Iason nge nesie e Paulo ma e Silas
va gi ta nga kir vorotsoruo guor simi bineit.
6 Eiekesen, sien gi ta kap nga vorota guor,
gi nga teie vorotsoruo e Iason meie mi kulou
vodovodon tuktuk mene i matan bu muomuo
simi taon leong nge koupkoup ven ne, “Ine mi
kulou gi te tsana mi tsienakor simi mangmagoso
enaenamon kokouk. Ma gi te beit ine buer.

7 Ma e Iason a nga kerie gie rakot si ken
vonuo. Egie kokouk gi kap lalaro vemusurie ken
vinuor e Kaesar nge vor ve vokovokokotie va mi
kovakova ka leong mene mi asan e Iesu.”
8 Sien gi ta nga rongomie ine, mi bineit ma bu
muomuo simi taon leong gi nga basbaslieng.
9 Bu muomuo gi nga tsana e Iason ma bu mei
mene va gi ta nga vorie mi vinuor, ma gi nga
ruom rivie gie.

E Paulo ma e Silas guor nga rakot i Berea

10 Sien tate nga kati, mi kulou vodovodon
tuktuk gi nga turan e Paulo ma e Silas rakot i
Berea. Sien guor ta nga beit ian en, guor nga so
rubukien simi vona rengeir sibu Iuda.
11 Io, mi kulu Berea egie mi banga kulou, ma mi
sinavigie a nga kalei rio mi kulu Tesalonika. Gi
nga rong poro mi nama ma gi ngas nga masoron.
Ma sibu ra kokouk gi nga ko tiorbeten mi Pakpak
Leong nia telekiran ken nama e Paulo va a tuktuk
o, a kap.
12 Palan bu Iuda, meie palan bu vevien ma
bu ka aiminangarei sibu Grik gi nga vodovodon
tuktuk.
13 Sien bu Iuda i Tesalonika gi ta nga vakierngie
va e Paulo a nga vavatei ngan mi namanien e
Raban i Berea, gi nga rakot buer en, ma gi nga
vara tsogolivo ngan mi bineit nge tsuok voturie
mi tseng.
14 Mi kulou vodovodon tuktuk ian en gi nga
ture volopusuo e Paulo peuk i koen. Eiekesen e
Silas meie e Timote guor nga mon i Berea.

15 Mi kulou gi nga veis naneie e Paulo beit i
Aten. Ma gi nga muerengei sorvekenan ngan ken
nama vavakatsep rakot se Silas meie e Timote va
guor ta ngas nga nemei lalapus nge vorotan.

E Paulo a nga vavatei i Aten

16 E Paulo a nga rosie e Silas meie e Timote i
Aten, ma a nga pare mi taon a nga suvuon bu
patspats sibu raban bitbit. Ine a nga puputungie
mi aron e Paulo.
17 Io, i aron kegi vona rengeir bu Iuda, a nga
vetei nge nama meie bu Iuda ma bu Kibang ese
gi tate nga ko rangarie e Raban. Ma sibu ra, a nga
vakvakokoit meie mi kulou ese gi ta nga mon i
aron mi korot nia verikuil.
18 Mi gargar simi kulou sievei sibu Epikurea
ma bu Stoik gi nga nama vevengeis meie e Paulo.
Bu pout mene gi nga vevirei, “Mi sana ine mi be
a lalaro vokokotie?”
Bu pout mene gi nga kuil nama, “A mat malan
va eie a patara magi sar raban bu kibang.”
Gi nga oeng malan ine simi vunan e Paulo a
nga vavatei ngan man Banga Vinavatei e Iesu ma
mi tino mumuerengei simi miensei.
19 Gi nga kir terie e Paulo i matan bu Areopa-
gus, ma gi nga vosuoreie, “Pengan segei mi sana
vinasengei vour ian e ta vasangan.
20 Evoi e me terie bu vienviendon kekineits si
kegei bairorrong ma gei lalaro telekiran vasa gi
vunan ven.”
21 Mi kulu Aten meie bu kibang ese gi ta nga
me mon ian, gi kap nga tsana ka kepineits mene
eiekesen gi nga ko vokokotie nge rongomie bu
vienviendon vour ta nga beit.

22 Samo e Paulo a nga tsiktamtuir i kotubugie
bu Areopagus ma a nga pevien, “Mi kulou kuvu
i Aten! Si kenga tino kokouk, o dengkelala sibu
binangavinga va enga mi kulou ni rengeir.
23 Sien o ta veis veriris ma deng vititirie kenga
sar kepineits nia rengeir, o deng vorotan buer mi
korot nia tu tienebeir meie ngan mi vinavataor
i popon malan ine, ‘Rakot simi Raban gei kap
telekiran.’ Nga ko rengeir rakot simi sa nga kap
telekiran. Ma ine o ta vateie nga ngan.

24 “E Raban ese ta nga tsana mi mangmagoso
enaenamon ma bu kepineits i aron, eie mi Nguts
die i kur simi rangit ma simi kaber ma a kap mon
sibu vona rengeir mi kulou gi ta ko tsana ngan
bu rimagie.
25 Ma a kap pinat surie kegiet kuilkuil simi
vunan a kap pinat surie ka kepineits. Eie mo
kesen a terie simi kulou mi tino ma mi mour ma
bu kepineits kokouk buer.
26 Simi ka kes mo e Raban a nga vabatie bu
matabu kokouk, va gi ta tino simi kaber kokouk.
Ma a nga totok telekiran bu poko keipkepide ra
segie ma kegi enamon ivie va gi ta mon en.
27 E Raban a nga tsana ine, terengien va
mi kulou gi ta nesie nge nemei vatavatat nge
vorotan. E Raban a kap mon i pek sorvekena
giet keskes.
28 Simi vunan seie mo giet suvu tino nge
veisveis ma giet mon kalei, malan kenga ba ka
putput pak guor ta nga pevien,

‘Egiet bu natuon buer.’

29 “Io, giet te tsorubeit bu natuon e Raban. Giet
ta kap vodon va e Raban a malan mi patspats gi
ta tsana ngan mi gold, mi silva o, mi vunavout
vemusurie kegi sar sinavei nia toik.
30 Muomuo, e Raban a kap nga vakvakokoit
palan segie mi kulou gi ta nga vodon sasavoir.
Eiekesen nevere a vakokoit ngeisngeis simi kulou
simi mangmagoso enaenamon kokouk, va gi ta
ngas vodon vuris.
31 E Raban a te nga totoka mi ra sien va eie
ese tate nga viel tsana va ta vuortie mi kaber
ngan ken sinavei duis. E Raban a te nga vara
tuktuk ngan ine simi kulou sien ta nga vatoa simi
miensei.”
32 Sien gi ta nga rongomie e Paulo ta nga
vakokoit surie mi tino mumuerengei simi mien-
sei, bu mei mene segie gi nga vavangiets ngan e
Paulo, eiekesen bu mei mene gi nga pevien “Gei
lalaro rongomie va e ta vokokotie ian bu nama
te buer.”
33 Ma samo e Paulo a nga sorvekena gie bu
Areopagus.
34 Eiekesen ba mei segie gi nga tsorubeit mi
kulou vodovodon tuktuk. I kotubugie, e Dionisio,
mi meinmenien bu Areopagus, ma buer mi
vevien mi asan e Damaris ma ba mei mene.

18

E Paulo a nga vorotan e Priskila ma e Akuila i Korinto

1 I murien ine, e Paulo a nga sorvekenan i Aten
ma a nga veis rakot i Korinto.

2 Ian en, a nga vorotan mi kangi Iuda mi asan
e Akuila ese gi ta nga kava i Pontus. Eie a
nangba nga beit kovuni i Italia meie ken vevien
e Priskila, simi vunan e Klaudio a nga oeng
ngeisngeis sibu Iuda nia sorvekenan i Roma. E
Paulo a nga ra iro guor,
3 ma a nga mon nge tsatsang meie guor simi
vunan e Akuila eie buer mi ka tsangtsang sel nia
por lakep malan mo e Paulo.
4 Sibu Rangi Minaes, e Paulo a nga ko vak-
vakokoit vakatsepa gie i aron kegi sar vona
rengeir ma a nga konon nia vakokoit kerie kegi
sar vienviendon bu Iuda ma bu Grik.
5 Sien e Silas ma e Timote guor tate nga beit
kovuni i Makedonia, e Paulo a nga teir putan
ken tino nia vavatei ngan mi namanien e Raban
nge vakokoit vasangan sibu Iuda va e Iesu eie mi
Messia.
6 Eiekesen gi nga vakaek nge suereren ken sar
nama e Paulo nge oeng vatsakatie. Ma a nga
tsopure riv puit si ken lavlav ma a nga oeng segie,
“Kenga miensei a kap vunan seou! Enga kesenga
nga vunan! Vakaek ine ma i muir o ta rakot sibu
Kibang.”
7 Io, a nga sorvekenan mi vona rengeir ma a
nga ra rubukien si ken vonuo e Tito Iusto ese a
nga ko rangarie e Raban. Ken vonuo a nga mon
i babaren mi vona rengeir sibu Iuda.
8 Mi muomuo simi vona rengeir sibu Iuda mi
asan e Krispo, eie meie egie kokouk si ken vonuo
gi nga vodovodon tuktuk simi Nguts. Ma mi

18:2 E Klaudio - eie mi kovan bu kovakova ka leong sibu Roma.

kulou palan kovuni i Korinto gi ta nga rongomie
mi namanien e Paulo, gi nga vodovodon tuktuk
nge por sinusuruiv.
9 Simi kati mene, mi Nguts a nga oeng se Paulo i
aron mi baidendeng ven ne, “Kian va e ta motou.
Kian va e ta maer nia vavatei ma kian va e ta
bong,
10 simi vunan o mon meie no. A kap ka mei ta
oit nia tsang vatsakatie no, simi vunan palan mi
kulou i aron ine mi taon egie kong kulou.”
11 Io, e Paulo a nga mon ian en mi avareit kes
ma mi kapien, ma a nga vavasengei simi kulou
ngan mi namanien e Raban.
12 Sien e Galio ta nga tsorubeit mi gavana i
Akaia, bu Iuda gi nga beit kouk. Ma gi nga
rakopie e Paulo nge kerie rubukien ngan simi
korot nia vuor nama.
13 Gi nga pevien, “Ine mi ka, a ko tsue va mi
kulou gi ta rangarie e Raban simi rosar ian ta
kap duis simi vinuor.”
14 E Paulo a te nga visi vakokoit eiekesen
e Galio a nga pevien sibu Iuda, “Sien va ine
bu nama a vemusurie ka tsaka sinavei o, ka
tsienakor leong beitsak, a duis va o ta rorong
senga.
15 Eiekesen nga nama palan ngan bu nama ma
bu as ma kenga sar vinuor. Enga kesenga nga ta
vodusie. O ta kap vodusie ian bu kepineits.”
16 Ma a nga ture vorotsoruo gie simi korot nia
vuor nama.
17 Samo, gi nga rakopie e Sostenes, mi muomuo
simi vona rengeir sibu Iuda, ma gi nga tsatsakie i
matan mi korot nia vuor nama. Eiekesen e Galio
a nga vodon sasavoir ngan mo.

E Paulo a nga muerengei rakot i Antiok

18 E Paulo a nga mon bu ra palan i Korinto.
Samo a nga sorvekena gie mi kulou vodovodon
tuktuk ma a nga ka mon meie e Priskila ma e
Akuila rakot i Suria. I muan ken vineis, e Paulo a
nga varake mi kovan i Kenkrea simi vunan eie a
nga vemusurie ken vakavakariem meie e Raban.
19 Gi nga beit i Epeso ma e Paulo a nga
sorvekenan en e Priskila meie e Akuila. Samo,
eie kesen mo a nga rubukien simi vona rengeir
sibu Iuda ma a nga vevuor nge nama meie bu
Iuda.
20 Mi kulou gi nga oeng rutie e Paulo va ta be
nga mon meie gie, eiekesen a kap nga sunuir.
21 Ma a nga oeng segie sien ta nga sorvekena
gie, “Sien va e Raban ta sunuir, o ta muerengei
vorota nga.” Ma a nga ka mon nge sorvekenan i
Epeso.
22 Sien e Paulo tate nga beit i Kaesarea, a nga
veis rakot i Ierusalem ma a nga ra irogie mi
kulou simi vona rengeir, ma a nga peuk i Antiok.
23 Ma i murien mi minon potaram a nga
sorvekenan i Antiok. Ma a nga vesingie bu korot
kokouk simi enamon leong i Galatia ma i Prugia
nge vangasie mi kulou vodovodon tuktuk.

E Apolo a nga mon i Epeso

24 Ian sibu ra mi kangi Iuda mi asan e Apolo,
ese gi ta nga kava simi enamon i Aleksandria, a
nga nemei i Epeso. Eie mi ka sievei ma a nga
telekire vititirie mi nama simi Pakpak Leong.
25 Gi te nga vavasengei sien simi saran mi
Nguts. Ma ken lalaron nia vavatei a nga leong

beitsak ma ken sar namani vinasengei rakot simi
kulou surie e Iesu a nga duis rovoriu. Eiekesen
a nga telekiran mo mi sinusuruiv se Ioanes.
26 Ma a nga vakaek nge vakokoit ngan mi aor
ngeisngeis segie i aron mi vona rengeir sibu Iuda.
Sien e Priskila ma e Akuila guor ta nga rongomie,
guor nga kerie rakot si keguor vonuo ma guor
nga palsie vititirie sien mi saran e Raban.
27 Sien e Apolo tate nga lalaro veis rakot i
Akaia, mi kulou vodovodon tuktuk gi nga vakot-
sie nge vavataor rakot simi kulou vodovodon
tuktuk ian en nia so marangatan. Sien tate nga so
beit, a nga terie mi kuilkuil leong segie gi ta nga
vodovodon tuktuk se Raban surie ken tentoiv.
28 A nga ko munu tseiptseiprio bu Iuda sibu
namani vevengeis i matan bu mei palan sien
ta nga vara tuktuk ngan i aron bu nama simi
Pakpak Leong va e Iesu eie mi Messia.

19

E Paulo a nga mon i Epeso

1 Sien e Apolo ta ngas nga mon i Korinto, e
Paulo a nga veis ka i aron bu enamon nge beit i
Epeso. Ian en a nga vorotan mi kulou vodovodon
tuktuk.
2 Ma a nga vereie gie, “Nga te nga suvuon buer
mi Moromoruo Tamat sien nga ta nga tsorubeit
mi kulou vodovodon tuktuk?”
Gi nga kuil nama, “A kap, gei kap ngas nga
rongomie va ka Moromoruo Tamat buer ine a
mon.”
3 Ma e Paulo a nga virei, “Mi sana suada
sinusuruiv nga te nga suvuon?”

Gi nga kuil nama, “Mi sinusuruiv se Ioanes.”
4 E Paulo a nga pevien, “Mi sinusuruiv se
Ioanes eie mi sinusuruiv nia vodon vuris. Ma
e Ioanes a nga oeng simi kulou va gi ta ngas nga
vodovodon tuktuk se Iesu ese ta ba nga vemuir
sien.”
5 Sien gi ta nga rongomie ine, gi nga por
sinusuruiv simi asan mi Nguts e Iesu.
6 Ma sien e Paulo ta nga teir riem i popogie, mi
Moromoruo Tamat a nga tsegerie gie ma gi nga
vakokoit ngan bu namanien bu vuna enamon
mene nge vakokoit ngan mi sana nama e Raban
ta nga terie segie.
7 Egie kokouk ine a nga oit mi sinangavur kes
ma luo mi kulou.
8 I aron ba vura tour, e Paulo a nga ko rubukien
i aron mi vona rengeir sibu Iuda nge vavatei
ngan mi aor ngeisngeis ma a nga ko vetei nge
nama ngeisngeis nia kerie kegi vodovodon surie
mi mangmagoso Nguts e Raban.
9 Eiekesen bu mei mene segie bu arogie a
nga bakiet. Ma gi nga ngengeir pupuris nia
vodovodon tuktuk. Ma gi nga oeng vatsakatie
ine mi Saran mi Nguts i matan mi bineit. Io, e
Paulo a nga sorvekena gie. Ma a nga kerie mi
kulou vodovodon tuktuk meie, ma sibu ra a nga
vakvakokoit meie gie i aron mi vona vavasengei
gi vuotongie va mi Turanno.
10 Io, a nga mon malan siba avareit luo, ma egie
kokouk bu Iuda ma bu Grik gi ta nga monongie
mi enamon leong i Asia, gi nga rongomie mi
namanien mi Nguts.

Bu natuon tamat e Skeva

11 E Raban a nga tsana bu kepineits ni vo-
vokudier ian ta nga kekineits i riman e Paulo.
12 Io, mi kulou gi nga nemei nge poro mo
ken poko lavlav dodou riv bieneroik ma mi
poko lavlav ta nga ko tsekie sien ta nga ko
tsatsang va gi ta nga vuturungie i popon bu
tamat mienarouk. Ma magi sar mienarouk a
nga ko voto ma bu tsaka moromoruo gi nga ko
tsourvekena gie.

13 Bu mei mene sibu Iuda ese gi ta nga veis
veriris nge kareir rivie bu tsaka moromoruo,
gi nga konon nia tsatsang buer ngan mi asan
mi Nguts e Iesu segie ese bu tsaka moromoruo
gi ta nga tsegerie gie. Gi nga oeng sibu tsaka
moromoruo, “Simi asan e Iesu ese e Paulo
ta vavatei ngan, o oeng ngeisngeis sevoi nia
rovotsour.”
14 Mi napaririem potsu luo bu natuon tamat e
Skeva, mi prist leong sibu Iuda gi nga tsana ine.
15 Simi ra mene, mi tsaka moromoruo a nga
vavatora segie, “O telekiran e Iesu ma buer o
telekiran e Paulo. Eiekesen enga ese mune?”
16 Io, ian mi ka mi tsaka moromoruo ta nga
tsegerie a nga rovongie gie ma a nga tsatsakie gie
nge tseiptseiprio gie. Ma gi nga soer beol rovot-
sour ian si ken vonuo te bu kuirkuir daradarak.

17 Sien ine tate nga rorongovei sibu Iuda ma
bu Grik gi ta nga mon i Epeso, gi nga motou ma
gi nga tsuok terie i kur mi asan mi Nguts e Iesu.
18 Palan segie gi tate nga me vodovodon tuktuk,
gi nga nemei nge vakokoit katsep ngan kegi sar
sinavei tsokor.

19 Ma bu mei mene segie gi ta nga ko tsang
tinepekei nge poits reie, gi nga nemei te kegi sar
pakapaka rorou kokouk nge tunie gie i matan
mi lobaram. Magi voirvoir kokouk a nga oit
bu sinangavur sinangavur mi napaririem soloba
(50,000) bu lakep silva.
20 Ine simi rosar, ken nama mi Nguts a nga
puorkan ma a nga to meie mi ngeisngeis.
21 I murien ine bu kepineits kokouk tate nga
beit, e Paulo a te nga vodon nia rakot i Ierusalem,
i murien va tate nga muna vesingie bu enamon i
Makedonia ma i Akaia. E Paulo a nga pevien, "I
murien va o tate mon ian en, o ta ngas ra iro gie
buer bu Roma."
22 A nga turan ba ka ni kulie, e Timote ma e
Erasto, rakot i Makedonia, simi vunan eie va ta
be nga mon potaram lili mo simi enamon leong
i Asia.

Mi tseng i Epeso

23 Ian simi ra, mi namani vevengeis a nga
tamtuir i Epeso surie mi Saran mi Nguts.
24 E Demetrius, eie mi tunumar nia toik
patspats nge silva ese ta nga ko toke bu pat-
sapatsan lili man vona rengeir mi raban bitbit
e Atemis. Ma a nga ko vabatie mi lakep leong
beitsak kegie bu turan tunumar.
25 Io, e Demetrius a nga kuk kakaku gie bu
turan tunumar ma a nga pevien, "Mi Kulou!
Nga telekiran va giet suvu banga lakep ine simi
tsientsang.
26 Nga dengarie nge rongomie vasa ine mi ka e
Paulo tate vikisie venengan bu vinavinadodogie
bu mei nge tateie palan bu mei ine i Epeso ma

kokouk te ine simi enamon leong i Asia. Eie a
pevien va bu raban giet ta toke mo, a kap va bu
raban tuktuk.
27 Ka tsienakor ta beit va kegiet banga as surie
kegiet tsientsang nia verikuil nge kepineits tate
sasavoir, ma buer mi vona rengeir simi raban
vevien e Atemis tate kepineits tuvuon. Ma ine
mi raban vevien ese gi ta ko rangarie kokouk
simi enamon leong i Asia ma simi mangmagoso
enaenamon, gi tate vodon punan ken vuna
ngeisngeis."

28 Sien gi tate nga rongomie ine, gi nga kengeir
ma gi nga vakaek nge koupkoup, "A leong
beitsak, mi asan e Atemis sibu Epeso!"

29 I muir mo sien, mi taon kokouk gi nga
vavaperor. Mi kulou gi nga rakopie e Gaius
ma e Aristakus, ba palapalan e Paulo kovuni
i Makedonia. Ma gi nga tateie guor rakot i
mararan mi korot nia beit kouk.
30 E Paulo a nga lalaro ra beit vasvas i matan
mi bineit, eiekesen mi kulou vodovodon tuktuk
gi kap nga sunurie.
31 Ma buer bu muomuo ian simi provins ese bu
palapalan e Paulo, gi nga vuruve nama nge oeng
ngeisngeis sien va ta kap nga ra beit nge vasvas
ian simi korot.

32 Mi bineit gi ngas nga basbaslieng, ma bu
mei mene gi nga koupkoup ngan mi kepineits
mene ma bu mei mene gi nga koupkoup ngan
mi kepineits mene buer. Ma palan simi kulou gi
kap nga telekiran misa mi vunan gi ta nga beit
ian en.
33 Bu Iuda gi nga tsure terie e Aleksandro

i muo ma bu mei mene simi bineit gi nga oeng sien va ta nga vakatsepa ine mi putu. A nga tamvosopenge mi bineit va gi ta nga bong terengien va ta mang nga vakatsepa gie.

34 Eiekesen sien gi tate nga kielala va eie mi kangi Iuda, egie kokouk gi nga koupkoup oit ba aua luo, “A leong beitsak, mi asan e Atemis sibu Epeso!”

35 Mi muomuo simi taon a nga vangenge mi bineit nge pevien, “Mi kulu Epeso, mi mang-magoso enaenamon kokouk a telekiran va mi taon i Epeso eie a taman mi vona rengeir se Atemis ma ian simi patsapatsan ta nga kor kovuni simi rangit.

36 Ma sien ine bu kepineits gi kap nga oit nia mumuningei, nga ta ngas menemenen ma kian va nga ta tsana kavo kepineits be.

37 Nga te kir nemei ngan ine ba ka, eiekesen guor kap nga puer si ka vona rengeir o, guor kap nga oeng vatsakatie magiet raban vevien.

38 Io, ma sien va e Demetrius ma bu turan tunumar va gi ta suvu putu meie ka mei, mi vinuor a mon meie buer bu ka ni vuor nama. Gi oit nia vuor terie mi duis.

39 Sien va kavo kepineits ngas buer vede nga lalaro vorotsoruo, nga ta ngas vodusie i matan mi kulou nia vuor nama.

40 Malan te ne, gi tate oit nia vuortie giet surie mi tseng ian ta tsorubeit vere. Ma sien va gi ta vereie giet nia vakatsepa mi vunan ine mi tseng, giet ta kap oit nia vakatsepa mi vunan.”

41 I murien ta nga pevien ne, a nga vaton ian mi bineit kouk.

20

E Paulo a nga rakot i Makedonia ma i Gris

1 I murien ine mi tseng tate nga voto, e Paulo a
te nga tuturei surie mi kulou vodovodon tuktuk.
Ma i murien tate nga vakokoit vakotsie gie, a nga
tsekireriem meie gie nge tsuok nge vineis rakot i
Makedonia.
2 A nga vesingie ian bu korot nge vakokoit
vakotsie palan mi kulou ian en, ma i muir a ba
nga so beit i Gris,
3 ivie a nga mon en ba vura tour. Samo a nga
vodon nia muerengei ka i Makedonia te buer,
simi vunan bu Iuda gi nga roev nia kenvamate
sien ta nga visi soer rakot i Suria.
4 Mi kulou gi ta nga nomeie e Paulo arie egie
ine, e Sopatro e natuon tamat e Puros kovuni
i Berea, e Aristakus meie e Sekoudos kovuni i
Tesalonika, e Gaius kovuni i Derbe, e Timote, ma
e Tutsikos meie e Tropimo kovuni i Asia.
5 Ine mi kulou gi te nga muo nge rosie gei i
Troas.
6 Eiekesen egei gei nga ka mon kovuni i Pilippoi
i murien bu ra simi Nginou nian mi Tsoik Kap
man ka iis sien. I murien ba ra napaririem, gei
nga so beit vorota gie i Troas, ma gei nga mon
ian en bu ra mi napaririem potsu luo.

E Paulo a nga vatoa e Iutukos

7 Simi ra vourvour simi wik, gei nga me beit
kouk nia barabaramatan mi nginou simi Nguts.
E Paulo a nga vavatei simi kulou oit sikati
potaram, simi vunan simi ra sivo sien, eie tate
nga vo veis.

8 Palan bu berber gi nga ber i kur ian simi
vonuo gei ta nga beit kouk en.
9 Mi ka vour mi asan e Iutukos a nga mogos
i popon mi matavanuo porpor mour. Ma sien e
Paulo tate nga vor ve vakvakokoit rakot die, e
Iutukos a nga putu ba katsomatan ma a nga mat
mumuang. Ma sien tate nga muang tsotsoroiv te,
a nga kor peuk i keim kovuni simi kato vonuo ta
tour ngan die i kur. Sien gi ta nga me tsuokopie,
a te nga maet.
10 Eiekesen e Paulo a nga tsour peuk i keim nge
tsiborungie ma a nga raok terie i bongabongan
ma a nga pevien, “Kian va nga ta vodovodon
palan. A te to!”
11 Samo a nga vaen muerengei te buer teteir i
kur ma a nga so potakie mi tsoik nge nganie. I
muir sien a nga vakokoit oit te sivovo, e Paulo a
nga sorvekena gie.
12 Mi kulou gi nga kerie ian mi ka vour tate nga
to nge rakot i marar ma bu arogie a nga suvuon
mi vavaman leong.

Ken vinakokoit vekvekitip e Paulo i Epeso

13 Gei te nga veis nia ra ka mon rakot i Asos,
ivie va gei ta ba nga so vekeisie en e Paulo. A
nga oeng segei ven ne simi vunan a nga veis ka
i sar.
14 Sien tate nga so beit vorota gei i Asos, gei
nga so vekeisie nge rakot i Mitulen.
15 Simi ra vemusurie, gei nga soer kovuni ian
en nge ra tsaer i Tsios. Ma mi ra i murien te buer
ian mi ra, gei te nga tsourarak rakot i Samos,

ma simi ra vemusurie te buer gei te nga rakot
i Mileto.
16 E Paulo a te nga tsana ken vienviendon nia
so ka i rou rovoriu mo i Epeso, va mi minon simi
enamon leong i Asia ta masi nga so vururutie,
simi vunan a nga bubu surie va ta nga so beit i
Ierusalem i muan mi rangi Pentekost, sien va ta
nga oit.

17 Gei te nga so beit i Mileto, ma e Paulo a
nga tuturei surie bu muomuo simi vona rengeir
i Epeso.
18 Sien gi tate nga me beit, a nga oeng segie
ven ne, “Nga telekiran vasa o nga tino ven meie
nga vakaek simi ra vourvour o ta nga beit simi
enamon leong i Asia.
19 O nga tsatsang simi Nguts ngan mi sinavei
nia vilikitie iou ma ngan bu dunutina, misasien
gi ta nga vosorkie iou ngan kegi sar roevroev bu
Iuda va nioung.
20 Nga telekiran o kap nga meikmekikir nia
vakatsepa nga ngan bu kepineits kokouk ian ta
kulie nga. Eiekesen o nga vavatei nge vavasengei
senga i matan bu mei palan ma si kenga sar
vonuo keskes.
21 O te nga vakatsepa kokouk sibu Iuda ma sibu
Grik va gi ta ngas vurise aor rakot se Raban nge
suvu vodovodon tuktuk si magiet Nguts e Iesu.

22 “Ma ine, simi vunan o ta ngas vemusurie ken
lalaron mi Moromoruo Tamat, o ta ngas rakot i
Ierusalem, misasien o ta kap telekiran misa ta so
tsorubeit seou nikot.
23 O telekiran mo va sibu taon kokouk, mi
Moromoruo Tamat a nga ko oeng veteringa iou

ngan bu vinatoreis ma bu vinekikin va o ta ba
nga samsuoeie gie.
24 Eiekesen o vodonomie kong tino va a
sasavoir mo seou. O lalaron nia vuruvan mi
sinoer nge vaton mi tsientsang mi Nguts e Iesu
tate nga terie seou ivie va eou o ta vara tuktuk
ngan ine mi Banga Vinavatei surie ken tentoiv e
Raban.
25 “O nga me vateie nga ngan ken mangmagoso
Nguts e Raban. Ma ine o telekiran va kap ka mei
i kotubunga ta ba buer pare iou.
26 Io, o ta vakatsepa nga nevere va o te
ketseketseng simi daran mi kulou,
27 simi vunan o kap nga tekikir nia vateie nga
ngan ken sar vuna vienviendon kokouk e Raban.
28 Io, nga ta ngas naneie vakalaie nga kesenga
ma mi kulou vodovodon tuktuk se Raban ian mi
Moromoruo Tamat tate nga terie si kenga nennei.
Ma nga ta ngas naneie vakalaie gie malan va
enga kegi sar ka nennei sipsip. E Raban a nga
voir tsana gie ngan mi daran.
29 O telekiran va i muriung, bu kopuen tso
gi ta beit nge mon i kotubunga, ma gi ta tsang
vatsakatie kenga sar sipsip.
30 Ma buer kavo meinmeninga, gi ta tsorubeit
nge vakokoit puiltsan mi nama tuktuk terengien
va gi ta mang bit tsana mi kulou vodovodon
tuktuk.
31 Io, nga ta ngas nenei kalei! Nga ta
vodonomie va i aron ba avareit tour, o kap nga
maes nia oeng veteringa nga keskes sibu rokati
ma sibu rosisiat meie bu dunutina.
32 “Ine o te terie nga se Raban ma si man Banga

Vinavatei ken tentoiv ian ta oit nia vangasie
kenga tino nge teir vavatamaes senga meie gie
ken kulou vavaku e Raban.
33 O kap nga aroie ka lakep o, ka lavlav si ka
mene.
34 Enga kesenga nga telekiran va ine ba ri-
moung keseung a ko vaotie kong sar pinat meie
bu pinat segie buer gi ta nomeie iou.
35 Sibu kepineits kokouk o ta tsana, o nga
vasangan senga va, ngan ine mi suada per-
perngeits, giet ta ngas kulie gie ese gi ta sinaort-
sak. Ma buer giet ta ngas vodonomie mi
namanien mi Nguts e Iesu ian ta pevien, ‘Mi nires
leong ta beit simi sinavei nia tabetabeir, rio simi
sinavei nia tsatsir.’ ”
36 I murien ken sar nama vokovokoits, a nga
sege pukupukukaek meie gie kokouk ma gi nga
no rakot se Raban.
37 Egie kokouk gi nga ta sien gi ta nga
tsekireriem meie nge veraraok.
38 Mi kepineits ta nga vakebirie beitsak bu
arogie ian mi namanien ta nga pevien, va gi ta
kap nga oit ba buer nia dengarie mi matan. Samo
gi nga ra riv terie simi mon.

21

Ken vineis e Paulo rakot i Ierusalem

1 I murien gei tate nga tsekireriem meie gie bu
muomuo i Epeso, gei nga tsuk nge soer rakot duis
i Kos. Simi ra vemusurie, gei nga rakot i Rodos
ma kovuni ian en, gei nga beit i Patara.
2 Gei nga vorotan mi mon a nga visi rakot i
Poinike. Io, gei nga ka sien nge tsuk.

3 I murien gei tate nga dengarie i Kupro, gei
nga soer terie si kegei bienengeiv kieir ma gei
nga soer oit gei nga beit i Suria. Gei nga vataer i
Turos, ivie va ine mi mon ta nga paek rivie ken
sar vinavaka en.
4 Gei nga vorotan mi kulou vodovodon tuktuk
ian en, ma gei nga mon meie gie bu ra mi
napaririem potsu luo. Simi ngesengesien mi
Moromoruo Tamat gi nga vangenge e Paulo va
ta kap nga kien i Ierusalem.
5 Eiekesen sien kegei sar ra nia mon meie gie
tate nga voto, gei nga sorvekena gie ma gei te
buer nga veis. Mi kulou vodovodon tuktuk ma
kegi sar vevien meie bu natugie gi nga veis meie
gei rovotsour simi taon. Sien gei tate nga so beit
i koen, gei nga sege pukupukukaek nge no.
6 I murien gei tate nga tsekireriem meie gie, gei
nga ka simi mon, ma mi kulou vodovodon tuktuk
gi nga muerengei.
7 Gei nga soer kovuni i Turos ma gei nga so
tsaer i Tolemai, ivie gei nga so ra vorotan mi
kulou vodovodon tuktuk, ma gei nga mon meie
gie mi ra kes.
8 Simi ra vemusurie gei nga tsuk nge beit i
Kaesarea ma gei nga mon si ken vonuo e Pilipo,
mi ka vavvatei ngan mi Banga Vinavatei. Eie
mi meinmenien ine mi napaririem potsu luo mi
kulou ese gi ta nga vile gie i Ierusalem.
9 A nga suvuon ba natuon vevien voveit gituo
ta kap ngas nga rei ma gituo nga ko vokokotie
bu nama e Raban ta nga ko vakinebatie sibu
arogituo.
10 I murien gei tate nga mon bu ra ian en, mi

propet mi asan e Agabus a nga peuk kovuni i
Iudea.
11 A nga me vorota gei ma a nga poro ken
verevere e Paulo ma a nga rorotsie ngan ba
riman ma ba kamen eie kesen nge pevien, “Mi
Moromoruo Tamat a pevien, ‘Ine simi rosar kes
mo, bu Iuda kovuni i Ierusalem gi ta rorotsie e
taman ine mi verevere ma gi ta terie i riman bu
Kibang.’ ”
12 Sien gei ta nga rongomie ine, egei meie mi
kulou ian en gei nga no masitinoiv se Paulo va
ta kap nga kien i Ierusalem.
13 Eiekesen e Paulo a nga kuil nama, “Surie
misa nga ta ta nge tsang vatsakatie mi aroung?
O kap rorois mo va gi ta so visie iou, eiekesen
o rorois buer nia so mesei i Ierusalem surie mi
asan mi Nguts e Iesu.”
14 Sien gei ta kap ba nga oit nia vurisan ken
vienviendon, gei nga tsupuk ririv nge pevien, “A
kalei, ken lalaron mi Nguts ta tsorubeit tuktuk
sevoi.”
15 I murien ine, gei nga seseing nge veis rakot
i Ierusalem.
16 Mi kulou vodovodon tuktuk mene kovuni i
Kaesarea gi nga nomeie gei nge kir rakot nge gei
si ken vonuo e Nason ivie va gei ta nga mon en.
Eie kovuni i Kupro ma mi meinmenien mi kulou
gi ta nga muna vodovodon tuktuk.

E Paulo a nga beit i Ierusalem

17 Sien gei tate nga so beit i Ierusalem, mi kulou
vodovodon tuktuk gi nga marangata gei ngan mi
nires leong.

18 Simi ra vemusurie, e Paulo ma egei kokouk
gei nga ra vorotan e Iakobo. Ian en, bu muomuo
kovuni i Ierusalem buer gi nga mon.
19 E Paulo a nga vuot kalei segie ma a nga
vakokoit vakatsepa bu kepineits e Raban tate nga
tsana si ken tsientsang nian mi Banga Vinavatei
i kotubugie bu Kibang.
20 Sien gi tate nga rongomie ine bu nama, gi
nga puongan e Raban. Samo gi nga pevien se
Paulo, “Kasigei! Pare. Palan bu sinangavur
soloba bu Iuda gi te vodovodon tuktuk ma egie
kokouk gi te ngeisngeis nia vemusurie mi Vinuor.
21 Gi te nga rongovan va e vavasengei sibu Iuda
ese gi ta mon i kotubuon bu Kibang nia murien
veie bu vinuor se Moses, ma buer e nga pengan
segie va gi ta kap varapuo bu natugie ma va gi
ta kap mon vemusurie bu vinuor simi tubugie.
22 A tuktuk va gi ta rongomie va e te beit. Misa
giet ta oit nia tsana?
23 Io, tsana malan va gei ta pengan sevoi. Ine
a voveit ba ka, gituo mon meie gei ma gituo te
vakavakariem i matan e Raban.
24 Nomeie ine ba ka nge mon meie gituo sibu
tsientsang nia tsorubeit melemelen i matan e
Raban ma vovoir kegituo, terengien gi ta mang
varake bu kovagituo. Ma mi kulou kokouk gi ta
mang telekiran va ine bu nama surie no, a kap
tuktuk, eiekesen e tino vemusurie mi Vinuor.
25 Ma sibu Kibang gi ta vodovodon tuktuk, gei
te nga vavataor rakot segie nge pengan kegei
lalaron va gi ta ngas voto simi sinavei nia nganie
mi pineits gi tate nga vavadengeir ngan rakot
sibu raban bitbit, o, mi dar, o, mi pientsien bu

vinavinar gi ta duorkie gie. Ma gi ta kap tsana
mi sinavei tetteririv."
26 Simi ra vemusurie te, e Paulo a nga kerie ian
ba ka nge vara melemelen ngan eie kesen meie
gituo. Samo a nga rakot simi Vona rengeir leong
nia ra vakatsepa mi ra nia vaton mi tsientsang
nia tsorubeit melemelen ma va gituo ta ba terie
kegituo sar tienebeir ni varam keskes.

Gi nga rakopie e Paulo

27 Sien mi napaririem potsu luo bu ra tate nga
lalaro rovoriu, bu meinmenien bu Iuda kovuni
simi enamon leong i Asia, gi nga dengarie e Paulo
simi Vona rengeir leong. Gi nga tsumatsuma mi
bineit ma gi nga rakopie.
28 Ma gi nga koupkoup pevien, "Mi kulu Israel,
nga kulie gei! Ine arie eie mi ka ta nga
vavasengei simi kulou sibu korot kokouk va gi
ta matakorot meie giet, ma mi Vinuor se Moses,
ma ine mi Vona rengeir leong. Ma buer a nga
kerie bu Grik va gi ta rubukien i mararan mi
Vona rengeir leong ma a nga vara bita ngan ine
mi korot tamat."
29 [Gi te nga muna dengarie e Tropimo mi
kangi Epeso meie e Paulo simi taon ma gi si nga
vodon va e Paulo a te nga kir terie i mararan mi
Vona rengeir leong.]
30 Mi taon kokouk gi nga tamtuir, ma mi kulou
gi nga soer nemei kovuni sibu tangatso rosar
kokouk. Gi nga rakopie e Paulo ma gi nga tateie
vorotsoruo simi Vona rengeir leong, ma lalapus
gi nga bokutie bu matavanuo rumrubukien.
31 Ma sien gi tate nga lalaro kenvamate, mi
vinavatei a te nga ra beit si magi muomuo leong

mi kulou ni minakiur kovuni i Roma va mi taon
kokouk i Ierusalem a nga mon i aron mi tseng.
32 Lalapus mo ine mi muomuo leong a nga
kerie ba muomuo i pakien meie mi kulou ni
minakiur nge soer peuk simi bineit. Sien ian mi
kulou gi ta nga lalaro kenvamate e Paulo, gi ta
nga pare mi muomuo ma ken sar ka ni minakiur,
gi nangba nga maes nia tsatsakie e Paulo.
33 Mi muomuo leong a nga nemei nge rakopie
e Paulo ma a nga tuturei nia visie ngan ba tsen
luo. Ma a nga vosuoreie va eie ese ma misa a
nga tsana.
34 Bu mei mene i aron mi bineit gi nga koup
pengan mi kepineits mene ma bu mei mene mi
kepineits mene buer. Ma sien ian mi muomuo
ta kap nga oit nia poro ka nama tuktuk surie bu
nama palan, a nga oeng ngeisngeis va gi tate nga
por terie e Paulo simi oiroir sibu ka ni minakiur.
35 Sien gi tate nga vavasie e Paulo beit simi
rumrubukien, kegi lalaron mi kulou nia kenva-
mate a te nga beit ngeisngeis. Ine a nga tsana mi
kulou ni minakiur va gi ta nga sorokie.
36 Mi bineit ian gi ta nga vemuir gi nga vor ve
koupkoup ven ne, “Nga ken rivie!”

E Paulo a nga oeng vakatsepa eie kesen

37 Sien mi kulou ni minakiur gi tate nga por
terie e Paulo i aron mi oiroir, a nga vereie magi
muomuo leong, “A oit va o ta vakokoit meie no?”
Mi muomuo simi minakiur a nga vereie, “E ko
ogeoge Grik buer?
38 O si kia va evoi ian mi kangi Isip ese ta
nga tsuok vakake mi minakiur veie mi gavaman

muomuo nge muongan ba sinangavur voveit
soloba (4,000) mi kulou kenken teteir simi beir
tuvuon.”
39 E Paulo a nga kuil nama ven ne, “Eou mi
Iuda kovuni i Tarsus i Kilikia, mi kangien mi taon
asna. A oit va e ta sunuir va o ta be vakokoit ine
simi kulou?”
40 Ma sien mi muomuo leong simi kulou ni
minakiur tate nga sunuir, e Paulo a nga tuir
i popon bu baipoppop nge tamvosopenge mi
bineit. Sien gi tate nga menen kokouk te, a nga
ogeoge Iburu nge gie.

22

1 “Bu kasiung ma bu tamoung, nga ta rorong
ine si kong namani vavakatsep.”
2 Ma sien gi ta nga rongomie va a nga vakokoit
ngan mi namani Iburu vunie gie, gi nga meneme-
nen nge rorong kalei.
Ma e Paulo a nga pevien.
3 “Eou mi Iuda gi nga kava iou i Tarsus i Kilikia,
eiekesen o nga leong ine simi taon i Ierusalem.
E Gamaliel a nga vasange vakalaie te seou mi
vinuor sibu tubugiet ma o nga teir vuruvan kong
tino se Raban malan mo enga kokouk nevere.
4 O nga vikikinie mi kulou gi ta nga vemusurie
mi Rosaran e Iesu va gi ta mang nga mesei. Ma
o nga rakopie palan mi kulou ma mi langei nge
terie simi vona vinatoreis.
5 Io, mi kovan bu prist meie bu muomuo simi
vinuor kokouk gi oit nia vara tuktuk ngan ine
kong nama. Gi nga terie seou buer ba pakapaka
rorou vavakatsep rakot sibu turagie Iuda gi ta
nga mon i Damasko. Ma o nga rakot surie gie ese

gi ta nga vemusurie ine mi Rosar va o ta nga kir
nemei nge gie i Ierusalem nia tsatsang vinatoreis.

Ken vinakokoit e Paulo surie ken tino sien ta nga vurise aor

6 “Simi rosisiat mene sien o tate nga nemei
vatavatat i Damasko, puk kam lalapus, mi berber
a nga rar beitsak kovuni simi rangit nge rar
viririsie iou.
7 O nga kor mutur i keim nge rongomie mi ien
ta nga vakokoit seou ven ne, ‘Saulo! Saulo! Surie
misa e ta vikikinie iou?’
8 “Ma o nga virei, ‘Evoi ese, ka leong?’ Mi ien
a nga kuil nama ven ne.
“ ‘Eou e Iesu kovuni i Nasaret, ese e ta
vikikinie.’
9 Mi kulou gi ta nga nomeie iou, gi nga pare mi
berber eiekesen gi kap nga rongomie mi ien ta
nga vakokoit seou.
10 “Ma o nga virei, ‘Misa o ta ngas tsana, ka
leong?’
“Ma mi Nguts a nga oeng seou, ‘Tamtuir nge
rakot i Damasko, ma ian en gi ta pengan sevoi
mi tsientsang e Raban ta lalaron va e ta tsana.’
11 Mi kulou gi ta nga nomeie iou, gi nga por ka
i rimoung nge vavasie iou rubukien i Damasko,
simi vunan mi ngesengesien ian mi berber a te
nga vakale ba matoung.
12 “Mi ka mi asan e Ananias a nga mon. Eie mi
ka a nga vodovodon tuktuk se Raban ma a nga
vemusurie vititirie kegiet vinuor. Ma eie mi ka
aiminangarei sibu Iuda gi ta nga mon en ian.
13 Ma a nga me tuir i bingoung nge pevien,
‘Kasiung, Saulo, vakakan nge dedeng!’ Ma

ian ngas te, o nangba nga oit nia dedeng nge
dengarie e Ananias.
14 “Ma samo a nga pevien, ‘Man Raban bu
tamagiet a te viel tsana no va e ta mang telekiran
ken lalaron surie no ma e ta mang pare ken
Ka Duis nge rongomie ken sar nama kuvu i
ngutsuon.
15 E ta so tsorubeit mi ka ni vakvakokoit katsep
ngan surie eie simi kulou kokouk misa e tate
dengarie nge rongomie.
16 Ma ine, misa e ngas rosie? Tsuok tamtuir
nge ra por sinusuruiv. Ma no simi asan mi Nguts
va ta suruiv vara melemelen nge no sorvekenan
ke sar sinavei tsokor.’

E Raban a nga turan e Paulo nia vavatei sibu Kibang

17 “Sien o ta nga muerengei beit i Ierusalem
nge no i aron mi Vona rengeir leong, o nga
dengarie mi baidendeng,
18 nge pare mi Nguts a nga vakokoit, ‘Lalapus!
Ine ngas te, sorvekenan i Ierusalem, simi vunan
gi ta kap rong poro misa e ta vakokoit katsep
ngan surie iou.’
19 “O nga kuil nama, ‘Mi Nguts, ine mi kulou
gi telekire vititirie iou va o nga ko rubukien
rovotsour ngan kegi sar vona rengeir nia raok
vurukude gie simi vona vinatoreis nge pantsie
gie ese gi ta nga vodovodon tuktuk sevoi.
20 Ma sien mi daran e Stepano ese ta nga
ko vavatei katsep ngan mi asa, ta nga pur, o
nga sunuir meie gie ese gi ta nga kenvamate e
Stepano ma o nga naneie magi sar tsetstseik.’

21 “Io, mi Nguts a nga pevien seou, ‘Veis, o tura
no rakot i pek sibu Kibang.’ ”

E Paulo eie mi kangi Roma

22 Mi bineit gi nga rorong se Paulo tuir oit ta
nga pevien ne. Samo, gi nga koupkoup pevien,
“Nga ken rivie! A kap kalei oit va ta to!”
23 Ma gi nga koupkoup nge tsion rivie magi sar
kuirkuir ka i marar nge tsouptse puit teteir i kur.
24 Mi muomuo leong simi kulou ni minakiur
sibu Roma a nga terie mi nama ngeisngeis si ken
sar ka va gi ta vurukude e Paulo si kegi oiroir
nge beiltsie ngan mi belibelits nge virei petisan.
Gi nga tsana ine nia vorotan mi vunan bu Iuda
gi ta nga koupkoup veie.
25 Eiekesen sien gi tate nga visie nia beilbeilt-
sie, e Paulo a nga pevien simi muomuo simi
kulou ni minakiur ta nga tuir vatavatat, “Vasa, a
duis simi vinuor nia beiltsie ka kangi Roma ese
a kap ngas nga tuir i matan ka vinuor?”
26 Sien mi muomuo ta nga rongomie ine, a nga
rakot si magi muomuo leong nge pevien sien,
“Misa e ta tsana? Ine mi ka eie mi kangi Roma.”
27 Io, mi muomuo leong a nga rakot se Paulo
ma a nga vosuoreie, “Pengan seou. Evoi mi kangi
Roma?”
E Paulo a nga kuil nama, “Io.”
28 Mi muomuo leong a nga pevien, “O nga
tsorubeit mi kangi Roma sien o ta nga vovoir
rakot simi gavaman ngan mi lakep leong.”
E Paulo a nga kuil nama, “Eiekesen eou
mi kangi Roma vemusurie e tamoung ma e
kinoung.”

29 Ma ian ngas te, mi kulou gi ta be nga lalaro
ververeie e Paulo, gi nga sorvekenan, ma ian mi
muomuo leong buer a nga motou sien tate nga
telekiran va a te nga visie nge tsen e Paulo, mi
kangi Roma.

E Paulo a nga vavatei i matan mi Sanedrin

30 Mi muomuo leong simi kulou ni minakiur
a nga lalaro vorote vititirie mi sana mi vunan
bu Iuda gi ta nga vepitsie e Paulo. Io, simi ra
vorosurie, a nga ruom rivie mi tsen se Paulo ma
a nga oeng ngeisngeis sibu prist leong ma mi
Sanedrin kokouk va gi ta nga beit kouk. Io, a
nga voturie e Paulo i matagie.

23

1 E Paulo a nga dedeng ngeisngeis rakot simi
Sanedrin, ma a nga pevien, “Bu kasiung. O te
nga tsang vaotie kong baitinuir rakot se Raban
ngan mi banga baivinakier tuir oit ine.”
2 Ma surie ine, e Ananias, mi kovan bu prist, a
nga oeng simi kulou gi ta nga tuir i babaren va
gi ta nga pan ka i ngutsuon e Paulo.
3 Ma e Paulo a nga pevien sien malan ine,
“E Raban ta keda no, evoi mi biribirit molop
gi ta kovuo nge puneits! E mogos ian en nia
vuortie iou vemusurie mi Vinuor, eiekesen e rov
derka mi Vinuor simi vunan e oeng segie va gi ta
pantsie iou!”
4 Ma mi kulou gi ta nga tuir i babaren e Paulo,
gi nga pevien, “E te oeng vatsakatie mi kovan bu
prist se Raban.”

5 E Paulo a nga kuil nama, “Bu kasiung, o kap
deng kielala va eie mi kovan bu prist. O telekiran
va mi Pakpak Leong a pevien, ‘Kian va e ta oeng
vatsakatie ma muomuo ni vuor.’ ”
6 Sien e Paulo ta nga deng kielala va bu mene
bu Sadukaio ma bu mei mene bu Parisaio, a nga
koup pevien simi Sanedrin, “Bu kasiung, eou mi
Parisaio ma e tamoung buer mi Parisaio. O tuir
simi vinuor surie si kong vodovodon tuktuk surie
mi tino mumuerengei simi miensei.”
7 Sien ta nga oeng ven ne, bu Parisaio ma
bu Sadukaio gi te nga tsuok vakake mi vinetei
nge nama i kotubugie, ma ba gargar guor nga
vekapot.
8 (Simi vunan bu Sadukaio gi ko pevien va
kap ka tino mumuerengei ma kap kavo angelo
ma kavo moromoruo, ivie bu Parisaio gi ko
vodovodon tuktuk segituo kokouk ine.)
9 Io, mi kinokinoup a te nga leong te, ma
bu vavvasengei simi vinuor simi gargar sibu
Parisaio, gi nga tsuok tamtuir nge vaperor. Ma
gi nga pevien, “Gei kap vorotan ka tsienakor ine
simi ka. Tavakier ka moromoruo o, ka angelo ta
masi vakokoit teteir sien?”
10 Mi vinetei a te nga lalaro vabatie ka tseng, io,
ian mi muomuo leong simi kulou ni minakiur a
nga motou va gi ta masi nga tsaptsapkie e Paulo.
Io, a nga turan mi kulou ni minakiur nia peuk
nge ra teie tsana e Paulo segie nge kir vurukude
i aron kegi oiroir.
11 Sikati ian simi ra, mi Nguts a nga me tuir
i babaren e Paulo ma a nga pevien, “Kian va e

23:5 EXO 22:28

ta motou. E ta aor ngeisngeis! E nga vakokoit vasanga iou i Ierusalem ma e ta buer so tsana malan mo i Roma."

Gi nga roev nia kenvamate e Paulo

12 Sivovo sien te, bu Iuda gi te nga oir kouk nge rove man nama e Paulo va gi ta nga kenvamate. Gi nga vakavakariem ven va gi ta kap nga ngou ma un oit va gi ta nga kenvamate e Paulo.
13 Mi aesaes kokouk ine simi kulou, a nga rio ba sinangavur voveit.
14 Gi nga rakot sibu prist leong ma bu muomuo nge pevien, "Gei te tsana kegei vakavakariem va gei ta kap ngou ma un oit gei ta kenvamate e Paulo.
15 Io, enga meie mi Sanedrin, nga ta turan ka nama simi muomuo leong simi kulou ni minakiur va ta kir vorotsoruo e Paulo senga nge pevien va nga lalaro telekire vakalaie mi vunan bu nama surie eie. Ma egei, gei ta rorois nge kenvamate i muan va ta beit senga."
16 Eiekesen e tsikien e Paulo a te nga rongomie ian kegi roevroev, ma a nga rakot simi oiroir simi kulou ni minakiur nge ra pengan se Paulo.
17 Ma e Paulo a nga kukuo mi muomuo simi kulou ni minakiur nge oeng sien, "Kerie ine mi madar rakot si manga muomuo leong. A lalaro pengan sien ka kepineits."
18 Io, ine mi ka a nga kir terie si man muomuo leong nge pevien, "E Paulo, mi ka ta mon simi vona vinatoreis, a tura iou nia kir terie ine mi madar sevoi, simi vunan a suvuon nieng ka nama nia pengan sevoi."

19 Ine mi muomuo leong a nga por ka i riman
rakot i gege nge vereie, “Misa e lalaro pengan
seou?”
20 A nga pevien, “Bu Iuda, gi te kukubuits va
sivo gi ta vo vereie no nia kerie e Paulo rakot
simi Sanedrin va gi ta lalaro vereie te buer.
21 Eiekesen kian va e ta vo rorong segie, simi
vunan mi kulou a rio ba sinangavur voveit gi
ta vo kokovan nia kenvamate. Gi tsana kegi
vakavakariem va gi ta kap ngou ma un oit va
gi ta kenvamate e Paulo. Ma ine gi te rorois mo
nia tsana ine mi kepineits ma gi te rosie mo ke
tinor.”
22 Mi muomuo leong simi kulou ni minakiur a
nga oeng sien, “Kian va e ta pengan si ka mene
va e me pouts seou.” Ma a nga ture vavasie ian
mi madar.

Gi nga turan e Paulo rakot se Peliks mi gavana

23 Samo magi muomuo leong a nga kukuo
ba muomuo simi kulou ni minakiur nge oeng
seguor, “Ngado ta rorois ngan kavo ka ni mi-
nakiur oit mi sinangavur luo koboit (200) nia
rakot i Kaesarea, kokouk meie bu sinangavur
napaririem potsu luo (70) egie gi ta ka oos ma
ba sinangavur luo koboit (200) mi kulou gi ta ko
makiur nge eon. Ma nga ta rorois nia tsuok nge
vineis simi 9 kilok ine sikati.
24 Nga ta por terie buer ka oos se Paulo nia
kesie, ma nga ta naneie ken vineis beit se Peliks
mi gavana.”
25 Ma mi muomuo simi kulou ni minakiur a
nga vataro mi kato pakapaka rorou malan ine,

26 “Eou, e Klaudio Lusio.

O terie mi minangarei rakot sevoi Gavana Peliks.

27 Bu Iuda gi nga rakopie ine mi ka ma gi nga vatvatta kenvamate. O telekiran va ine mi ka eie mi kangi Roma, io, eou ma kong kulou ni minakiur gei nga me teie rivie nge kulie.
28 O nga lalaro telekiran misa gi ta nga vepitsie ngan, io, o te nga kir pepekutsie si kegi Sanedrin.
29 O nga vorotan va bu nama gi ta nga vepitsie ngan, a vemusurie mo bu vinirei si kegi vinuor kesegie. Eiekesen a kap nga tsana ka kepineits ian ta vaotie va ta masen o, nia tsatsang vavatoreis.
30 Ma sien o ta rongomie va bu Iuda gi nga tsana kegi roevroev nia kenvamate, o ture volopusuo nemei sevoi. Ma o te oeng ngeisngeis segie ian gi ta nga vepitsie nge nama va gi ta ba me vodusie i mata.”

31 Io, mi kulou ni minakiur gi nga tsang vemusurie ian mi tinuturei. Gi nga kerie e Paulo ian sikati ngas te oit i Antipatris.
32 Sivovo sien te, mi kulou ni minakiur gi te nga muerengei rakot si kegi oiroir ma egie gi ta ko ka oos nge makiur, gi nga veis te e Paulo.
33 Sien gi tate nga so beit i Kaesarea, gi nga terie mi pakapaka rorou simi gavana nge terie e Paulo i napariman.
34 Mi gavana a nga tiro ine mi nama simi pakapaka rorou ma a nga vosuoreie e Paulo va

eie a kovuni simi sana provins. Sien ta nga
vorotan va eie kovuni i Kilikia,
35 a nga pevien, “O ta ba rongomie ke baitutuir
sien va ian mi kulou gi ta nga vepitsie no gi ta me
beit”. Samo a nga terie mi nama va e Paulo ta
nga mon i pakien mi nennei simi kulou gi ta nga
ko naneie ken vonuo mi gavana.

24

E Paulo a nga tuir i matan e Peliks

1 I murien bu ra mi napaririem, e Ananias, mi
kovan bu prist, a nga beit i Kaesarea meie bu
muomuo sibu Iuda ma mi ka sinavei simi vinuor
mi asan e Tetalus. Ma gi nga vateie e Peliks mi
gavana ngan bu nama gi ta nga vepitsie ngan e
Paulo.
2 Sien gi tate nga kuk vurukude e Paulo terie
i matan e Peliks, e Tetalus a nga vakaek nge
vepitsie e Paulo ngan bu nama malan ine, “Gei
nga res simi vunan a nga potaram te mi molu
gei tate nga suvuon i pakien ke vuorvuor. Ma
i pakien ine ke banga vuorvuor palan bu banga
kepineits e nga vabatie si kegei mienagos.
3 Gei nga deng kielala ine bu kepineits sibu
korot kokouk ma surie ine gei vuot kalei rovoriu
sevoi.
4 Eiekesen o ta kap oit nia vururutie no. O te
lalaron mo va e tate tovie gei nge rorong surie
mo kegei puk nama poitpoit.
5 “Gei vorotan va ine mi ka eie mi ka tsokor, ma
a nga ko vakake bu tseng i kotubuon bu Iuda simi
mangmagoso enaenamon ma eie mi muomuo
simi gargar gi ta vuotongie ngan Bu Nasaret.

6 A nga konon buer nia vara bita ngan mi Vona
rengeir leong, io, gei nga rakopie. [Gei lalaron
nia vuortie vemusurie kegei vinuor.
7 Eiekesen e Lusio mi muomuo leong simi
kulou ni minakiur a nga me teie tsana segei
8 ma a nga terie mi nama ngeisngeis va mi
kulou gi ta vepitsie, gi ta ngas me tuir i mata.]
Sien va evoi kese e ta vosuovosuoreie, e ta oit
nia vorotan mi tuktuk surie ian bu kepineits gei
ta vepitsie ngan."
9 Ma bu Iuda buer gi nga vasom nama va ine
bu nama a nga tuktuk.

E Paulo a nga oeng vakatsepa eie kesen i matan e Peliks

10 Sien mi gavana ta nga teik matan e Paulo
va tate nga vakokoit, e Paulo a nga pevien, "O
telekiran va e nga vuortie ine mi enamon sibu
avareit palan te, ma ine o res nia vakatsepa iou
surie ine bu nama i mata.
11 Malan evoi ngas te e ta oit nia vorotan, simi
ra mi sinangavur kes ma luo bu ra tate nga
rovoriu, o nga rakot i Ierusalem nge ra rengeir.
12 Bu mei gi ta vepitsie iou, gi kap nga vorotan
va o ta nga vevengeis meie ka mei simi Vona
rengeir leong, o, va o ta nga tsuok vakake ka
tseng i kotubuon mi kulou simi vona rengeir sibu
Iuda o, sibu korot i Ierusalem.
13 Ma gi kap oit nia vara tuktuk ngan ine bu
nama gi ta vepitsie iou ngan.
14 Eiekesen o ta vakokoit katsep va o rangarie
magi Raban bu tubugei, malan va eou mi mein-
menien mi Saran mi Karisito ian gi ta pevien
va mi gargar simi vodovodon tuktuk mene. O

vodovodon tuktuk sibu kepineits kokouk ian
ta venvenioit meie mi Vinuor se Moses ma o
vodovodon tuktuk sibu vinavataor sibu propet.
15 Ma o suvuon mi vodovodon rorrois se Raban
mala gie ine, va bu mei duis ma bu mei tsokor
kokouk gi ta so to muerengei simi miensei.
16 Io, o ko munu vengeis nia naneie vakalaie
kong baivinakier i matan e Raban ma mi kulou.
17 “I murien ba avareit o ta nga ra mon i pek,
o nga muerengei i Ierusalem ngan mi lakep nia
kulie kong kulou ma o nga me teir tienebeir simi
Vona rengeir leong.
18 O te nga vemusurie mi vinuor ian ta vara
melemelen nge iou sien gi ta nga me vorota iou i
aron mi mararan mi Vona rengeir leong. Kap ka
bineit a nga mon ian, ma a kap te ka tseng buer.
19 Eiekesen bu Iuda kovuni simi provins i Asia
gi ta nga mon ian, gi ta ngas tuir i mata nevere
nge vokokotie bu kepineits o ta nga tsana, sien
va gi suvuon kavo kepineits veie iou.
20 O, egie ese gi ta mon ine, a kalei va gi ta ngas
vokokotie mi sana tsienakor gi nga vorotan seou
sien o ta nga tuir i matan mi Sanedrin.
21 Mi nama kes mo o ta nga koup ngan i
matagie, a malan ine, ‘Nga vuortie iou nevere,
simi vunan o vodovodon tuktuk va egie ese gi ta
nga maet gi ta so to muerengei simi miensei.’ ”
22 Samo e Peliks ese ta nga katsep kalei simi
gargar simi Saran mi Karisito, a nga vaton mi
vuor nama ma a nga pevien, “Sien va e Lusio mi
muomuo leong simi kulou ni minakiur ta nemei,
o ta ba me pengan kong vienviendon surie ke
putu.”

23 Ma a nga terie mi nama ngeisngeis simi
muomuo simi kulou ni minakiur va ta ngas nga
naneie vakalaie e Paulo, ma a nga terie sien kavo
keipkepide ra nia mon ketseketseng ma a nga
sunurie bu palapalan e Paulo va gi ta nga deng
surie ken sar pinat.

E Paulo a nga tuir i matan e Peliks ma e Darusila

24 I murien ba ra pats oit tate nga rovoriu, e
Peliks a nga nemei meie ngan ken vevien, mi
asan e Darusila, eie mi vevine Iuda. A nga
tuturei surie e Paulo ma a nga rorong sien ta
nga vokokotie mi sinavei nia vodovodon tuktuk
se Karisito Iesu.
25 Eiekesen, sien e Paulo ta nga vakokoit surie
mi sinavei ian ta duis i matan e Raban, ma mi
sinavei nia vuor vakalaie mi lalaron ma mi Rangi
Vinuor ian ta ba nemei, e Peliks a nga motou ma
a nga pevien, “A te oit! E tate veis. O ta ba buer
tuturei surie no sien va o ta vorotan ka kientsep.”
26 Si ken vienviendon mene, a si nga vodon va
e Paulo ta nga teir menentan sien kavo lakep.
Arie mi vunan a nga tuturei surie e Paulo nge
vakokoit meie sibu keipkepide ra palan.
27 I murien ba avareit luo tate nga rovo-
riu, e Posius Pestus a nga kulie e Peliks simi
mogomogos ni gavana, eiekesen e Peliks a nga
sorvekenan e Paulo simi vona vinatoreis, simi
vunan a nga lalaron va ta nga varese bu Iuda.

25

E Paulo i matan e Pestus

1 Io, e Pestus a nga beit ine simi enamon leong.
I murien ba ra tour, e Pestus a nga rakot i
Ierusalem kovuni i Kaesarea.
2 Ian en, bu prist leong ma bu muomuo sibu
Iuda gi nga beit i matan ma gi nga vokokotie sien
bu kepineits gi ta nga vepitsie ngan e Paulo.
3 Gi nga no ngeisngeis se Pestus va ta nga
sunurie kegi lalaron va ta nga kir nemei ngan
e Paulo i Ierusalem, simi vunan gi nga roev nia
kokovan va gi ta nga so kenvamate i sar.
4 E Pestus a nga kuil nama, "E Paulo a mon i
Kaesarea, ma eou buer puk lili o ta muerengei.
5 Io, a kalei va nga ta turan manga kavo
muomuo nia nomeie iou va gi ta so vokokotie
bu sana nama nga vepitsie ngan, sien va a nga
tsana ka tsienakor."

6 I murien ken minon meie gie bu ra mi
napaririem potsu tour o, mi sinangavur kes, a
nga muerengei rakot i Kaesarea. Ma simi ra
vemusurie, a nga mogos si ken mogomogos nia
vuor nama, ma a nga tuturei surie e Paulo va ta
nga me tuir i matan.
7 Sien e Paulo ta nga beit, bu Iuda gi ta nga
kovuni i Ierusalem, gi nga tuir viririsie ma gi nga
vakaek nge vepitsie e Paulo ngan bu kepineits
ta leong si kegi baidendeng. Eiekesen gi kap
nga oit nia vara tuktuk ngan bu nama gi ta nga
vokokotie.

8 Samo e Paulo a nga vakokoit vakatsepa, "O
kap nga tsana ka tsaka kepineits veie mi Vinuor
sibu Iuda, o, veie mi Vona rengeir leong, o, veie
e Kaesar."

9 Eiekesen e Pestus a nga lalaron va ta nga
varese bu Iuda, io, a nga vosuoreie e Paulo,
“Vasa, e tor va e ta rakot i Ierusalem nge ra tuir
simi vinuor i matoung surie ine bu kepineits gi
ta vepitsie nge no?”
10 E Paulo a nga kuil nama, “Ine o tuir simi
korot nia vuor nama segie bu Roma, ivie a duis
va gi ta ngas vuortie iou en. O kap tsana ka
tsienakor sibu Iuda, malan evoi kese e ta katsep
kalei sien.
11 Sien va o tsana ka kepineits ian a oit va o
ta masen, o kap mereis va o ta maet. Eiekesen
sien va bu nama bu Iuda gi ta vokokotie surie
iou a kap tuktuk, kap ka mei a oit nia terie iou i
naparimagie. O no va o ta tuir i matan e Kaesar!”
12 I murien e Pestus tate nga vakvakokoit meie
ken kulou gi ta nga ko teir banga vienviendon
sien, a nga kuil nama, “E no va e ta tuir i matan
e Kaesar, io, o ta tura no rakot se Kaesar!”

E Pestus a nga nesie ka vinavanou se Agripa

13 I murien ba ra mene tate nga rovoriu, e
Agripa mi kovakova ka leong meie e Benis, guor
nga nemei i Kaesarea nia me vasangan keguor
minangarei rakot se Pestus.
14 Sien guor tate nga mon ba ra meie e Pestus,
e Pestus a nga vakokoit vakatsepa e Paulo simi
kovakova ka leong malan ine, “Mi ka a mon ine
ese e Peliks ta nga terie simi vona vinatoreis.
15 Sien o ta nga rakot i Ierusalem, bu prist leong
ma bu muomuo sibu Iuda, gi nga vepitsie ngan
bu sua nama. Ma gi nga nongie iou va o ta vuor
terie eie simi vinatoreis.

16 “Eiekesen o nga oeng segie va ine a kap va
mi sinavien bu Roma nia teir tuvuon ngan ka
mei simi miensei, sien va a kap ngas tuir matan
vesuei meie mi kulou gi ta vepitsie nge nama ma
a kap ngas vakokoit vakatsepa nia tuir kitipan
eie kesen sibu namani vepipits.
17 Sien gi ta nga nemei en ne nia vuor nama,
o kap nga lalaron nia rorois, eiekesen simi ra
vemusurie o nga tsuok vakake mi vuor nama,
ma o nga tuturei va gi ta nga kir rubukien ngan
ine mi ka.
18 Sien mi kulou gi ta nga tamtuir nge vepitsie
nge nama, gi kap nga vuortie ngan kavo suada
kepineits tsak ian o ta nga vodonomie malan.
19 Eiekesen gi si nga suvuon mo bu nama
vevengeis meie surie kegi sar sinavei nia rengeir
ma surie mi ka tate nga maet mi asan e Iesu ese
e Paulo a pevien va a tino.
20 O kap nga katsep simi sinavei nia virei peti-
san surie ine bu kepineits. Io, o nga vosuoreie e
Paulo va a nga sunuir nia rakot nia tuir i matan
mi vinuor i Ierusalem surie ine bu nama.
21 Eiekesen e Paulo a nga no va ta mon i pakien
kong nenei tuir oit va ta nga tuir i matan e
Kaesar. Io, o nga oeng ngeisngeis va gi ta nga
naneie vititirie tuir oit va o ta turan rakot se
Kaesar.”
22 Samo e Agripa a nga oeng se Pestus, “O
lalaron va eou keseung o ta rongomie ine mi ka.”

E Pestus a nga kuil nama, “Sivo, e ta vo
rongomie.”

E Paulo i matan e Agripa

23 Simi ra vemusurie, e Agripa meie e Benis
guor nga nemei ngan maguor matvinavaso leong
ma guor nga rubukien simi korot nia vuor
meie bu muomuo leong simi minakiur ma bu
muomuo i Kaesarea. Si ken tinuturei e Pestus,
gi nga kir rubukien ngan e Paulo.
24 E Pestus a nga pevien, “Kovakova ka leong
Agripa, ma enga kokouk nga mon meie gei, nga
pare ine mi ka! Bu Iuda kokouk i Ierusalem ma
en ne, gi nga koupkoup nge nongie iou va ine mi
ka ta ngas maet.
25 Eiekesen o vorotan va a kap tsana ka
kepineits ian va ta oit nia masen. Ma surie ken
nono nia tuir i matan e Kaesar, o te tsana kong
vienviendon nia turan rakot i Roma.
26 Eiekesen o kap suvuon ka vunan nia va-
vataor rakot se Kaesar, mong ka leong. Arie
mi vunan o kir nemei ngan i matanga kokouk,
ma i mata evoi e Agripa mi kovakova ka leong,
terengien, i murien va gei ta virei petisan e
Paulo, o ta mang oit nia suvuon ka kepineits nia
vataro.
27 Simi vunan, o vodon va a kap duis nia turan
ka mei tsatsatsang vavatoreis rakot se Kaesar,
sien va a kap ka nama duis simi sana tuktuk gi
vepitsie ngan.”

26

E Paulo a nga vakatsepa eie kesen i matan e Agripa

1 Samo e Agripa a nga oeng se Paulo, “O sunuir
va e ta vakatsepa evoi kese.” Io, e Paulo a
nga tsuok terie i kur mi riman nia vasangan

mi minangarei ma a nga vakaek nge vakokoit
vakatsepa.
2 “Kovakova ka leong, Agripa! O res beitsak
nia tuir i mata va o ta vakatsepa iou nevere sibu
kepineits kokouk bu Iuda gi ta vepitsie nge iou,
3 simi vunan evoi e katsep kalei sibu sinavien
mi tubugei bu Iuda ma kegei sar nama vevengeis.
Io, o nongie no va e ta rongomie kong sar nama
ma e ta kap matpomaer.

4 “Bu Iuda kokouk gi telekiran vasa o nga tino
ven vakaek o ta nga lili, kovuni si man tsuokt-
suok vakaek kong tino i aron kong enamon, ma
i Ierusalem buer.
5 Gi nga telekira iou sibu avareit palan, ma
sien va gi ta lalaro vavatei katsep, gi oit nia
vara tuktuk ngan va o nga tino malan va eou
mi meinmenigie bu Parisaio, mi gargar gi ta ko
vemusurie vitivititirie bu vinuor si kegei sinavei
nia rengeir.
6 Ma nevere o tuir i matan mi vinuor surie
kong vodovodon tuktuk si ken kinubuits e Raban
meie bu tubugei.
7 Ine arie mi kinubuits kegei matabu mi sinan-
gavur kes ma luo gei vodovodon rorrois va gei
ta pare va ta tsorubeit tuktuk sien gei ta munu
rangarie e Raban ngan kegei tino kokouk sibu
rosisiat ma rokati. Kovakova ka leong! Surie ine
mi vodovodon rorrois mo, bu Iuda gi vepitsie iou
nge nama.
8 Surie misa a mavev senga nia vodon tuktuk
va e Raban ta oit nia vatoa bu miensei?
9 “Eou keseung buer o nga ko vodon va
o ta ngas nga tsana bu kepineits kokouk nia

matakorot ngan mi asan e Iesu kovuni i Nasaret.
10 Arie misa o tate nga tsana i Ierusalem. Ngan
kegi sinusunuir bu prist leong, o nga terie palan
mi kulou vodovodon tuktuk simi vona vinatoreis.
Ma sien gi ta nga terie gie simi miensei, eou buer
o nga sunurie.
11 Palan bu ra o nga rubukien rovotsour ngan
bu vona rengeir sibu Iuda nia ra votorosie gie,
ma o nga konon nia votsuoke gie va gi ta nga
oeng balapoik ngan e Karisito. Kong pientseir
veie gie a te nga vara be nge iou, ma a nga tsana
iou va o ta nga rakot buer sibu enamon sibu
kibang nia ra vikikinie gie.

12 “Simi suada vineis mene malan ine, o nga
rakot i Damasko ngan mi duis i pakien mi
tinuturei sibu prist leong.
13 Kovakova ka leong! A nga malan va sisiat
potaram sien o ta nga veis i sar, samo o nga pare
mi berber kovuni simi rangit. Ine mi berber a
nga rar ngeisngeis sorvekenan mi rararangien
mi matanias ma a nga rar viririsie iou meie mi
kulou gi ta nga nomeie iou.
14 Egei kokouk gei nga kor mutur simi kaber
ma o nga rongomie mi ien ta nga vakokoit nemei
seou simi namani Iburu, ‘Saulo, Saulo, surie misa
e ta vikikinie iou. E tsang vatsakatie evoi kese mo
sien e ta veveken meie iou.’

15 “Samo o nga virei, ‘Evoi ese, ka leong?’

“Mi Nguts a nga kuil nama, ‘Eou e Iesu ese e
ta vikikinie.
16 Tsuok tamtuir! O te beit sevoi nia vile no va
evoi kong ka ni tinuturei nia vara tuktuk ngan

sibu mei misa e tate pare nevere ma misa va o
ta vasangan sevoi.
17 O ta tura no rakot segie bu Israel ma bu
Kibang, ma o ta pernge no va gi ta kap mang
tsang vatsakatie no.
18 Io, e ta ra tsana va gi ta dedeng va gi ta mang
vuvuris sorvekenan mi ngingi rakot simi berber
ma va gi ta mang sorvekenan mi ngesengesien
e Satan rakot se Raban. Ma samo gi ta suvuon
mi vodon ririv si kegi sar sinavei tsokor ma gi
ta suvuon kegi ka baimogomogos i kotubuon mi
kulou ese e Raban tate nga vokunie gie surie kegi
vodovodon tuktuk seou.' "

E Paulo a nga vokokotie ken tsientsang

19 "Io, Kovakova ka leong Agripa! O kap nga
rong tsak simi baidendeng kovuni simi rangit o
ta nga pare.
20 O nga muna vavatei segie i Damasko, samo
segie i Ierusalem ma i Iudea kokouk ma sibu
Kibang buer, va gi ta ngas nga vodon vuris nge
rakot se Raban ma gi ta tsana bu kepineits nia
vara tuktuk ngan kegi vurise tino.
21 Arie mi vunan bu Iuda gi nga rakopie iou i
mararan mi Vona rengeir leong ma gi nga konon
nia kenvamate iou.
22 Eiekesen e Raban a nga kulie iou tuir oit
simi ra nevere. Io, o tuir ine nge vakokoit
vasangan simi kulou sasavoir ma mi kulou asna,
bu kepineits kokouk o ta nga pare. O kap
vokokotie ka kepineits vour i popon misa bu
propet ma e Moses gi ta nga vokokotie va ta
tsorubeit.

23 Gi nga vokokotie va mi Messia ta ngas
nga suvu vinekikin ma eie ta tsorubeit mi ka
vourvour nia to muerengei simi miensei, ma va
ta vavatei ngan mi berber rakot simi kuoluon ma
sibu Kibang."
24 Sien e Paulo ta nga vokokotie ine bu namani
vavakatsep, e Pestus a nga koup pevien, "Paulo,
mi kova a te be! Ke sinavei leong a te vara be
nge no."
25 Eiekesen e Paulo a nga kuil nama, "O kap be,
ka leong Pestus. Misa o ta pengan sevoi, a tuktuk
ma a kap va mi namani be.
26 E Agripa, mi kovakova ka leong a telekiran
ine bu kepineits, ma o ketseketseng nia vakokoit
sien simi vunan o vodovodon tuktuk va a telekiran ine bu kepineits kokouk. Ine bu kepineits gi
kap nga tsorubeit si ka tiligu.
27 Kovakova ka leong Agripa! E vodovodon
tuktuk sibu namanien bu propet? O telekiran va
e vodovodon tuktuk segie."
28 Samo e Agripa a nga oeng se Paulo, "Vasa,
e vodon va ine si puk keipkepide ra poitpoit mo
va e ta oit nia vurisan kong vienviendon va o ta
tsorubeit ken ka e Karisito?"
29 E Paulo a nga kuil nama, "Sien va a poitpoit
mi keipkepide ra o, a kuar, kong nono rakot se
Raban va evoi ma egie kokouk ine gi ta mogos
nge rorong seou, nga ta tsorubeit ken kulou e
Iesu mala iou, eiekesen o kap lalaron va gi ta
visie nga nge tsen mala iou."
30 Samo mi kovakova ka leong, meie mi gavana, ma e Benis ma egie ian gi ta nga mogos
meie gie gi nga tamtuir.

31 Ma i murien gi tate nga veis rovotsour, gi nga
vakokoit i kotubugie kesegie, “Ine mi ka, a kap
tsana ka kepineits ian ta oit nia masen o, mon
surie simi vona vinatoreis.”
32 Ma e Agripa mi kovakova ka leong a nga
oeng se Pestus, “Ine mi ka a oit va gi te nga ruom
rivie simi vona vinatoreis, sien va a kap nga no
nia tuir i matan e Kaesar.”

27

E Paulo a nga rakot i Roma

1 Io, sien kegi vienviendon tate nga seing va gei
tate nga tsuk rakot i Italia, gi nga terie e Paulo ma
bu ka tsatsang vinatoreis i napariman e Iulius,
ese ta nga muongan mi gargar mene si ken kulou
ni minakiur mi kovakova ka leong i Roma.
2 Gei nga ka simi mon kuvu i Adramitium. Ine
mi mon a te nga visi soer rakot sibu enamon
mene i koen simi provins i Asia ma gei nga tsuk.
E Aristakus kovuni i Makedonia simi provins
Tesalonika, a nga nomeie gei.
3 Simi ra vorosurie, gei nga tsaer i Sidon. Ma e
Iulius a nga kalei ngan e Paulo nge sunurie va ta
nga ra iro bu palapalan, terengien va gi ta mang
nga ra kulie si ken kavo pinat.
4 Kovuni ian en, gei nga tsuk nge soer kokoiv
simi binangavien mi nuos i Kupro ivie ta nga
tiko. (simi vunan mi mour a nga ngeisngeis)
5 Gei nga soer ka i rou i Kilikia ma i Pampilia
ma gei nga beit i Mira i aron mi enamon leong i
Lukia.
6 Ian en, mi muomuo simi kulou ni minakiur
a te nga vorotan mi mon kuvu i Aleksandria ta

nga visi rakot i Italia. Ma egei kokouk gei nga ka
sien.
7 Si ba ra, gei nga vor ve sosoer menemenen
nge vor ve vengevengeis tuir oit gei nga so soer
rov riu i Nidos. Mi mour a nga leong beitsak ma
a nga tsana gei va gei ta kap nga oit nia soer
vemusurie kegei sinoer. Io, gei nga soer kokoiv
i bingan mi nuos i Krete ta nga tiko nge soer
rovoriu simi boronguts i Salmoni.
8 Gei nga soer tam nge vor ve vengevengeis tuir
oit gei nga tsaer simi korot gi vuotongie ngan i
Banga Rovang, vatvatta mi taon i Lasea.
9 Palan bu ra a te nga rovoriu ma mi barateis
a te nga tsokor te nia soer te buer, ma mi ra nia
vorvor buer a te nga rovoriu. Io, e Paulo a nga
vanuo vangvangasie gie.
10 “Mi kulou, o te pare va kegiet vineis tate
tsokor. Mi tsienakor leong ta beit simi mon meie
bu kepineits ta vekeisie ma si kegiet sar tino
buer.”
11 Eiekesen mi muomuo simi kulou ni mi-
nakiur a kap nga rorong ian si ken nama e Paulo,
eiekesen a nga vemusurie keguor sar vinavanou
mi gonggou meie e taman mi mon.
12 Ian mi rovang a kap nga kalei va gei ta nga
vitik mour en. Io, mi kulou kokouk gi nga oeng
va gei ta buer nga tsuk nge konon nia soer rakot
i Poeniks, va gei ta mang nga ra vitik mour en.
Sien ian i Banga Rovang a matan veie mi moru
avareit.

Mi mour leong

13 Sien mi moru tunumeit tate nga vakaek nge
uiv, mi kulou gi si nga vodon va gi tate nga oit

nia tsang vaotie kegi lalaron nia tsuk en ian. Io,
gi nga teie vavane mi aga nge tsuk ma gi nga soer
tam simi nuos i Krete.
14 Eiekesen i muir lili mo sien, mi moru avareit
ngeisngeis a nga mour peuk kovuni i popon mi
nuos.
15 A nga tsorungie mi mon, ma mi mon a kap
nga oit nia samsuoeie. Io, gei te nga matpomaer
nge veteik surie mi mour.
16 Sien gei tate nga soer kokoiv ka i bingan
puk nuos gi vuotongie ngan i Kauda, gei nga
ngeisngeis patsa man puk galeu mi mon va ta
masi nga mout tsana.
17 Gi nga teie vavane mi galeu nge pal vangasie
simi mon. Surie kegi mientou va gi ta masi nga
soer nge kots sibu meit i Sirtis, gi nga votsorungie
gie bu sel simi mon, ma gei nga veteik surie mo
mi mour.
18 Mi mour ma bu peiv gi te nga leong beitsak
te, io, simi ra vemusurie te, gi nga vakaek nge
tomeke rivie i rou bu kepineits gi ta nga vekeisie
simi mon. Simi vunan mi mour leong a te nga
tsang vatsakatie gei te.
19 Ma simi ra vemusurie, gi te nga tomeke rivie
i rou man sar kepineits mi mon.
20 Palan bu ra gei kap nga pare mi matanias
ma bu kaemkaem. Ma mi mour leong a ngas nga
mon malan. Gei kap nga vodon va gei ta ba nga
to.
21 A te nga palan bu ra, mi kulou gi kap nga
por nginonginou. Io, e Paulo a nga tuir i matagie
ma a nga pevien, “Mi kulou, sien va nga te nga
rong surie kong sar namani vinavanou va giet ta

kap nga tsuk sorvekenan i Banga Rovang i Krete,
va nga oit nia evisie ine bu bienabas.
22 Ma ine o vanuo vangvangasie nga va nga ta
aor ngeisngeis. Kap ka mei senga ta maet. Mi
mon mo ta tsereiv.
23 Sikati sien ine tate vo ra, ken angelo mong
Raban ese o ta ko rengeir rakot sien, a me beit
seou.
24 Ma a pevien, ‘Paulo, kian va e ta motou. E ta
ngas so tuir i matan e Kaesar, ma e Raban si ken
tentoiv rakot sevoi a te vatoa gie ine mi kulou gi
ta nomeie no.’
25 Io, mi kulou! Kian va nga ta motou, simi
vunan o vodovodon tuktuk se Raban va bu
kepineits ta tsorubeit malan eie ta pengan seou.
26 Eiekesen mi mour ta ngas so vakotsa giet si
ka nuos.”

A nga puopuorie mi mon simi meit

27 Simi rokati mi sinangavur kes ma voveit
ngan, gei ngas nga vor ve boekboek simi barateis
i Adria, ma a nga malan va sikati potaram
bu tetelepen gi nga rongmetsikien va gi te nga
vatavatat i koen.
28 Gi nga poro mi suo mi vovoputu sien nge
pepekutsie i rou ma gi nga vorotan va a ngas nga
raman oit ba sinangavur tour bu pendon. I muir
lili mo, gi te buer nga pepekutsie mi suo ma gi
nga vorotan va a nga raman oit ba sinangavur
luo bu pendon.
29 Surie gi nga motou va gei ta masi nga so kots
sibu aimeit, bu tetelepen gi nga tomekan ba aga
voveit i taven mi mon ma gi nga no nge rorois
va ta nga ra.

30 Bu tetelepen gi nga konon va gi ta nga vi,
io, gi nga pepekutsie mi galeu i rou nge bit va gi
ta nga ra pepekutsie kaba aga mene i muan mi
mon.
31 Eiekesen e Paulo a nga oeng simi kulou ni
minakiur meie magi muomuo, “Sien va ine bu
tetelepen gi ta kap mon i popon mi mon, nga ta
kap oit nia to.”
32 Io, mi kulou ni minakiur gi nga kot motukie
bu suo simi galeu ma gi nga vetekiran.
33 Tsourvovo mokuopkuop, e Paulo a nga
nongie gie va gi ta ngas nga ngou. Ma a nga
pevien, “I aron bu ra mi sinangavur kes ma
voveit tate nga rovoriu, kenga sar vienviendon
a kap nga mogos kalei, ma nga kap nga nganie
manga kavo nginonginou.
34 O nongie nga va nga ta ngas ngou va nga
ta mang to. Misasien ka vurvur kes i kovan ka
mei senga, a kap oit va ta kapangan. Kap ka mei
senga ta viruo.”
35 I murien ta nga pevien ne, a nga poro mi
tsoik ma a nga vuot kalei se Raban i matagie
kokouk. Samo a nga potakie nge vakaek nge
ngou.
36 Ine mi sinavei a nga vangasie bu arogie ma
egie buer gi nga ngou.
37 Egei kokouk i popon mi mon gei nga oit
ba sinangavur luo koboit ma bu sinangavur
napaririem pouts luo ma mi napaririem potsu
kes i popon. (276).
38 Sien gi tate nga ngou ti, gi nga tomekan bu
puol wit i rou nia vara mamavuek ngan mi mon.
39 Sien tate nga vo ra, gi kap nga kielala mi

enamon. Eiekesen gi nga pare mi vatavataer meie mi rokokoen, ma gi nga konon va gi ta nga vatare en mi mon sien va a nga oit.

40 Io, gi nga kot rivie bu aga ma ian buer simi keipkepide ra kes mo, gi nga ruom rivie terie i rou mi voes i taven mi mon nia gogotie. Samo gi nga tsuok voturie mi sel leong i muan mi mon ma mi mour a nga uiv vatare gei i koen.

41 Eiekesen mi mon a nga so soer vaen i popon mi meit nge kots. Mi ngutsuon mi mon a nga kots ngeisngeis ma a kap nga oit nia tampuots. Ma bu naov gi nga tsiptsip volili ngan mi taven.

42 Mi kulou ni minakiur gi nga roev va gi ta nga kenvamate mi kulou tsatsang vinatoreis kokouk nia tuir kitipa gie va gi ta masi nga kekeis vataer nge so vi.

43 Eiekesen mi muomuo simi kulou ni minakiur a nga lalaro vatoa e Paulo, io, a nga vangenge gie va gi ta kap tsana misa gi ta nga rove. A nga oeng ngeisngeis va ese mune gi ta nga oit nia kekeis, gi ta nga muna tsibour i rou nge kekeis vataer i koen.

44 Bu mei ka ie, gi ta ba nga boek vataer i popon bu poko palang o, ngan bu kato ketsipien mi mon. Io, egei kokouk gei nga vataer kalei i koen.

28

Mi minon i Malta

1 Sien gei tate nga vataer kalei i koen, gei nga vorotan va ine mi nuos mi asan i Malta.

2 Mi kulou ian en gi nga kuil vititirie gei. Mi bat a te nga vakaek nge uos ma mi enamon a

nga tuong, io, mi kulou gi nga tsinga mi leing nge marangata gei.

3 Io, e Paulo a nga seran bu poko keriot ma sien ta nga tomeke terie gie simi leing, mi kumomou a nga dodoil rovotsour sibu poko keriot simi vunan a nga rongmetsikien mi tinarapan mi leing, ma mi kumomou a nga aratie nge pipitsie mi riman e Paulo.

4 Sien mi kuoluon ine mi nuos gi ta nga pare ine mi kumomou ta nga tekiu i riman e Paulo, gi nga vakokoit i kotubugie ven ne, “A tuktuk, Ine mi ka eie mi ka kenken. Mi raban vevien ese ta ko votorosie mi kulou tsokor, a kap sunuir va ta to, misasien va a nga evisie mi bienabas i rou.”

5 Eiekesen e Paulo a nga tsopure rivie mi kumomou rakot i aron mi leing, eiekesen mi baiarar simi kumomou a kap nga tsang vatsakatie ken tino.

6 Gi nga moun ngan e Paulo va mi riman ta nga ti o, va ta nga tsibour mutur nge maet. Eiekesen i murien gi tate nga pilang dedeng va ka kepineits ta nga tsorubeit sien, gi nga vurisan kegi vienviendon nge pevien va eie mi raban.

7 Ine mi korot a kap nga pek sorvekenan ken korot e Poplius mi muomuo leong ine simi nuos. A nga kerie gei rakot si ken vonuo nge marangata gei siba ra tour.

8 E taman e Poplius a nga morouk nge mutur i ruom. Eie a nga marakuon mi kuirkuir rarap ma mi pekpek nge dar. E Paulo a nga nemei nge rubukien vorotan ma i murien tate nga no rakot se Raban, a nga teir riem i popon nge vatoa si man mienarouk.

9 Sien ine mi kepineits ta nga tsorubeit, bu
tamat mienarouk kokouk ian simi nuos gi nga
nemei ma e Paulo a nga vatoa gie.
10 Mi kulou ine simi nuos gi nga vasangan kegi
minangarei nemei segei ngan bu suada sinavei
palan, ma sien gei tate nga visi ka mon, gi nga
terie segei bu suada kepineits gei ta nga pinat
surie ine simi vineis.

Mi vineis kovuni i Malta beit i Roma

11 I murien mi minon i Malta siba vura tour,
gei nga ka simi mon kovuni i Aleksandria ian gei
ta nga vitik mour en ian. Ine simi mon, gi nga
toik terie i ngutsuon mi patsapatsan ba ruoruo
ian magi raban.
12 Gei nga so vataer i Sirakusa ma gei nga so
mon en ba ra tour.
13 Gei nga tsuk en ian ma gei nga soer vataer
i Regium. Simi ra vemusurie, mi moru tunumeit
a nga vakaek nge uiv, ma i murien ba ra luo gei
nga vataer i Puteoli.
14 Ian en gei nga vorotan mi kulou vodovodon
tuktuk ma gi nga nongie gei va gei ta be nga mon
meie gie bu ra mi napaririem potsu luo. Io, gei
nga so beit i Roma.
15 Mi kulou vodovodon tuktuk i Roma gi nga
rongovan va gei te nga nemei. Io, gi nga
veis samsuoeie gei simi korot nia verikuil nge
kepineits i Appius ma simi korot nia por minaes
simi kulou gi ta nga ko vesingie mi rosar kuar.
Sien e Paulo ta nga pare gie, a nga vuot kalei se
Raban ma a nga suvuon mi aor koits.
16 Sien gei tate nga so beit i Roma, bu muomuo
i Roma gi nga sunurie va e Paulo ta nga mon

eie kesen meie mi ka ni minakiur ese va ta nga naneie.

E Paulo a nga vavatei i Roma

17 I murien ba ra tour, e Paulo a nga kuk kakuon bu muomuo sibu Iuda. Sien gi tate nga beit kouk, e Paulo a nga oeng segie, “Bu kasiung, misasien o kap nga tsana ka kepineits veie kegiet kulou o, veie mi sinavien mi tubugiet, gi nga rakopie iou i Ierusalem nge terie iou i napariman bu Roma.
18 Gi nga vosuovosuoreie iou ma gi nga lalaro ruom rivie iou, simi vunan o kap nga tsana ka tsienakor ian va o ta nga oit nia masen.
19 Eiekesen sien bu Iuda gi ta nga oengoeng palan ngan ine mi vienviendon, a nga terie iou va o ta nga no nia ra tuir i matan e Kaesar, misasien o ta kap suvuon ka kepineits nia vepitsie ngan kong kulou.
20 Gi nga visie iou ngan ine mi tsen surie mi ka ese bu Israel gi ta nga rosie va ta me vatoa gie, ma ine arie mi vunan o lalaron nia pare nga nge vakokoit meie nga surie.”
21 Gi nga pevien, “Gei kap nga poro ka paka-paka rorou kovuni i Iudea nia vakatsepa gei surie no. Ma a kap buer ka meinmenigei ese ta kovuni nikot a me beit ngan ka vinavatei, o, a me vokokotie ka tsaka nama veie no.
22 Eiekesen gei lalaro rongomie ke sar sana vienviendon, simi vunan gei telekiran va mi kulou sibu korot kokouk gi vakokoit veie ine mi gargar evoi mi meinmenigie.”
23 Io, gi nga kubutsie mi ra meie e Paulo va gi ta nga me vorotan. Ma a nga palan segie gi

nga nemei ian simi ra simi korot ivie e Paulo
ta nga mon en. Vakaek sivovo beit sireivreiv
seserigo, e Paulo a nga vavatei nge palsie ken
mangmagoso Nguts e Raban. Ma a nga vakokoit
surie mi Vinuor se Moses ma sibu propet nia teie
kegi vienviendon va gi ta mang nga vodovodon
tuktuk se Iesu.
24 Ine bu namanien e Paulo a nga tsoka bu
arogie bu mei mene segie, eiekesen bu mei mene
gi kap nga lalaro vodovodon tuktuk sien.
25 Io, gi nga nama vevengeis i kotubugie ma gi
nga vakaek nge sorvekenan e Paulo sien tate nga
vuotongie mi nama vekvekitip malan ine, "Mi
Moromoruo Tamat a nga vokokotie mi tuktuk
sibu tubugiet i ngutsuon e Isaia mi propet malan
ine,

26 " 'Rakot ine si kong kulou nge pevien,
"Nga ta rorong nge rorong, eiekesen nga ta kap
katsep,
nga ta dedeng nge dedeng, eiekesen nga ta
kap dedeng kilal."
27 Surie bu arogie a te teng,
bu tateringagie a kap oit nia rorong
ma gi te momoge bu katsomatagie.
Sien va a kap nga malan ian, va bu katsomatagie
a nga dedeng,
ma bu tateringagie a nga rorong,
ma kegi vienviendon a nga katsep,
ma buer gi nga vuvuris nemei seou,
ma va o nga vatoa gie.'

28:27 ISA 6:9,10

28 “Io, nga ta ngas telekiran va man vinavatei
ken vavato e Raban, a te nga turan rakot sibu
Kibang, io, gi ta rorong!”
29 [I murien e Paulo ta nga vakokoit vaton ine
mi nama, bu Iuda gi nga veis nge nama vevengeis
beitsak i kotubugie.]
30 I aron ba avareit luo, e Paulo a nga monongie
mi vonuo ta nga ko vorievorie ma a nga ko
marangatan bu mei gi ta nga ko me iro.
31 E Paulo a nga vavatei ngan mi sinavien e
Raban nia vuor, ma a nga vavasengei surie mi
Nguts e Iesu Karisito ngan mi aor ngeisngeis, ma
kap ka mene a nga vangenge.

Mi Namani Tino

The New Testament in the Mandara language of New Ireland Province of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Mandara long Niugini

Copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators

Language: Mandara

Translation by: Mandara Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 13 Dec 2023
1ad42eca-167e-5607-b13a-e01c001050d9